

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 223 (13.454)

Trst, četrtek, 28. septembra 1989

Skupščina SRS v slovesnem vzdušju potrdila suverenost slovenskega naroda

Nova slovenska ustava

Trije zbori so včeraj potrdili vse amandmaje k novi slovenski ustavi - Sprejem dopolnil so poslanci na skupnem zasedanju in vsi prisotni pozdravili s ploskanjem in petjem Zdravljice

Z Zdravljico slovenska suverenost

MARKO WALTRITSCH

S petjem Prešernove Zdravljice so člani slovenskega parlamenta sinoči zaključili dolgo razpravo o ustavnih dopolnilih Socialistične republike Slovenije. Razprava o teh dopolnilih je na Slovenskem trajala dobro leto in pol. Slovenski ljudje so dali široko podporo ustavnim dopolnilom, kakršni so bili odobreni včeraj. V letih narodnoosvobodilne borbe priporjeno pravico Slovencev po lastni državi v jugoslovanski federaciji, po pravici do samoodločbe, so slovenski delegati včeraj potrdili, pa čeprav so, še zlasti v zadnjih dneh, bili pod hudo politično prisilo. Videli smo, tudi na televizijskem ekranu, ki je neposredno prenašal razprave na dolgih sejah, kako nekateri nasprotujejo pravici Slovencev do samoodločbe.

V najhujših dneh nacifašistične okupacije slovenskih dežel so odposlanci slovenskega naroda odločili, da bo Slovenija suverena v skupnosti jugoslovanskih narodov. Danes, v času demokratizacije slovenske in jugoslovanske družbe, so delegati slovenskega naroda v republični skupščini odločili, da bo Slovenija suverena v skupnosti jugoslovanskih narodov. Slovenski delegati so včeraj možato potrdili to, za kar so se borili slovenski partizanski borci.

V današnji jugoslovanski družbi, ki jo pesti huda gospodarska kriza, so prišle do izraza razlike in nasprotja. Očitno pa je, da izhod iz sedanja jugoslovanske krize ni v pogrevanju narodnostnih sporov, na osporavanju narodov in narodnosti, da uživajo pravice, ki jim gredo, na neupoštevanju pravne države, na neupoštevanju ekonomskih pravil. Iz sedanja krize, gospodarske in politične, se bodo narodni Jugoslavije izvlekli le, če bodo znali hoditi po poti dejanske enakopravnosti, v spoštovanju pravic drugega, ne da bi eden skušal škodovati drugemu.

Pritiski kakršnim smo bili priča v zadnjih tednih in dneh ne bodo zalegli, ne bodo rodili pozitivnih rezultatov.

Slovenska družba je danes na poti demokratizacije. V Jugoslaviji ni

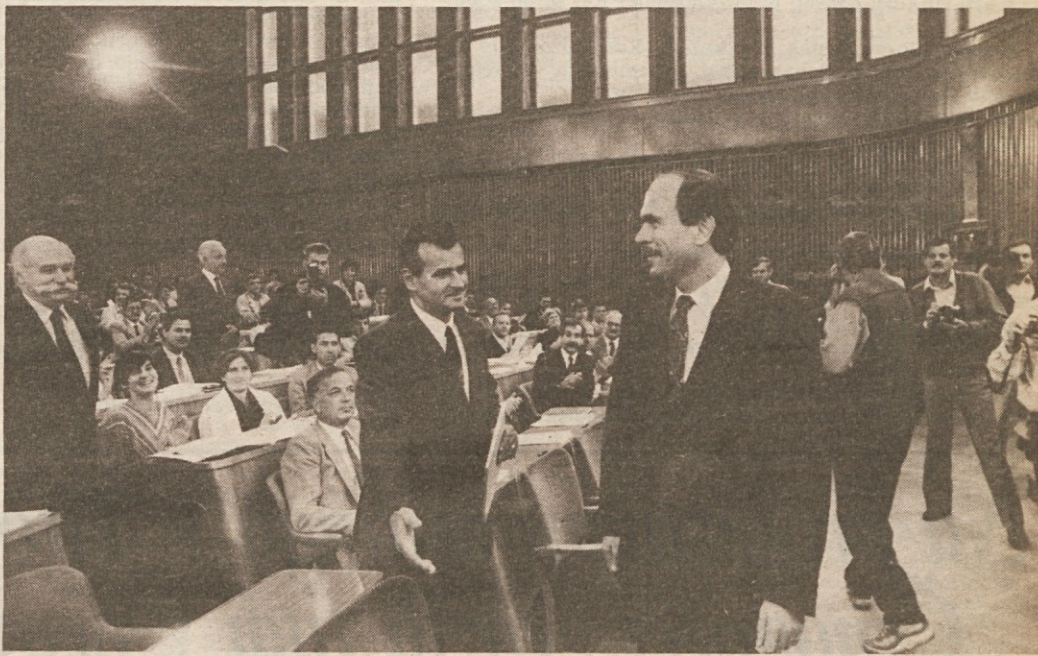
BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Ob 19.20 je predsednik Miran Potrč vstal in z mirnim, morda skoraj uradnim glasom potihlo in preprosto dejal: »Objavljam, da smo sprejeli novo ustavo Socialistične republike Slovenije.« V nabito polni dvorani so delegati treh zborov, predstavniki osrednjih slovenskih političnih in drugih organizacij, gostje, časnikarji in drugi vstali in pričelo se je ploskanje, ki ni in ni pojenjalo. Predsednik Potrč je hotel nadaljevati, pa so ga prekinili in pričeli spontano peti Zdravljico. To ni bilo povsem ubrano petje, morda celo malce razglašeno, toda zares je lepa slovenska pesem privrela iz srca. Šele na koncu se je celo tako resni predsednik prepustil čustvu in dodal: »Prvič smo v naši skupščini in prvič smo zapeli našo novo himno Zdravljico.«

Slovesna seja vseh treh zborov se je pričela le nekaj minut prej. V dvorani so se zbrali delegati in gostje, ko je v prvo vrsto, kot mu je v navadi, nekako neopazno prišel Milan Kučan. Vsedel se je, poleg njega sta bila član predsedstva Andrej Marinc in predsednik Socialistične zveze Jože Smole, na drugi strani so bili predsednik mladine Jože Skolč, predsednik republike in drugi. Takrat je dvorana začela ploskati in skandirati: »Kučan, Kučan...«

Ploskanje ni hotelo prenehati, nadaljevalo in stopnjevalo se je, dokler ni predsednik slovenskih komunistov zaprosil, naj nehajo in se spet usedel.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik predsedstva SFRJ Janez Drnovšek ob svojem prihodu v slovensko skupščino (Foto Nace Bizilj)

Vzdržali so vse pritiske zveznih vrhov

Skupščina SR Slovenije opravila zgodovinsko delo

LJUBLJANA — Ob 9. uri zjutraj je bilo v skupščini Socialistične republike Slovenije delovno, pa tudi svečano. Nikjer skoraj nobenih varnostnih ukrepov. Pred skupščino je stal običajen miličnik, ki skrbi za promet. Pri vходу so delili novinarjem nalepke, bilo jih je okrog sto iz Nemčije, Avstrije, Italije, še zlasti pa seveda številni iz vseh jugoslovanskih republik.

Pričetek je bil slovesen zaradi občutka o pomembnosti zgodovinskega trenutka. V prvi vrsti je sedel predsednik predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek. S posebnim letalom je priletel iz New Yorka, predčasno je zapustil OZN, kjer je sicer opravil svoje delo, toda želel se je udeležiti zasedanja skupščine, ki je tudi njega izvolila na tako odgovorno mesto. Njegova navzočnost je bila nekako fizično jamstvo za normalnost, za politični razgovor, ne pa razgovor s silo, kot bi nekateri želeli.

Miran Potrč je pred skupščino za uvod podal izdelano poročilo, ki ga je pisal vso noč, ob tem pa občasno poslušal neposredni prenos zasedanja centralnega komiteja in zvezne skupščine. Pozneje je bil prav tako resen, zbran, s prikritim hudomušnim nasmeškom nekje v kotičku ustnic odgovarjal novinarjem.

Nekdo ga je vprašal: »Vi ste komunist, član partije. Včeraj je CK ZKJ zasedal, zjutraj pa je

sprejel stališče. Ga boste kot član ZKJ spoštovali, kot to zahtevajo veljavna načela demokratičnega centralizma?»

Potrčev odgovor je bil zelo jaseen: »Sem član Zveze komunistov, tega se zavedam in sem na to ponosen. V skupščino sem bil izvoljen po nepopolnem in ne povsem demokratičnem volilnem zakonu. Pa vendar, demokratično so me izvolili ljudje, občani SR Slovenije. Bom glasoval in delal, kot to pričakujejo od mene moji volilci.«

V mrzličnih nočnih urah je predsednik Potrč sestavil dobrih dvajset strani dolgo poročilo o ustavnih spremembah. Konec se glasi takole:

»Tovariši in tovarišice delegati. Zvezni odbor skupščine SRFJ je na včerajšnji seji priporočil naši skupščini, da odloži odločanje o amandmajih k ustavi SR Slovenije. To stališče je sprejel, ne da bi se seznanil z vsebino predloga amandmajev. Sprejel ga je, ne da bi bil za to pristojen, razpravi in postopku, ki temu zboru vsaj ne more biti v čast. Priporočam, da naj bi odložili sprejemanje amandmajev zato, da bi se pred dokončnim sprejetjem lahko ocenila in pojasnila vsebina naših predlogov ter da bi se odpravili dvomi v to, ali so v nasprotju z ustavo SRFJ ali ne.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Čestitke SKGZ

Slovenska kulturno-gospodarska zveza izraža zadovoljstvo, da je skupščina Socialistične republike Slovenije, kot po splošnem pričakovanju odobrila ustavne spremembe, ki so bistvene važnosti za nadaljnji demokratični razvoj življenja v suvereni Socialistični republiki Sloveniji v skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. SKGZ obenem čestita delegatom, ki so to zahtevno nalogo izpeljali uspešno v nelahkih okoliščinah. Želeli je, da bo nadaljnji razvoj dogodkov potrdil pomembnost te odločite, tudi kot prispevek k splošnemu demokratičnemu razvoju jugoslovanske družbe.

Dopoldne pred zasedanjem skupščine SRS pa je SKGZ naslovila predsedniku skupščine SRS Miranu Potrču sledečo brzojavko:

Slovenska kulturno-gospodarska zveza izraža veliko zaskrbljenost zaradi napetosti, ki se stopnjuje v trenutku, ko se sprejemajo amandmaji k ustavi SR Slovenije. Slovensko politično vodstvo, slovenski delegati in z njimi ves slovenski narod so podvrženi hudim pritiskom in grožnjam, ki zadobivajo nezaslišane tone. Socialistična republika Slovenija je pod grobim napadom kljub temu da je njena suverena pravica sprejemati takšno ustavo, ki bo v bodočnosti slovenske družbe jamčila za njen resnično demokratičen razvoj, takšen, kot ga tudi Slovenci v Italiji iskreno podpiramo.

V tem ključnem trenutku za slovenski narod izraža SKGZ iz Furlanije-Juljske krajine solidarnost in popolno podporo skupščini SRS, ki kot legitimni predstavnik državljanov Slovenije z jasnim hotenjem uveljavlja suverenost slovenskega naroda in s tem potrjuje vizijo njegove bodočnosti v enakopravni skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Po dokaj presenetljivem obratu in priznanjih o sestrelitvi letala DC9 pred 9 leti

Vlada naj razjasni vso resnico o Ustici

DUŠAN KALC

RIM — Priznanje letalskega podčastnika Luciana Carica, ki je bil tistega usodnega junjskega dne pred devetimi leti v radarskem centru pri Marsali in je razločno videl, kako je potniško letalo DC-9 izginilo v morju pri Ustici, se je včeraj hrupno raztreščilo v rimskih palačah kot bomba in povzročilo neverjetno presenečenje, nemir in preplah. In upati je, da bo povzročilo tudi žrtve, kar pomeni, da naj bi nekateri vendarle pošteno plačali za nerazumljivi molk, v katerega so se vsa ta leta zavijali, da bi prikrili resnico o letalski tragediji. Devet dolgih let molka, izgovarjanj, ovinkarjenj in laži ne bo moglo ostati nekažnovanih. To je splošno mnenje po presenetljivem razpletu afere Ustica, o kateri je bilo že toliko besed in polemik.

Kdo je pravzaprav vsa ta leta prikrival resnico in zakaj. Ta vprašanja so še vedno brez odgovora, toda v luči presenetljivih priznanj ne bodo mogla več dolgo ostati brez odgovora. V italijanskem parlamentu je včeraj završalo kot v razdraženem panju.

Uradne zahteve poslancev in senatorjev vseh barv po popolnem in dokončnem razčiščenju ozadja letalske tragedije so kar deževale. Novega obrambnega ministra Martinazzolija so po hitrem postopku pozvali na zagovor. Parlamentarni odbor za tajne službe mu je prisluhnul že včeraj. Kaj se je v tem okviru govorilo ni znano, ker se mora odbor po zakonu držati najstrožje tajnosti. Lahko pa mirno sklepamo, da mu minister ni postregel z kdo ve kakšnimi novostmi, saj so nova priznanja tudi njega samega presenetila. Zato pa se bo morda bolje pripravil in kaj več povedal v torek, ko bo moral v senatu kakor je včeraj sklenila vlada, odgovarjati na številna parlamentarna vprašanja. Že danes pa bo poročal v obrambni komisiji poslanske zbornice.

Skratka, mnenje vseh je, da se vlada ne more in ne sme več izmikati. Napočil je čas, da pride resnica na dan. Celotna zadeva je seveda takoj odjeknila tudi v Palači Chigi, kjer se je ministrski predsednik Andreotti sestel z nekaterimi ministri ter predsedniki parlamentarnih skupin večine, da bi se z njimi pogovoril o finančnem manevru. Spričo nepričako-

vane nevšečnosti, ki mu je padla na grbo, je predsednik Andreotti postavil nekoliko ob stran gospodarsko problematiko in posvetil več pozornosti prav problemu Ustica. Vlada je očitno v zadregi, čeprav je njen predsednik odločno poudaril, da ima ves interes izvedeti resnico. Samo od sebe se ob tem vsiljuje polemično vprašanje, zakaj tega interesa ni imela tudi doslej oziroma zakaj ji doslej ni uspelo osvetliti ozdaja celotne zadeve. Andreotti kljub temu vztrajno zagotavlja, da vlada nima kaj skrivati in da bo kot doslej dala vso podporo sodstvu, ki raziskuje zadevo. To pomeni, da politična oblast odklanja vsakršno odgovornost. Odgovornost potemtakem nosijo vojaške oblasti. So torej lagali generali?

Bivši obrambni minister liberalec Zanone, ki je svojčas prisegal na zvestobo vojske in njenih generalov, je to svojo neomajno vero vanje potrdil tudi včeraj. Povsem drugače pa je reagiral bivši socialistični minister Amato, ki je poudaril, da so se mu zdele vojaške verzije dogodkov zelo šibke in da je bil vedno prepričan, da bo prej ali slej prišlo do

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V pokalu nogometnih prvakov

Malmoe zasluženoz
izločil Inter

□ □ □

Ostali po predvidevanjih
Partizan odličen
Napoli s težavo

□ □ □

Na odbojškarskem EP
Italija že v boju
za prva mesta

NA 10. STRANI

Dobršen del Slovenije je noč preždel pred TV ekrani in radijskimi sprejemniki

Razburljiva beograjska noč ni spremenila dogajanj Slovenski komunisti ostali zvesti svojemu narodu

LJUBLJANA — Iz enajstega nadstropja stolpnice pod Šišenskim hribom je čudovit razgled na Ljubljano. Ponoči okna utonejo v temo, videti je le lepo razsvetljeno, moderno, čisto in urejeno mesto. Minulo noč pa je veliko oken ostalo svetlih. Ljubljana je vso noč pred radijskimi sprejemniki in televizorji poslušala neposreden prenos vročih razprav na zasedanju beograjskih osrednjih parlamentarnih in partijskih organov.

Zato je bilo mesto jutraj malce zaspano, vendar so se radovedneži ustavljali pred poslopjem skupščine, v katerem so se zbirali poslanci, vidni slovenski predstavniki in med njimi tudi predsednik Janez Drnovec.

Centralni komite ZKJ je zasedal nepretrgoma vso noč. Ob 7. uri jutraj se je končala debata, sledilo je dolgo in zapleteno glasovanje in slovenski člani so se odpeljali domov, da so se lahko udeležili slovesne razglasitve nove slovenske ustave.

Predsednik slovenskih komunistov Milan Kučan je svež, po domače bi rekli »kot rožca«, preskakoval po več stopnic hkrati v poslopju slovenskega cekaja, kot da bi prišel iz običajnega jutranjega teka po Tivoliju, ne pa iz dramatične, napete nočne seje osrednjega partijskega vodstva.

Kašni so vtisi, kakšno je razpoloženje? Kaj se bo zgodilo?

Odgovor je bil kratek in odrezav. »Razpoloženje je odlično, v resnici pa se dogaja nekaj pomembnega, velikega v sosednji stavbi, kjer je slovenska skupščina.«

Ali je še vedno nevarnost pritiskov, lahko pride do najhujšega?

»Ne, po včerajnji seji zveznega prtijskega vodstva kaj takega ni mogoče!«

Sicer pa: Ceausescu pravi svojim delavcem: »Sedaj gremo v socializem!«

Pa se od nekd zasliši vzklik »Kruha!«

Ceausescu zato povzdigne glas: »Mi gremo v komunizem!«

Spet je slišati vzklik: »Kruha!«

Takrat pa Ceausescu resignirano ugotovi: »No, važno je, da le gremo nekam.«

Tovariši Milan Kučan zgodbi v njenega nauka ni obrazil. Mi pa jo razumemo kot prisodobno nekaterih srb-

skih vodstev, ki veliko govore in veliko obljublajo, na koncu pa so zadovoljni tudi s tem, da se le nekam gre.

Peter Bekeš, izvršni sekretar CK ZKS, je prav tako vidno dobre volje, čeprav se njemu (ki je bil v Ljubljani) močno pozna utrujenost. Odločno zanika možnost kakršnekolik intervencije, čeprav se kot dober pravnik zavaruje z »za zdaj, v sedanjih okoliščinah.«

Spopad na zasedanju zveznega CK je bil političen, ideološki spopad, ne gre samo za nacionalne razlike. Na eni strani je koncept zvezne države, na drugi centralizirane države, eni zagovarjajo pluralizem in demokracijo, drugi partijo in demokratičen centralizem. Glede JLA je mnenje, da ima svojo specifično vlogo, da je modra in odgovorna. Obrambni minister Kadijević je poslal pismo slovenskemu vodstvu, ker pa na njem piše »državna tajnost«, seveda o vsebini ne more ničesar povedati. Pa vendar se sklicuje tudi na poseg partijskega predsednika armadne organizacije admirala Petra Šimića, in na dejstvo, da v njegovem govoru ni bilo nobene grožnje.

Kot smo že povedali, se je zasedanje CK ZKJ končalo ob 7. uri jutraj. Tudi nočni del je bil zanimiv, vendar umirjen. Povsem se je spremenil ton razprave. Ni bilo osebnih napadov, ni bilo groženj s kontrarevolucijo in končalo se je z dolgim predlogom sklepov, bolje rečeno s priporočilom slovenskim komunistom, da ponovno premislijo in da pri sprejemanju amandmajev pazijo, da ne bodo prispevali k nadaljnji politični zaostitvi, v kolikor bi bili ali če bi bili amandmaji v nasprotju z zvezno ustavo. Na temelju tega priporočila se je CK razklat: proti sprejemu so glasovali vsi člani CK ZKJ iz Slovenije in Hrvaške ter nekateri posamezniki iz skoraj vseh drugih republik. Razmerje sil 40 proti 97, toda Slovenci in Hrvati so bili strnjeni, soglasno je glasovala JLA, pri skoraj vseh drugih pa so bili prosti strelci, bodisi javno, ali pa so se člani zadnji trenutek poskrili in izginili.

Okrog 2. ure ponoči je delo končala tudi zvezna skupščina, ki je prav tako razpravljala zgolj o slovenskih ustavnih spremembah. Ton razprave je bil ostrejši kot na zasedanju CK ZKJ, zaključek pa v bistvu podoben, saj so izglasovali poziv slovenski skupščini, da naj odloži sklepanje o spornih ustavnih amandmajih.

B. S.

nadaljevanja s 1. strani

● Z Zdravljico

osamljena. Z njo so še drugi v raznih republikah. Vsakdanja dogajanja nam to potrjujejo.

Slovenci v Italiji se skupno z našimi rojaki v matični domovini veselimo včerajšnjega pomebnega dogodka v skupščini Socialistične republike Slovenije. Z njimi bomo tudi mi še vnaprej prepevali Prešernovo Zdravljico, ki jo je naš največji pesnik spesnil v prvi polovici prejšnjega stoletja, tisto Zdravljico, s katero Slovenci ponujamo roko sprave in prijateljstva vsem narodom, s katerimi živimo v sosedstvu in s katerimi hočemo živeti v prijateljstvu.

● Nova ustava

Predsednik Miran Potrč je nato prečital člene dosedanjega ustavnega zakona, s katerimi se spreminja ustava, sporočil zborom, da je prisotnih 149 delegatov združenega dela, 68 iz občin in 45 iz družbeno političnega zbora ter da je skupščina sklepčna. Prečital je rezultat glasovanj v zborih, ko so najprej glasovali za sprejem ustavnih izprememb, nato za novi ustavni izvršilni zakon. S tem je bilo celotne formalnosti konec.

To je bil velik, globoko občuten praznik slovenske suverenosti. Velik praznik, preobrat v zgodovini, saj si je slovenski narod izbral novo, dosledno demokratično pot, sprejel nove obveze in utrdil svojo vlogo v skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, v skupnosti svobodnih narodov.

● Skupščina SRS

Predlagam, da tega priporočila ne sprejmemo. Po ustavi SFRJ in ustavi SR Slovenije nima nihče, razen skupščine SR Slovenije, pravice in odgovornosti, da sprejema amandmaje. Prepričan sem, da smo že doslej in da bomo znali tudi danes to pravico in dolžnost, ki izhaja iz suverenosti slovenskega naroda in ljudstva Slovenije, opraviti odgovorno in preudarno, v skladu z zahtevami delovnih ljudi in občanov ter s polno odgovornostjo do drugih narodov in narodnosti Jugoslavije ter naših skupnih interesov v SFRJ. Predlagam, da kot vedno, dosledno spoštujemo le v ustavi predvideni postopek in naše pristojnosti. Tako naj ravnajo tudi drugi. Tako bomo mi ravnali tudi naprej.

Predlagam, da na današnji seji zborov skupščine SR Slovenije, po letu in pol dolgi razpravi, ob večinskem mnenju naših delovnih ljudi in občanov, v njihovem imenu ter v skladu z njihovimi zahtevami in interesi sprejmemo amandmaje k ustavi SR Slovenije in ustavni zakon za njihovo izvedbo.

Doslej smo branili, danes pa smo odločeni, da v ustavnopravno normo povzdignemo pravico slovenskega naroda in ljudstva Slovenije, da po svojih legalnih in legitimnih predstavnikih odloča o svojih usodi. To pravico priznavamo tudi drugim. Toda ne dovolimo nikomur, da bi jo kratil nam.«

Po govoru predsednika Potrča je predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj poročal o gospodarskem položaju v Sloveniji. Nato pa so se trije zbori zbrali na ločenih

zasedanjih. Med na novo izdelanimi amandmaji je tudi sporni o razglasitvi izrednega stanja v mirnem času. Nihče v Sloveniji ne skriva tega, da je ta popravek nastal iz bojazni, da se tudi tej republiki lahko pripeti kaj takega, kot se je zgodilo na Kosovu, in da gre za obrambo temeljnih in legitimnih interesov. Končno besedilo tega zanimivega amandmaja se glasi:

»Skupščina Socialistične republike Slovenije lahko razglasi izredne razmere na območju Socialistične republike Slovenije ali njenem delu na predlog Predsedstva Socialistične republike Slovenije, če izjemna splošna nevarnost ogroža obstanek Socialistične republike Slovenije oziroma njeno ustavno ureditev. Odločitev je sprejeta, če je zanjo glasovalo dve tretjini navzočih delegatov vseh zborov skupščine Socialistične republike Slovenije.

Če se skupščina Socialistične republike Slovenije ne more sestati, o tem odloči Predsedstvo Socialistične republike Slovenije in to odločitev predloži skupščini Socialistične republike Slovenije v potrditev, brž ko se ta lahko sestane.

Na območju Socialistine republike Slovenije ali njenem delu nihče ne sme brez soglasja skupščine Socialistične republike Slovenije razglasiti izrednih razmer in odrediti kakršnihkoli ukrepov v zvezi z njimi. V primeru, da je taka odločitev predlagana skupščini Socialistične federativne republike Jugoslavije oziroma Predsedstvu Socialistine federativne republike Jugoslavije, so delegati oziroma član tega organa in Socialistične republike Slovenije dolžni o tem takoj obvestiti skupščino Socialistične republike Slovenije in druge pristojne organe Socialistične republike Slovenije ter zahtevati odločitev odločanja, dokler skupščina Socialistične republike Slovenije o spornem vprašanju ne zavzame stališča, in brez njenega soglasja ne smejo glasovati za odločitev.

V izrednih razmerah lahko skupščina Socialistične republike Slovenije ali po njenem pooblastilu Predsedstvo Socialistične republike Slovenije odredi izredne ukrepe, s katerimi se lahko začasno omejijo posamezne ustavne pravice in svoboščine. Kakšni ukrepi se v izrednih razmerah lahko odredijo, določi zakon.« (B. S.)

● Ustica

prebitja zidu molka. Današnji dan je zelo pomemben, je še dodal Amato, ker verzija, da je letalo DC-9 zadelo raketa, ni več samo hipoteza. Tudi minister Formica je poudaril, da je svojčas odločno zagovarjal hipotezo rakete, vendar njegovega mnenja niso hoteli upoštevati. Trditve socialističnih predstavnikov dokazujejo, da se njihova stališča že nekoliko razlikujejo od uradnega vladnega stališča, da vlada pač ni in ne bi ničesar prikrivala.

Glede vsega tega so demokristjani veliko bolj previdni. Scotti je na primer izjavil, da gre sicer za vznemirljivo zadevo, vendar kljub temu ne gre spreminjati mnenja po vsakem sodnem zaslišanju. Najprej je treba počakati na zaključke sodne preiskave, šele nato bo mogoče zavzeti stališča na parlamentarni ravni.

Opozicija je glede celotne zadeve veliko bolj nestrpna. Vsa parlamentarna vprašanja, ki so jih vložili njeni predstavniki, kličejo vlado na zagovor. Vidni možje in vojaški poveljniki so brez sramu lagali parlamentu in vsej državi, je izjavil predsednik komunističnih senatorjev Pecchioli. Odgovorni morajo za vse to odgovarjati, kajti pri tem ne gre le za osnovni čut pravice in resnice, temveč tudi za obrambo časti vojske, nad katero leži senca hudih laži nekaterih političnih in vojaških predstavnikov. Še odločnejši je bil Tortorella, ki kliče na zagovor vse dosedanje vlade.

Zadeva dobiva tudi nekatere mednarodne razsežnosti. Vztrajno se govori o tem, da je bila raketa, ki je zadelo potniško letalo nad Ustico, namenjena letalu, v katerem se je peljal libijski predsednik Gheddafi. Ministrski predsednik Andreotti je včeraj dejal, da želi priti do dna tudi tej hipotezi. Libijski veleposlanik v Rimu je včeraj izjavil, da italijanske oblasti niso nikoli zahtevale pojasnil libijske vlade. Italijanska vlada pa nasprotno zatrjuje, da je preko veleposlanika v Tripoliju zahtevala pojasnila, ki pa jih ni nikoli dobila. Tudi ta aspekt bo treba razjasniti in Andreotti je trdno odločen, vsaj tako zagotavlja, da ga razjasni.

Na protestnem mitingu v Titogradu Črnogorci grozili tudi z orožjem

TITOGRAD - BEOGRAD — Okrog 50.000 Črnogorcev se je včeraj zbralo v Titogradu na protestnem mitingu (na sliki), ki ga je organiziral občinski svet sindikatov. Nosili so slike Slobodana Miloševića in predsednika ZK Črne gore Momira Bulatovića. Prepevali so jugoslovansko himno s transparenti v rokah. Najbolj značilne pa so bile parole, ki so jih kričali ali skandirali. Med njimi so bile najbolj značilne: »Slobodane, slobodu nam vrati - s tobom če se narod zaklinjati.« »Uhapsite Kučana«, »Uhapsite Kučana i Smoletak«, »Bez megdana i krvoprolića - ne tražimo ništa novo samo carstvo Dušanovo«, »Mi smo braća sestre dvije - Črne Gore i Srbije«, »S tobom ćemo Slobodane, ako bog da do Ljubljane«, »Rukovodstvo Slovenije - hoće zemlju da razbije«, »Slovenijo sram te bilo - šta je ovo s bratstvom bilo«, »Slovenija laže« itd.

Nato so spregovorili delavci in funkcionarji, katere so prekinjali z zahtevo: »Hočemo orožje.« »Na Kosovu smo udarili kačo po repu, v Sloveniji pa je pokazala zobe,« so trdili govorniki. Sekretar predsedstva črnogorskih komunistov Milo Djukanović pa je dejal, da slovenska ustava ne more biti sprejeta na tako lahek način in zagrozil, da bo čez nekaj dni slovensko vodstvo na zatožni klopi in da bodo branili jugoslovansko ustavo z orožjem.

Iz Beograda pa poročajo, da so že včeraj poskušali organizirati nekaj podobnega. Morda bo miting danes, dobro obveščeni krogi pa so prepričani, da bo množični shod v petek.

Zaskrbljeni zaradi sprejetja ustavnih dopolnil k slovenski ustavi pa so bili tudi v Makedoniji. Tam sicer vzdusje ni bilo tako vroče, kot v sosednji Črni gori, kljub temu pa je predsednik makedonske SZDL Metodi Petroski zahteval »odgovorno« obnašanje Slovenije pri sprejemanju amandmejev.

Toda povsod le ni bilo tako. Delegati skupščine SR Slovenije so včeraj pred zasedanjem vseh treh zborov slovenske skupščine prejeli številne telegrame z izrazi podpore. Največ teh telegramov je bilo iz Slovenije, podpora pa je prišla tudi iz Zadra, Šibenika, otoka Paga in Splita. V vseh teh telegramih je izražena enotna želja, naj bi skupščina SR Slovenije sprejela predvidene amandmaje k slovenski ustavi in to ne glede na pritiske iz nekaterih središč in organov.

Sprejem slovenskih amandmajev pa je pozdravil tudi najbolj znani jugoslovanski disident Milovan Djilas. Ta je včeraj izjavil, da je sprejem amandmajev in še posebej tistega, ki govori o pravici do samoodločbe in odcepitve, neodtujljiva pravica Slovenije. Djilas je s tem v zvezi še dejal, da gre pri vztrajanju na tem amandmaju najbrž le za princip in da Slovenija najbrž nima nobenega namena, da bi se resnično odcepila od Jugoslavije.

Večina dosegla sporazum o mamilih

RIM — V petstrankarski koaliciji, kjer je prišlo v prejšnjih dneh do manjših kratkih stikov zaradi raznih polemičnih izjav in predvsem zaradi razhajanj glede zakonskega osnutka o mamilih, so se včeraj spet nekoliko umirile. Na predsinočni seji senatnih skupin večine, ki jo je zahteval predsednik demokristjanskih senatorjev Mancino, je bilo doseženo soglasje glede tistega dela zakonskega osnutka, ki predvideva sankcije za uživalce mamil. KD v bistvu pristaja na prepoved uživanja mamil, vendar pod pogojem, da se privilegija prevzgoje ne pa kaznovanja narkomanov. Sporazum predvideva skratka aplikacijo upravnih sankcij za lažje primere uživanja mamil. Hujši prekrški pa bodo v pristojnosti sodnih oblasti.

Ta sporazum je bil sprejet z dovoljstvom med včerajšnjim delovnim kosilom, ki ga je v Palači Chigi priredili ministrski predsednik Giulio Andreotti za predsednike parlamentarnih

skupin večine. Včeraj so se sestali tudi vsi predsedniki senatnih skupin, da bi določili koledar debate o tem zakonskem osnutku. Socialistični predstavnik Fabbri je zahteval, da se senat izreče pred razpravo o finalnem zakonu. Opozicija pa se o tem ni izrekla. Možno je zato, da bo razprava o mamilih ter o finančnih zadevah potekala križno.

Med včerajšnjim kosilom pri Andreottiju se je večina še enkrat ugodno izrekla o gospodarskem manevru, ki ga bo ministrski svet sprejel jutri. Med včerajšnjim srečanjem je vlada napovedala, da se pri svojem gospodarskem manevru ne bo poslužila zakonskih odlokov. Davčni poviški bodo potemtakem stopili v veljavo skupno s finančnim zakonom, to je s 1. januarjem.

Vlada bo lahko sprejela Prandinijev odlok, s katerim se bo omejitev hitrosti povečala na 130 km na uro. Tako je

včeraj z večino glasov odredila poljska zbornica, v kateri je potekala o tem živahna razprava.

D. K.

Novinarji bodo sledili sojenju Azema Vlasija

BEOGRAD — Sojenje Azemu Vlasiju in vsem ostalim obtoženim za starotrško afero, ki bo sredi oktobra, bodo lahko spremljali vsi zainteresirani novinarji. Napačne so torej informacije v tisku, da bodo s sojenja lahko poročali le novinarji Tanjuga, Rilindije in Jedinstva, je v včeršnjem pogovoru z novinarji dejal Darko Marin, sekretar sekretariata za informacije ZIS. Ker bo sojenje javno, bo sekretariat zagotovil vse potrebno za nemoteno delo novinarjev. (dd)

Biasutti predstavil program novega deželne odbora FJK

Politika v znamenju dosedanje usmeritve

TRST — Predsednik Biasutti je včeraj predstavil program nove deželne vlade, ki vsebinsko in politično gledano predstavlja dejansko kontinuiteto z dosedanjim usmeritvijo deželne uprave, brez večjih pretresov in bistvenih novosti, če izvajamo vstop v tako imenovano programsko večino Liste za Trst in zelenih s simbolom marjetice. S tem v zvezi bo deželni odbor dal pobudo za ustanovitev posebne deželne komisije "ad hoc" za vprašanja

okolja, ki jo bo vodil svetovalec Zelenih marjetice in po vsej verjetnosti tudi komisije za mestna jedra, ki naj bi jo vodil eden izmed dveh predstavnikov melonarskega gibanja, zelo verjetno Cecovini. Ustanovitev te komisije pa je še pod vprašajem in bo odvisna od poteka političnih dogajanj in tudi od zadržanja melonarjev med petkovo obravnavo Biasuttijevega programa.

Nova deželna vlada, v kateri sedijo odborniki KD, PSI, PSDI in PRI, je včeraj predstavila program, ki dejansko ne pove nič novega. Prvenstveno pozornost bo novo izvršno telo posvetilo politiki decentralizacije in preureditvi deželne aparata, prioriteta pa je tudi problematika zaščite okolja. Predsednik je namignil tudi na precej megljeno obvezo po deželni volilni reformi, ki naj bi preprečila dosedanje volilno fragmentacijo oziroma razprševanje glasov. Omejil pa se je samo na splošno obvezo, ker se dobro zaveda, da koalicijske stranke nimajo enotnih stališč glede tega vprašanja. Socialisti vztrajajo pri reformi, po kateri bi imele pravico do zastopstva v deželni svetovi samo stranke z več kot 5 odstotkov glasov, demokrati, ki seveda uživajo pri tem podporo manjših strank, pa niso tega mnenja. Velike pomisleke o načrtovani volilni reformi je že izrazilo tudi deželno tajništvo Slovenske skupnosti. Biasutti se je zavzel med drugim za odobritev (sporne) zakona o razvoju obmejnih področij naše dežele ter spet pozval vlado in parlament, da pospešita odobritev zakona za zaščito manjšinskih jezikov, ki ob blizu zanima tudi Furlane.

Program novega odbora namenja precejšnjo pozornost tudi vlogi Furlanije-Juljske krajine na mednarodnem prizorišču, posebno v odnosih s sosedi in v okviru delovne skupnosti Alpe-

Jadran. Biasutti je pozdravil uspehe nedavnega vrha Andreotti-Marković in pohvalil novo pozornost Rima do italijanske manjšine v Jugoslaviji. Furlanija-Juljska krajina noče pasivno slediti izvajanju italijansko-jugoslovanskega sporazuma. V nadaljevanju je omenil tudi deželno urbanistično politiko in prizadevanja za ustanovitev naravnega parka na tržaškem in goriškem Krasu, pri čemer je omenil tudi vlogo, ki jo mora na tem področju igrati država. Govoril je nadalje o prevozih in o kroničnih težavah železniškega omrežja posebno na relaciji naša dežela-Avstrija-Bavarska, zavzel pa se je tudi za nove finančne investicije za gradnjo železniškega tovornega postajališča v Cervignanu.

Deželni svet bo program novega odbora vzel v pretres v ponedeljek in ne v petek, kot je bilo vnaprej javljeno. Skupščina bo skoraj gotovo obravnavala tudi resolucijo šetstrankarske politične večine KD-PSI-PSDI-PRI-PLI-SSK, ki izraža nasprotovanje zahtevi po preštevanju slovenske manjšine, za katero so se do zadnjega zavzemali melonarji. SSK je zahtevala, da bi to nasprotovanje formalno vključili v sporazum deželnega zavezništva, socialisti pa niso bili tega mnenja. Prevladal je nato kompromis, ki predvideva predložitev ločene resolucije o tem vprašanju.

SANDOR TENCE

Čezmejno sodelovanje se utrjuje

TRST — Deželna uprava FJK polno ocenjuje razgovore, ki jih je imel v New Yorku italijanski zunanji minister De Michelis z zunanjimi ministri Avstrije, Jugoslavije in Madžarske in ki so zgladili pot novemu takšnemu sestanku 11. novembra v Budimpešti. Tedaj bodo obravnavali prvenstveno probleme prometnih infrastruktur oziroma železniških zvez in pristaniških storitev. Štirje ministri so v New Yorku razpravljali tudi o predlogu za skupno organizacijo zimskih olimpijskih iger na avstrijskem Koroškem, v Sloveniji in v Furlaniji-Juljski krajini.

Predsednik deželnega odbora Biasutti je z zadovoljstvom dejal, »da gre vse to v smer, ki so jo že pred leti ubrale Furlanija-Juljska krajina in druge članice Skupnosti Alpe-Jadran«, in da so osrednje vlade »odločno stopile na pot, o kateri lahko zatrdimo, da smo bili njeni začetniki«. Adriano Biasutti je pripomnil, da je spričo gornjega naposled mimo »faza promocij« in da je zdaj mogoče začeti sprožati konkretne pobude. Komentar o newyorških razgovorih je zaključil z ugotovitvijo, da bo Dežela FJK še naprej tvorno podpirala tovrstne izbire o mednarodnem sodelovanju v tem predelu Evrope, kar bo tudi še dodatno ovrednotilo vlogo te dežele in celovitega območja Alpe-Jadran.

Podpora osnutku Maccanica

»Deželna vlada bo posvečala posebno pozornost vprašanju zaščite slovenske manjšine. S tem v zvezi ocenjuje, da je glede tega vprašanja ministrstvo za reforme javnih ustanov v minuli mandatni dobi naredilo korak naprej, kar priča o občutljivosti državne vlade na to temo. Deželni odbor ponavlja obvezo iz programa prejšnje vlade, da bo ukrenil vse, kar sodi v njegove pristojnosti, za odobritev državnega zakona z uravnovešenimi rešitvami, ki bi preprečile možnost instrumentalizacij in dale predvsem konkretne odgovore zahtevam slovenske manjšine«. Tako se glasi odstavek o Slovencih, ki ga je Biasutti vključil v program svoje vlade in o katerem bo gotovo tekla beseda na ponedeljkovi razpravi v deželni skupščini.

Predsednik je torej vzel kot izhodišče znani omejevalni predlog ministra Maccanica, ki ga De Mitova vlada, kljub številnim zagotovilom, sploh ni odobrila. Biasutti je izjava ni povsem v soglasju s političnim sporazumom šetstrankarske koalicije, ki se res zavzema za odobritev zaščitnega zakona, poziva pa vlado, naj na novo oblikuje svoj zaščitni predlog. (st)

Srečanje Carboneja s slovenskimi politiki

TRST, LJUBLJANA — Deželni odbornik Furlanije-Juljske krajine za načrtovanje Carbone, ki je poleg tega zadolžen še za zunanje odnose, se je včeraj v Ljubljani sestal s slovenskim ministrom za okolje Vugo. Obravnavala sta skupni načrt Slovenije in Furlanije-Juljske krajine za obrambo naravnega okolja pred onesnaževanjem, ki ga bodo predložili osrednjima vladama z namenom, »da se zdajšnji dvostranski odnosi premaknejo iz izrazito deklarativne v konkretno fazo sodelovanja«. Priložnost za to jima daje vprašanje Soče, katere stopnja onesnaženosti se zdi že kritična, saj negativno vpliva tudi na "zdravstveno stanje" Jadranskega morja.

Vuga in Carbone sta se razgovarjala tudi o naravnih parkih na Krasu in na Trbiškem. Problematiko bosta še poglobila prihodnji teden s primerjavo ustreznih urbanističnih zakonov predpisov; gre za to, da se skušajo uskladiti ukrepi na področju širše teritorialne zaščite. Carbone je tudi seznanil Vugo s predlogi za ureditev "mednarodnega parka na Krasu", ki so bili predloženi rimskemu parlamentu.

Odbornik Carbone je obiskal tudi skupščino, kjer je bilo v teku zasedanje za spremembo ustave, in se sestal s številnimi zastopniki slovenske vlade. Obisk v skupščini je ocenil kot dejanje, s katerim je želel potrditi pozornost Dežele FJK dogajanjem onkraj meje.

»Najprej smo sledili demokratizaciji sistema v Sloveniji in rojstvu raznih strank, zdaj pa smo še posebno občutljivi za zaostrovanje napetosti v zvezni državi. Politika Dežele FJK, ki je usmerjena v pospeševanje obmejnega sodelovanja, je seveda solidarna s to fazo demokratizacije v Sloveniji in z naporile-te za uveljavitev lastne avtonomije.« Carbone je še dodal: »Kar me je še prav posebno zadelo, je bilo vedro in praktično soglasno prepricanje vseh slovenskih političnih predstavnikov, s katerimi sem se srečal, da gre za ponovno potrjevanje volje poavtonomiji nasproti neotetizmu«.

DS A-A o kulturi

LJUBLJANA — Komisija DS Alpe-Jadran za kulturo, informacije, šport in mladinske izmenjave je na plenarni skupščini pod predsedstvom Vladimira Kavčiča proučila snujče se načrte za skupno delo pri urejanju zgodovinskih jeder, vodenju arheoloških raziskav, reševanju manjšinskih problemov, organizaciji rektorske konference in sodelovanju na področjih športnega in mladinskega udejstvovanja. Govor je bil med drugim o gledališču, o znanstvenem posvetu o manjšinah v območju A-A, o primerjalnih analizah šolskega pouka in vedenjskih odklonov pri otrocih, o srečanju filmsko-televizijskih ustvarjalcev Alpeadriacinema (od 28. novembra do 5. decembra v Trstu) in o višji mednarodni šoli za komorneoglasbo Tržaškega tria (v Jadranskem zavodu združenega sveta v Devinu).

Občina Latisana ostala brez župana in odbora

LATISANA — Občina Latisana je včeraj ponoči zašla v politično krizo zaradi odstopa župana Danila Morettija (KD). Vodil je tristrankarsko koalicijo - 3 člani KD, 3 PSI in 1 PSDI, ki je bila v skupščini razširjena še na PRI. Občinski svet sestavlja 11 pripadnikov KD, 7 PSI, 5 PSDI, 5 KPI, 1 PRI in 1 MSI. Z županom so odstopili tudi vsi odborniki, razen Enrica Marchiola (KD), ki se ni udeležil seje občinskega sveta, in Gianfranca Setteja (PSDI), najstarejšega odbornika, ki ni hotel vrniti mandata, Sette bo s suplantom Marchiolom vodil redne upravne posle do rešitve krize, predvidoma do 2. oktobra, ko naj bi izvolili novega župana in odbor.

Požar razdejal tvrdko

VIDEM — Včeraj ponoči je požar napol uničil podjetje s telematskimi napravami DBL v predmestju Vidma. Lastnik Luigi Di Benedetto (sicer zavarovan) je škodo ocenil na pol milijarde lir. Požar se je verjetno razvil iz teleksa, ki je v pogonu celo noč, in opustošil četrto hale z aparaturnimi za telefonijo, telefaksi, kompjuterji ipd. in magnetni arhiv. DBL zaposluje 13 ljudi, bavi pa se z nameščanjem omenjenih naprav v Furlaniji-Juljski krajini.

V Divači poklon Bogomiru Magajni

DIVAČA — Ob praznovanju tradicionalnega Dneva pionirjev bo Krajevna skupnost Divača priredila jutri, v petek, 29. septembra, ob štirih popoldne odkritje spomenika dr. Bogomiru Magajni ob 85. obletnici njegovega rojstva.

Spored prireditve, ki se bo odvijala pred osnovno šolo, poimenovano po dr. Bogomiru Magajni, bo zaobjemal naslednje točke:

- svečano odkritje spomenika s kulturnim programom;
- razstava oživljenju dr. Bogomira Magajne v krajevni knjižnici.

Slavnostni govornik bo predsednik Društva slovenskih pisateljev Rudi Seligo.

Pojutrišnjem festival "obalne alternative"

IZOLA — Osnutku programske izjave južnoprimorske Demokratične zveze in Skupine 88 so se pridružili tudi še socialni demokrati, organizacije v sklopu Zveze socialistične mladine Slovenije ter Zeleni in krščansko socialno gibanje. Kaže, da bodo dopolnili in spremenjeni skupni program objavili po vsej verjetnosti že danes ali najpozneje jutri in ga zatem - v soboto na "festivalu obalne alternative" v Izoli - ponudili v obravnavo širši javnosti.

Medtem je na polemikne odzive že naletel njihov naslednji projekt, to se pravi napovedana okrogla miza, na kateri bodo razpravljali o temi "Rezultati socialistične ekonomije: primer Tomos".

Sobotni razgovor za okroglo mizo v Simonovem zalivu bo gotovo tudi izmenjava pogledov med alternativo in uradno politiko, saj so svojo udeležbo že zagotovili ekonomist dr. J. Mencinger z Bajtovega inštituta, S. Kmetič, predsednik neodvisnega sindikata strojevodij ŽG Slovenije in Istre, in Dane Starman, odvetnik iz Kopra, uradno pa so vabljeni še drugi.

S stojnicami in mikrofonom se bodo pojutrišnjem seveda predstavile vse nove politične zveze in skupine organizatorice, vidnejši predstavniki slovenske alternative, ki so tudi napovedali svoj prihod v Izolo, pa bodo povedali, če in kaj so se uspeli dogovoriti za republiško okroglo mizo z uradno politiko.

tržno obvestilo

KREM0117

Po polemikah o zdravlilu proti plešavosti

Iz Basla raziskave z ljubeznijo

BASEL — Pozornost raziskovalcev je še naprej usmerjena na težave plešastih in tistih, ki se bojijo, da bodo postali plešci. Laskave ocene nekega zdravnika, ki je prišlo iz Združenih držav Amerike in ki je obljubljalo rast in postopno krepitev dlačic, so danes zbledele ob rezultatih zapletenih raziskav, ki so postavile na isto raven tako dlačice kot varnost. Raziskave so opravili v Švici (točneje v Baslu).

V helvetski deželi, ki je vodilna na področju kemije in farmacevtike, je družba Labo - iz okrilja neke znane multinacionalke - na osnovi ameriškega uspeha izdelala nov kozmetični preparat za zunanjo uporabo, ki vsebuje 0,11-odstotno raztopino benzil nikotinata.

Velik rezultat tega raziskovanja je prav v prispevku k varnosti odjemalcev, pri katerih v nasprotju s »čudežnim« ameriškim zdravilom ne povzroča nevarnih nihanj krvnega pritiska, motenj v delovanju jeter in v krvnem obtoku nasploh. Iz Basla prihaja torej upanje za plešaste in za tiste, ki jim ta nevarnost grozi v prihodnosti.

Edina upravičena kontraindikacija za tiste, ki se želijo zoperstaviti cinični usodi tako imenovane androgenetske alopecije (plešavosti), je le rahla pordelost lasišča, ki nastopi takoj po uporabi preparata in izgine v teku ene ure.

Proizvod so z naraščajočim uspehom začeli prodajati v Švici, isto pa se dogaja tudi v nekaterih italijanskih lekarnah, ki so že založene z njim.

Trgatev v slovenski Istri je te dni dosegla svoj vrhunec

KOPER — Trgatev v slovenski Istri se je v minulem vikendu približala svojemu vrhuncu. Poleg zgodnejših belih sort so ob koncu tedna trgači že začeli pospravljati tudi rdeče sorte grozdja. Samo v vinogradih Vinakopra je bilo v soboto in v nedeljo približno pet sto trgačev, a med njimi tudi dve sto učencev tacenske kadetske šole in pa šestdeset pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade iz zagrebskega armadnega območja.

S polno paro deluje tudi mlin Vinakopra, ki stiska kakšnih dve sto ton grozdja vsak dan. V koprski kleti predvidevajo, da bodo letos v njihovih vinogradih potrgali okoli 3.000 ton grozdja, kar je pravzaprav nekoliko manj, kot pa je znašalo ustrezno povprečje v nekaj zadnjih letih. Koprška klet je pričela zdaj odkupovati od zasebnih vinogradnikov tudi rdeče sorte grozdja. (I. U.)

Fotoposnetek Iztoka Umerja nam kaže delo trgačev.

Včeraj zapadel rok za predložitev kandidatnih list Na občinskih volitvah v Miljah kar tri simboli zelenih gibanj

Včeraj je dokončno zadel rok za predložitev kandidatnih list za predčasne volitve v miljski občini, ki bodo v nedeljo 22., in v ponedeljek, 23. oktobra. Po neuradnih podatkih se bo za trideset mest v novi občinski skupščini potegovalo kar enajst strank in političnih gibanj. Prvi na glasovnici bo vsekakor simbol Liste Frausin (KPI in neodvisna levica), na zadnjem mestu pa bo simbol Krščanske demokracije, na volitvah pa bodo sodelovali tudi republikanci, fašisti, kartel PSI-PSDI, Lista za Milje, liberalci, Slovenska skupnost in kar tri zelene liste. Uradno predložitev list in razporeditev simbolov na glasovnici bodo vsekakor potrdili danes ali v prihodnjih dneh z dekretom prefekta De Feliceja.

Nosilec kandidatne liste Slovenske skupnosti, ki šteje dvajset članov, bo Danilo Šavron, kateremu sledi Fedor Žigon. Simbol lipove vejice bo tako prvič na glasovnici miljskih občinskih volitev. Kot že omenjeno bodo miljski volilci lahko zbirali med tremi zelenimi listami, ki nedvoumno pričajo o velikih razkolih med naravovarstveniki na deželni ravni in tudi v tržaški stvarnosti, na glasovnici pa ne bo tradicionalnega simbola smejočega se sonca, ki ga italijanski volilci najboljše poznajo. Listo so predložili »Zeleni za milje«, zeleni s simbolom marjetice in Zelena alternativna lista, ki jo vodi tržaški občinski svetovalec Bekar in

njegov somišljenik na Pokrajini Capuzzo.

Deželni svetovalec marjetice Vivian, ki je prav pred kratkim precej nepričakovano pristopil v deželno programsko večino, je na včerajšnji tiskovni konferenci utemeljil razloge, ki so privedli do predložitve kandidatne liste v Miljah. Vivian, ki ga tako imenovani pravoverni zeleni obtožujejo, da poce-

ni sodeluje z večinskimi silami (posebno s socialisti in demokristjani), je mnenja, da morajo naravovarstveniki premostiti protestno obdobje in predlagati konkretno reševanje odprtih vprašanj zaščite okolja. Kandidatna lista zelene marjetice šteje trinajst kandidatov, nosilci liste pa so Francesco Monteroso, Claudio Focassi in Liliana Liso.

S. T.

Jutri ga bodo uradno predstavili

Plavajoči žerjav Alpe Adria 1

Na Pomorski postaji bodo jutri ob 17. uri ob prisotnosti predsednika deželnega odbora Adriana Biasuttija in predsednika vlade SRS Dušana Šinigoja uradno predstavili plavajoči pontonski žerjav Alpe Adria 1, ki bo po svojih tehničnih značilnostih posebnost celotnega Jadrana.

Alpe Adria 1 je prva enota nove družbe Adrialift, ki sta jo v obliki joint venture ustavili podjetji Midolini iz Vidma in Mantini iz Trsta (skupina Pacorini), torej vodilni podjetji v deželnem sektorju dvigalne tehnike in industrijskega manipuliranja blaga.

Kot znano je Adrialift nastala ob podpori tržaškega in koprškega pristanišča, katerima se bodo predvidoma pridružila še druga jadranska pristanišča, v prvi vrsti beneško. S plavajočim žerjavom Alpe Adria 1 bodo pristanišča lahko nudila klientom visoko tehnično službo tako za tovarni tranzit kot za kompleksna pomorska dela.

Plavajoči pontonski žerjav Alpe Adria 1 bo jutri zasidran ob Pomolu Bersaglieri pri Pomorski postaji, kjer bo ves dan na ogled sredstvom javnega obveščanja.

Občina Milje ima že pripravljen načrt Naravni park v Dolini pri Orehu nova zanimiva turistična točka

Po sklepu deželne komisije za zaščito krajinskih in spomeniških znamenitosti, da s posebnim odlokom zaščiti jezera v Dolini pri Orehu, je sedaj na vrsti Občina Milje, da uredi "naturalistično oazo", kot jo je sama imenovala. Občina Milje je že več let vztrajala na tem, da bi v tem z naravnega vidika edinstvenem območju uredili park in ima že več kot leto dni v predalu natančen načrt, ki ga je pripravil Naturstudio. Po tem načrtu naj bi na 10 hektarjev velikem območju postavili razgledne točke, opremljene z raznimi napravami za opazovanje živali, obiskovalce pa bi spremljali naravoslovni vodiči, ki bi orisali to značilno močvirnato območje, v katerem živijo za Kras neobičajni plezalci, dvoživke in ptice in kjer uspeva tudi svojevrstna flora. Del jezerc bi namenili tudi nekaterim športnim dejavnostim, kot je na primer ribolov.

Na sliki (foto Križmančič) eno izmed 11 jezerc, ki bodo po novem zaščitena.

pismo uredništvu

Številna nerešena vprašanja slovenskih šol v Italiji

Spoštovano uredništvo,

rada bi dopolnila nekaj netočnosti, ki so se vrinile v telefonski razgovor z vašo novinarko za članek o prvem šolskem dnevu (Prim. dn. 22. 9. 89, str.4) in navedla še nekaj problemov.

Izgubili smo 40% ravnateljcev na nižjih srednjih šolah, ker imamo trenutno samo štiri stalne ravnatelje. Po poletnem zakonskem odloku bi morali ti prevzeti tudi ostala tri ravnateljstva slovenskih nižjih srednjih šol.

Natečaj za didaktične ravnatelje je bil razpisan po nekajletnem obotavljanju zgodaj spomladi lanskega leta. Prijavili so se trije kandidati za štiri prazna mesta. Do danes ni deželni šolski urad še določil niti datuma pismene naloge.

S 1. septembrom je postalo mesto ravnatelja na liceju Prešeren prosto. Elektronski možgani v Rimu so na to mesto imenovali italijanskega ravnatelja. Dokler zadeve niso uredili, je ostalo ravnateljsko mesto na našem liceju nekrto. Take in druge podobne stvari se dogajajo, ker je organik za slovenske višje srednje šole združen s tistim za italijanske šole. Slovenske osnovne in nižje srednje šole imajo sicer ločen organik - ker »ni še« (edini, že več let) vključen v komputersko obdelavo, kjer »ni še« programa za slovenske šole. Naša dva predstavnik na šolskem skrbništvu po zakonu 932/73 ga ročno vsako leto nanovo predelata, z veliko potratu časa. Ostali trije slovenski učitelji, ki so dodeljeni skrbništvu za upravljanje slovenskih šol po istem zakonu, pa so razmešeni drugje in se le mimogrede ukvarjajo z osebjem slovenskih šol.

Prošnjo na šolskem skrbništvu za mesto poverjenega ravnatelja na liceju Prešeren je vložil tudi prof. Samo Pahor (v slovenščini). Njegovega imena sploh niso vključili v ustrezno lestvico, ampak, nerazumljivo, v drugo lestvico, za katero ni niti prosil in kjer ni bilo prostega mesta.

V Špetru v Beneški Sloveniji je pred leti zrasel zasebni slovenski šolski center, ki čuva dva bisera: dvojezični otroški vrtec in osnovno šolo. Gre za popolno nerazumevanje za vsako javno priznanje.

Opozoriti velja, da je bil julija lanskega leta izdan odlok predsednika republike za izvajanje norm posebnega statuta za tridentinsko pokrajino v šolstvu (DPR 15. 7. 1988, št. 405). Po tem odloku spadajo v pristojnost tridentinske Pokrajine:

- ustanovitev, organizacija in delovanje šol,
- izpopolnjevanje učnega osebja,
- nameščanje učnega osebja, tudi glede na teritorij in na socio-ekonomske razmere,
- spremembe programov in urnikov,
- ustanovitev pedagoškega zavoda.

Na čelu tridentinske šole je superintendant.

V občinah tridentinske pokrajine, v katerih živi ladinško prebivalstvo, se uvede v osnovne šole ladinški jezik in kulturo za najmanj eno uro tedensko. V teh šolah postane ladinščina lahko tudi učni jezik. Na nižjih in višjih srednjih šolah se vključijo v program različnih disciplin tudi ladinška kultura.

V sklad za ekonomsko spodbudo po okvirnem zakonu za javne uslužbenke (št. 93/83) smo za šolsko leto 1987/88 prvič uspeli vriniti tudi majhno priznanje za večjezično delo učiteljev slovenskih šol in šol ladinškega prebivalstva (300.000 lir letno). Za šolsko leto 1988/89 je bilo slovenskim učiteljem ponovno potrjeno 300.000 lir v letu, ladinskim pa 400.000 lir, za tretji jezik (ladinski).

NB. Za drugi jezik (nemški) že prejemo doklado, ki znaša preko 150.000 lir mesečno.

Za prilagoditev novih učnih načrtov za osnovno šolo slovenski šoli je bila imenovana, na pritisk vse slovenske šole in na predlog naše deželne komisije po zakonu 932/73, posebna komisija, ki ji je načeloval deželni šolski skrbnik in katere član je bil tudi inšpektor iz Benetk. Po dolgi in nelahkih zasedanjih je bilo izoblikovano besedilo, ki je bilo poslano v Rim za dokončno odobritev.

Za prilagojeno besedilo se je skoro leto dni bil v Vsedržavnem šolskem svetu predstavnik slovenske šole Samo Pahor. Vsekakor je besedilo, ki je izšlo po težkih razpravah iz šolskega sveta, za pouk zgodovine še bolj omejevalno od poslanega.

Na večini slovenskih višjih srednjih šol se v okviru eksperimentiranja uvajajo v bienij novi posodobljeni, neuradni programi. O teh je pred štirimi leti razpravljala Vsedržavni šolski svet. Slovenski predstavnik je v njem predložil dopolnjene programe za slovenske šole - in so bili radikalno odbiti.

Že omenjena deželna komisija za vprašanja slovenskih šol, čeprav samo posvetovalnega značaja, je naš edini reprezentativni šolski organ. V zadnjih letih jo deželni šolski skrbnik sklicuje največ dvakrat do trikrat letno, na naš pisni in ustni poseg. V zadnjem šolskem letu se je komisija sestala dvakrat, v začetku poletja je bila sklicana celo tretjič, na pisno zahtevo SSS in goriških članov komisije - in seja ni bila sklepčna zaradi premajhnega števila prisotnih članov!

Dovolj. Da nam ne bo preveč pri srcu...

Hvala in lep pozdrav!

Živka Marc

PS. - svetla nota. Z združenimi močmi staršev, Brezigarja, Budina, učiteljev, ravnateljstva in SSS je bila potrjena šola v Briščkihih, ki so jo ustanovili jeseni leta 1959 v zameno za italijansko gimnazijo v Bujah.

Tečaj CGIL

Sindikata CGIL bo v kratkem priredil pripravljala tečaja za tiste, ki bi se radi prijavili na javna natečaja, ki ju je razpisalo notranje ministrstvo in s katerim bodo zaposlili 70 nadzornic v zaporih in 103 vzgojiteljev za odrasle. Tečaja se bosta začela 5. oktobra ob 17.30, priredili pa ju bodo na deželnem sedežu CGIL v Ul. Vidali 1, 4. nadstropje. Kdor bi želel obiskovati tečaj, se lahko zgleda na tajništvu CGIL v Ul. Pondares 8.

»Naši pevci vedo, da je za zборе najtrdnjše jamstvo kvaliteta«

Že od začetka meseca septembra dalje smo v našem dnevniku objavljali napovedi naših pevskih zborov o začetku pevskih vaj v novi sezoni, pozive, naj se mladi pridružijo zborovskemu petju, pa tudi že vesti o nastopih, oziroma gostovanjih nekaterih zborov. Prav tako smo v dnevniku objavili vest o sklicanju posvetovanja za zborovodje na Tržaškem, približno teden dni kasneje pa tudi vest o podobnem posvetovanju za zborovodje goriških pevskih zborov. Ker nas je zanimalo, kaj so se na teh posvetovanjih pogovorili in kako kaj kaže z novo sezono na področju zborovskega petja, smo postavili nekaj vprašanj referentu za zborovsko petje pri ZSKD Ignaciju Oti.

»Na posvetovanjih smo govorili o pretekli sezoni, o načrtih za novo sezono, pa tudi o tem, kaj so in kaj morajo tudi danes predstavljati pevski zbori za razvoj naše kulturne dejavnosti. Tako smo ocenili, da je bila pretekla sezona za naše zборе kar pozitivna. Predvsem je bilo kar precej nastopov na domačih proslavah in prireditvah, pa tudi veliko gostovanj, večkrat tudi v drugih državah, kot na primer v Avstriji, na Češkem, pa v raznih krajih Italije in v Dalmaciji. Takšna gostovanja so bila zelo koristna, saj so si pevci nabrali novih izkušenj, istočasno pa so ponesli našo pesem ljudem, ki nas morda niso še poznali. Tudi kvaliteta zborov raste, pri nekaterih kar hitro. Naši pevci so pač spoznali, da se lahko zbori obdržijo le s kvaliteto, s čim bolj dognanim petjem in z dobro izbranimi programi.«

Na Tržaškem deluje sedaj 21 zborov (pet ženskih, oziroma deklinskih, 9 mešanih in sedem moških zborov). Tu ni vstet še Lovski zbor FJK Doberdob, ki ni vključen v ZSKD, vendar redno nastopa na reviji "Primorska poje", vodi pa ga Janko Simoneta.

Na Goriškem deluje šest zborov. Vse zборе na Tržaškem vodi 17 zborovodij, od tega je šest zborovodkinj.

Aktivisti in invalidi NOV počastili jubilej Srečka Colje

V torek sta se na skupni seji sestala odbora Združenja aktivistov NOV na Tržaškem in Zveza vojnih invalidov NOV. Povod za skupno sejo je bila počastitev osemdesetletnice predsednika Združenja aktivistov in Združenja političnih preganjancev, tovariša Srečka Colje. V imenu članov odbora Združenja aktivistov je tovarišu čestital k visokemu jubileju Jože Koren in mu obenem izrekel priznanje in zahvalo za njegovo premočrtno borbena pot doslednega antifašista ter borca za socialne pravice delovnih ljudi in za narodne pravice Slovencev. V imenu Zveze vojnih invalidov je podobne misli izrekel Rudi Jančar, ki je še dodal, kako so starejši antifašistični borci, kakršen je Srečko Colja bil in je, s svojim zgledom vplivali na odločitve mlajših v najtežjih časih naše narodne zgodovine. Za čestitke se je potem zahvalil jubilar na njemu lasten preprost toda iskren način in zagotovil, da bo kljub bremenom let še naprej deloval za iste cilje, za katere se je boril vse življenje.

Po tem bolj slovesnem delu se je seja nadaljevala v nevezanem pogovoru o vprašanjih, ki neposredno zadevajo obe organizaciji in ki so bile v tem poletnem času v ospredju zanimanja demokratične in slovenske javnosti. Posebno pozornost so prisotni in tem oziru namenili pogretju vprašanja fojb po znanem dejanju predstavnikov tržaške KPI. V mnogih posegih so vsi soglašali v ugotovitvi, da so borci, aktivisti in invalidi narodnoosvobodilnega in protifašističnega boja še kako iskreno na strani vseh tistih, ki si prizadevajo v širšem svetu in tu pri nas za to, da preteklost ne bi več obremenjevala sedanjosti in razvoja in utrjevanja prijateljskih odnosov in sožitja med tu živečima narodom. Iskreno smo za to - so poudarili, toda ne na račun blatenja našega pravičnega boja. Stvari morajo biti čiste in jasne - so menili prisotni člani odborov obeh organizacij. Fojb, če so že bile, prav gotovo ne bi bilo, če ne bi bilo pred njimi fašističnega genocida nad primorskim slovenskim in hrvaškim prebivalstvom in potem okupacije Slovenije z desetstisoči padlih, ubitih, ustrujenih, umrlih v taborišču, interniranih in preganjenih s svoje zemlje od Gortana, bazoviških junakov, Tomažiča in tovarišev, padlih partizanskih borcev in umrlih v taboriščih pa vse do zadnjega na tržaških ulicah ustrujenega antifašista že v povojnih letih.

Beseda je tekla tudi o zbiranju sredstev za obnovu po plazu porušene parti-zanske bolnice Franja pri Cerknem. Ugotovljeno je bilo, da je akcija dobro stekla in da so se naši ljudje nanjo zelo pogosto odzvali, da pa je v tem poletnem času zastala. Odbora obeh organizacij zato naslavlja na našo javnost apel za poživitev nabiralne akcije.

Predstavnica odbora Zveze vojnih invalidov NOV Nevenka Pečar, pa je prisotne seznanila s programom že tradicionalnega vsakoletnega izleta, ki ga prireja obe organizaciji. Letošnji enodnevni izlet bo 20. oktobra v Pulj in njegovo okolico z ogledom raznih zanimivosti in obiskom spomenika v Stoji, kjer so fašisti ustrelili istrskega hrvaškega rodoljuba Vladimira Gortana. Prijave bo sprejemala pisarna Zveze vojnih invalidov NOV v Ul. Cicerone 8.

V nedeljo procesija Matere božje

V nedeljo bo v Barkovljah procesija roženvenčne Matere božje. Začela se bo ob 8. uri z mašo v barkovljanski cerkvi, pri kateri bo pel mešani pevski zbor Milan Pertot pod vodstvom Aleksandre Pertot, na orgle pa ga bo spremljal Štefan Bembi.

Procesija bo šla od cerkve vzdolž dela barkovljanskega obrežja in nazaj, v njej pa bodo dekleta v belih nošah, nosila kot vsako leto kip Matere božje, druga dekleta in žene pa bodo sledile procesiji v prazničnih nošah.

Rožnovenčna, rožnovenska, ali po domače rožnkranjska procesija, se odvija v Barkovljah vsako leto na prvo nedeljo v oktobru v spomin na čase, ko je tudi v tem kraju razsajala strašna kolera in so se nekateri prav na čudežen način rešili pred smrtjo.

Se do danes ostaja ta procesija v Barkovljah eden najbolj priljubljenih starih običajev, na katerega so domačini zelo ponosni.

Prav tako v nedeljo v popoldanskih urah pa bo v prostorih domačega društva v Ul. Cerreto 12 tudi že tradicionalni praznik »karamalov«. Tu bodo gostom, kot vedno, postregli z izvrstnimi »karamali«, kot jim v Barkovljah po domače pravijo, katerim bodo pridne domače kuharice, članice barkovljanskega kulturnega društva, dodale še vrsto drugih dobrot; kot vedno bodo točili tudi dobro domače vino.

Organizatorji procesije si želijo, da bi bilo tudi pri letošnji procesiji čimveč narodnih noš, ker bi bila tako še bolj potrjena vrednost ohranjanja starih običajev v tem delu tržaškega predmestja.

N. L.

Nekaj uradnih in nekaj neuradnih reakcij na dogajanje onkraj meje

Tudi Tržačani z zanimanjem sledili rojevanju nove slovenske ustave

Politično dogajanje v Jugoslaviji ob sprejemanju dopolnil k ustavi SR Slovenije je vzbudilo dokajšnje zanimanje tudi na Tržaškem. To velja v prvi vrsti za slovenske ljudi, ki v mnogih primerih spremljajo dogodke v živo preko ljubljanske televizije in radia. Toda vrenje onkraj meje vzbuja pozornost tudi pri italijanskem življu, saj gre konec koncev za dogodke, ki se odvijajo v njegovi neposredni sosesčini in katerih posledice bo vsaj posredno tudi sam občutil.

Spošno razpoloženje med Slovenci povzema izjava **Slovenske kulturno-gospodarske zveze**, ki jo objavljamo na prvi strani. V njej so izražene predvsem čestitke in podpora skupščini SR Slovenije, ki kot zakoniti predstavnik državljanov Slovenije z jasnim hoteljem uveljavlja suverenost slovenskega naroda in s tem potrjuje vizijo njegove prihodnosti v enakopravni skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije. Podobno podporo ustavnim spremembam kot uzakonitvi večje samobitnosti, suverenosti in demokratičnosti je že pred dnevi izrazilo tudi deželno uradno **Slovenske skupnosti**, ko je takšno zaprosilo slovensko ustavno komisijo, naj preuči možnost, da bi prenovljena slovenska ustava podrobneje spregovorila tudi o skrbi Slovenije za lastne manjšine. To je sicer omenjeno že v členu 2 dosedanje republiške ustave, vendar bi po mnenju SSK bilo primerno, da bi se razvilo v posebnem členu. Ta naj bi podčrtal, da Slovenija skrbi za zagotovitev pravnega varstva slovenskim narodnim skupnostim v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, pospešuje njihov kulturni in vsestranski razvoj, podpira njihovo sodelovanje z matičnim narodom in omogoča enakopravno vključevanje v skupni slovenski prostor.

Stališče do dogajanja v Jugoslaviji je zavzel tudi deželni svetovalec zelenih **Andrea Wehrenfennig**. V svetovalskem vprašanju na predsednika Dežele Biasuttija se z zaskrbljenostjo vprašuje, ali »bomo imeli za sosedo demokratično državo ali pa avtoritaro in v populistično državo po romunskem vzorcu«. Wehrenfennig opozarja, da amandmaji k slovenski ustavi pomenijo izhodišče za avtonomno in suvereno pot Slovenije k demokraciji in svobodnim volitvam, kar se zdi, da Srbija noče tolerirati. Zato deželni svetovalec zelenih vprašuje deženo vlado, zakaj ne zahteva pojasnil od italijanskega zunanega ministra, kaj namera italijanska vlada podvzeti, da bi se izognila tveganju imeti za sosedo državo na robu državljanske vojne.

Do tu uradne izjave in stališča. Da bi pa nekoliko oprijemljivejše ugotovili, s kakšnimi mislimi in občutki Tržačani spremljajo dogajanje v Ljubljani in Beogradu, smo se po telefonu obrnili na nekatere izmed njih. Resnici na ljubo moramo povedati, da smo naleteli tudi na več takšnih, ki jih dogajanje v sosednji republiki veliko ne zaposluje in ki ga sploh bolj slabo poznajo. Zdjaj pa v strnjeni obliki navajamo izjave, ki so nam jih posredovali ostali vprašanci.

Nataša Kalc, šolnica: »Po eni strani slovensko pomlad doživljam z občutki veselja. Slovenci v SR Sloveniji nastopajo s samozavestjo, ki je v naši zgodovini bolj redka, in stopajo na pot večjega odpiranja do novih tokov na evropskem in svetovnem prizorišču. Po drugi strani pa moram tudi povedati, da bi občutila kot veliko nesrečo propad jugoslovanske države. Sicer pa je tudi vprašanje, koliko bodo ustavne spremembe razmere v SR Sloveniji res spremenile.«

Breda Susič, študentka: »Dogajanje v Sloveniji spremljam z zadovoljstvom in še prej z veliko radovednostjo. Zelo me zanima ne samo to, kar se dogaja na političnih zasedanjih, ampak tudi, kako ljudje živijo te trenutke, ki so po mojem usodnega pomena za naš narod, in ne samo za njega, kar sicer dokazujejo tudi reakcije zunaj SR Slovenije. SR Slovenija bo odslej lahko v večji meri krojila svojo usodo po lastnih potrebah in željah. Mislim, da so spremembe uvedli na premišljen način, tako da se ni pretirano bati kakih negativnih razpletov.«

Vojko Kocjančič, ravnatelj Slovenskega deželnega gospodarskega združenja: »Dogodke v Sloveniji spremljam s simpatijo, a tudi z določeno zaskrbljenostjo. To prvim predvsem

kot gospodarstvenik. Gospodarstvo namreč lahko uspeva le, kjer vladata red in mir. Tega pa je očitno bolj malo. Vprašanje je tudi, kakšne reakcije bodo ustavne spremembe izzvale.«

Giulio Petrucco, predsednik tržaške delegacije zbornice Italjug: »Politična situacija v Jugoslaviji vzbuja v tržaških gospodarskih krogih manjšo zaskrbljenost, kot jo je opaziti med ljudmi, pa tudi v drugih središčih Italije izven Trsta. Na političnem področju ne pričakujem velikih sprememb. Dvomim, da bo Jugoslavija doživela prelomne politične spremembe, kakršnih si niti druge socialistične države ne morejo privoščiti. Kar me bolj zaskrblja, je gospodarsko stanje onkraj meje, ki je vse prej kot rožnato.«

Andrej Renar, pokrajinski podpredsednik ANPI-VZPI: »Priča smo dogajanju zgodovinskega pomena, ki nas navdaja z velikim zaupanjem. Skupno z drugimi bivšimi borci sem tudi jaz izrazil podporo skupščini SR Slovenije pri sprejemanju ustavnih sprememb. Ne bojim se, da bi to izzvalo kakih hudih reakcij, a vseeno je žalostno, da se je v južnih jugoslovanskih republikah razdivjal tak nacionalizem.«

M. B.

Zadostnih parkirišč ni... zato pa imamo pločnike!

Odkar so v Trstu uvedli zaprtje mestnega središča za promet, se vztrajno govori o pomanjkanju parkirišč, ki naj bi jih zgradili predvsem v središču. Parkirna stiska pa je prav tako velika — če ne celo večja — v predmestju kot v mestnem središču, kot priča tudi posnetek našega fotografa Maria Magajne, ki je sliko posnel v Ul. Broleto pred vhodom v garažo Konzorcialnega podjetja za prevoze ACT, kjer so avtomobile zaradi prepovedi parkirali celo na pločnik. Pomanjkanje parkirnih prostorov je namreč skoraj povsod dramatično. Celo nova poslopja nimajo parkirišč, ki pa bi v današnjem času morala biti najosnovnejša storitev. Zadoštno število parkirišč v predmestju in boljši javni prevozi pa bi končno prepričali ljudi, da je vožnja z avtobusom v resnici najudobnejša.

Prvovrsten kulturni dogodek Orkester »Bamberger Symphoniker« s čelistom Rostropovičem v Trstu

V ponedeljek, 16. oktobra, ob 21. uri bo v gledališču Verdi gostoval znameniti nemški simfonični orkester iz mesta Bamberg na Bavarskem »Bamberger Symphoniker« in z njim kot solist še bolj znameniti, največji violončelist na svetu, Mstislav Rostropovič. Za tržaško glasbeno življenje bo to prvovrsten kulturni dogodek. Na sporedu bosta četrta simfonija »Romantika« Antona Brucknerja in simfonična pesnitev »Don Kihot« Richarda Straussa za orkester in violončelo.

Pobudo za koncert je dala tržaška družba Cpl (Concessionaria di pubblicità) Giuseppa (Pippa) Franca, ki je tržaškemu glasbenemu občinstvu v zadnjih treh letih posredovala že vrsto imenitnih koncertov: recital slavnega violinista Yehudi Menuhina, orkestra Gewandhaus iz Leipziga pod vodstvom Kurta Masurja, ter čudovita koncerta, ki sta ju izvedla Dizzy Gillespie in Gerry Mulligan.

Predstavitve letošnjega koncerta »Bamberger Symphoniker« orkestra je bila včeraj popoldne v prostorih družbe Cpl v Ul. Giustiniano 8, ob navzočnosti (pogled lastnika družbe Cpl Pippa Franca) še predstavnikov sponzorjev Arnalda Pittonija za finančno družbo »Friulia« in dr. Milazzija za tržaško hranilnico (Cassa di Risparmio)

ter arg. Bernija za pokrajinsko odborništvo za kulturo. Ob samem pomenu tako imenitnega kulturnega dogodka za Trst so pobudnik Pippo Franco in predstavniki sponzorjev poudarili predvsem koristnost sodelovanja med zasebnimi pobudami in javnimi ustanovami, ki se vedno bolj kaže kot učinkovita pot za realizacijo pobud širokega odmeva, kakršnega bo nedvomno imel tudi koncert »Bamberger Symphoniker« in mojstra Mstislava Rostropoviča. Dodatni pomen tega eminentnega kulturnega dogodka, nad katerim je prevzela pokroviteljstvo dežela Furlanija-Juljska krajina, je tudi v njegovi dobrodelni namembnosti, saj bo čisti izkupiček šel Deželniemu združenju paraplegikov in Zavodu za slepe v Trstu.

Orkester »Bamberger Symphoniker« sodi danes med najbolj upoštevane orkestre v evropskem in svetovnem merilu. Za njegovim dirigentskim pultom so se doslej vrstila imena slavnih dirigentov kot so Clemens Krauss, Knappertbusch, Kleiber, Jochum, Kempe, Solti, Dorati, Leitner, Markevitch in drugi. Tokrat bo orkester vodil Horst Stein, veliki interpret opernega in simfoničnega repertoarja Mazarta, Wagnerja in Straussa, glavni glasbeni direktor na Dunaju in v Hamburgu, stalni dirigent orkestra Suiss Romande in tokijskega simfoničnega orkestra.

Mstislav Rostropovič je nesporno največji živeči violončelist, takorekoč glasbeni miti. Udejstvuje se tudi kot dirigent. V Trstu je poslednjič nastopil pred petnajstimi leti v gledališču Rossetti s sporedom Bachovih skladb za violončelo, to pa je bil tudi čas, ko je zapustil Sovjetsko zvezo iz protesta proti kulturnemu in političnemu mraku brežnjevske dobe. Naključje je, a značilno in pomembno, da prihaja v Trst prav letos, ko se po zaslugi »perestrojke« Gorbačova prvič po petnajstih letih spet podaja v rodno Sovjetsko zvezo.

Za koncert dveh tako renomiranih koncertantov, kot sta bamberški orkester in virtuoz Rostropovič, vlada že sedaj veliko zanimanje in kot je povedal pobudnik Pippo Franco, je v centralno blagajno gledališča Verdi prišlo že doslej na stotine prošenj za rezervacije iz Trsta in tudi drugih kulturnih središč. Predprodaja vstopnic se bo pri blagajni gledališča Verdi začela 4. oktobra in bo trajala do 10. oktobra. (jk)

Obvestilo SSŠ

Sindikat slovenske šole sporoča študentkam, ki se ob delu izobražujejo na Pedagoški akademiji v Kopru, da se bodo predavanja 3. letnika pričela jutri, 29. septembra (od 15. do 19. ure) in se nadaljevala v soboto, 30. septembra (od 8. do 12. ure) v domu učencev Heroj Tito v Kopru.

V Križu so se poslovili od voditelja KPI Sirka

Množica domačinov in prebivalcev sosednjih vasi je včeraj v Križu pospremila k zadnjemu počitku predvojnega antifašista in komunista Wiljema Sirka. Pokojni, ki je bil star 78 let, se je rodil v napredni Krajčevi družini in se zelo mlad zaposlil v tržaški ladjelarnici, kjer je prišel v stik z antifašističnim gibanjem in s celico KP, v katero je pristopil leta 1933. Sodeloval je v domači ilegalni celici komunistične partije, ki jo je organiziral Pinko Tomažič in v kateri so bili predvsem kriški in nabrežinski komunisti. Nato so ga mobilizirali v italijansko vojsko, od koder je odšel v partizane, v katerih so bili tudi bratje Bogomir, Boris in Mario. Boril se je v 1. Prekomorski brigadi, nakar je padel v nacistične roke, tako da je konec vojne dokačal v nemški internaciji.

V povojnem času se je takoj angažiral v KPI, bil pa je tudi med pobudniki ustanovitve prvega pripravljalnega

odбора za gradnjo kriškega Ljudskega doma. Kot tajnik kriške partijske sekcije je bil hočeš nočeš med protagonisti razburljivega obdobja, ki je sledilo resoluciji Informbiroja in kasneje tudi obdobja »politične otoplitve«, spričo katere so na čelo krajevne sekcije KPI pristopili mladi. Največjo skrb pa je pokojni Wiljem posvečal upravljanju Ljudskega doma in delu v upravnem odboru, kateremu je dolgo let predsedoval. Nekaj časa je bil tudi član nadzorne komisije federalnega komiteja tržaške federacije KPI.

V zadnje slovo mu je pel mokoški pevski zbor Vesna. Ob odprtem grobu sta se od njega v imenu prijateljev in slovenskih komunistov poslovila Albin Škerk in Claudio Tonel, ki je zastopal pokrajinsko vodstvo KPI. (st)

Vozovnice bo lažje kupiti

Pokrajinsko ravnateljstvo državnih železnice sporoča, da bodo potniki odslej lahko kupovali vozovnice na vsaki železniški postaji in v vsaki agenciji za potnike ne glede na smer vožnje, na kraj, iz katerega bodo odpotovali, in na datum potovanja. Novi pravilnik predvideva samo dve omejitvi: potovanje mora biti daljše kot 50 kilometrov, vozovnico pa ni mogoče kupiti več kot dva meseca pred potovanjem. Po mnenju upraviteljev železnice naj bi ta ukrep omogočil potnikom, da si brez večjih težav priskrbijo vozovnico in da ne čakajo pred okenci.

Aretirali so ju pred dnevi pri Poreču Za zapahi prekupčevalca heroina

Pred štirimi dnevi je kriminalistom rovinjskega sekretarjata za notranje zadeve v sodelovanju s koprskimi kolegi in z letničnim oddelkom tržaške kvesture uspelo prekiniti dobro organizirano mrežo prekupčevalcev z mamili. V turističnem naselju Lanterna pri Taru blizu Poreča so v noči na nedeljo namreč presenetili 46-letnega Selmana Pepiča iz Novigrada in 53-letno Vero Grgurič Alunni iz Trsta, ki sta pri sebi imela nič manj kot tri kilograme heroina tipa "brown sugar". Gre za največjo količino heroina, ki so jo kdaj zaplenili v Istri.

Da gre za organizirano mednarodno trgovsko navezo z mamili, je bilo takoj jasno. Šest zavojčkov po pol kilograma heroina sta aretiranca spravila v navadno plastično vrečko, vse skupaj pa sta skrila v avtomobil fiat 132 z beneško registracijo. Pri Pepiču in Alunnijevi so miličniki našli tudi polne liste in maloobmejne prepustnice, ugotovili pa so tudi, da je bil avtomobil ukraden v Benetkah. Vse to je še dodatno potrjevalo, da je bilo mamilo v tranzitu proti italijanskemu trzišču.

Na včerajšnji tiskovni konferenci v rovinjskem sekretarjatu za notranje zadeve so povedali, da je vsa zadeva v fazi preiskave, zato niso navajali podrobnosti o izvoru mamila, naročniku in trgu, kamor je bil heroin namenjen. Prijeta Pepič in Alunnijeva sta na zaslišanju priznala, da sta za mamilo plačala 50 tisoč zahodnonemških mark za kilogram, namenjeno pa je bilo na italijanski trg, kjer naj bi dobila vsaj 70 tisoč mark za kilogram. Na prostem trgu pa je znano, da se cena za gram »rjavega sladkorja« giblje med 150 in

350 markami, en gram pa zadošča za 15 opojnih doz.

Po tridnevnem priporu v Rovinju, so Selmana Pepiča in Vero Grgurič Alunnijevu premostili v puljske zapore, saj je vso zadevo skupaj z ovadbo v svoje roke prevzel preiskovalni sodnik puljskega okrožnega sodišča. Po ovadbi sta prijeta trgovca z mamilom zagrešila 245. člen kazenskega zakona SFRJ in sicer drugi odstavek tega člena, ki med drugim omenja organizacijo mreže prekupčevalcev ali posrednikov posebno nevarnih mamil ali psihotropnih substanc. Zaplenjeni heroin, ki ga bodo še laboratorijsko pregledali in ugotavljali njegovo »čistost«, pa

sodi v kategorijo posebno nevarnih mamil. Po naši zakonodaji prekupčevalci ali posredniki tvegajo od enega do deset let zapore.

IZTOK UMER

■ **Karabinjerji s postaje na Proseku** so včeraj okrog poldne odkrili truplo 30-letnega Tržačana Livia Basezzija, ki je stanoval v Ul. Capodistria 42. Nesrečnež se je v trenutku obupa obesil na električni drog v gozdu blizu Gabrova.

Basezzi ni bil poročen, po poklicu pa je bil krznar. Zaradi psihičnih težav se je zdravil v Centru za umsko zdravlje pri Sv. Jakobu.

Amaterska filmska proizvodnja dežel Alpe-Jadran v Trstu

Tržaški kinematografski klub FNC-CAPIT bo prihodnji teden priredil dve zanimivi filmski prireditvi, posvečeni amaterski filmski proizvodnji dežel Alpe-Jadrana. Na prvi bodo predvajali filme, na drugi pa bodo izvedenci iz teh dežel razpravljali o amaterski kinematografiji.

Od 5. do 7. oktobra bodo v dvorani Nazionale priredili minifestival Alpe-Adria film '89, na katerem bodo predstavili 40 amaterskih filmov iz Slovenije, Koroške, Veneta, Tridentinske in Južnega Tirola. Filme bodo predvajali 5. in 6. oktobra od 16. ure do 18.30 in od 20.30 do 23. ure. V soboto, 7. oktobra, ob 20.30 bodo proglasili zmagovalce letošnjega festivala. Žirijo bodo sestavljali Anna Gruber, Jože Babič, Francesco Biamonti, Sigfrido De Seeman in Carlo Ventura.

Isti dan ob 16. uri, vedno v kinodvorani Nazionale, pa bo na vrsti mednarodni simpozij o videokinetografiji v obmejnih deželah. Razpravo, med katero bodo ugotovljali, kakšno bodočnost ima pravzaprav amaterska kinematografija in ali je mogoče ustanoviti centralni organizem, ki bi združeval vse ustvarjalce omenjenih dežel, bosta vodila predsednik Italijanske federacije filmskih in video-avtorjev Enrico Verità in filmski kritik Carlo Ventura.

Aktiv slovenskih komunistov

V torek, 10. oktobra, se bo ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah sestel aktiv slovenskih komunistov. Na dnevnem redu ima razpravo o pobudi z dne 6. avgusta, o političnem položaju in perspektivah in o nalogah ter predlogih KPI. Uvodno poročilo bo podal Miloš Budin.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

BALETNA ŠOLA

Nova sezona baletne šole se prične v ponedeljek, 2. oktobra. Vpisovanje in informacije na upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734265, vsak delavnik od 10. do 14. ure.

Sestanek s starši ter novimi in starimi gojenci bo v vadbenih prostorih Kulturnega doma istega dne ob 16. uri.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1989/90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Prot-ti.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989/90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Simfonična sezona 1989/90 - Danes, 28. t. m., ob 20.30 (red A) bo zaključni koncert ciklusa posvečenega Čajkovskemu. Dirigent Vasilij Sinaiskij, pianist Francois-Joel Thiollier.

Ponovitve jutri, 29., ob 20.30 (red B) in v soboto, 30. t. m., ob 18.00 (red S).

Vstopnice za vse tri koncerte so na razpolago pri blagajni gledališča.

TEATRO CRISTALLO - LA CON-TRADA

Gledališka sezona 1989/90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled antološka razstava arhitekta VIKTORJA SULČIČA.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - so na ogled akvareli MARJANA MIKLAVCA.

Na Gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V občinski galeriji je še jutri, 29. t. m., na ogled razstava slikarja CLAUDIA SINIJA.

V galeriji S. Michele je do 30. t. m. odprta razstava del FRANCA VALUSSIJA.

V galeriji Tribbio je do 13. oktobra odprta razstava slikarja LIVIA MOŽINE.

V galeriji Tommaseo - Ul. del Monte 2/1 - je do 18. oktobra odprta antološka razstava slikarja LUCIANA CATTANIE.

koncerti

Tor Cucherna

Nocoj ob 22. uri bo Tor Cucherna Music Club predstavil KABARET GIOVANNI FAMULARI. Pevka bo med drugimi pela pesmi Lize Minelli in Marlene Dietrich.

Repentabsrka cerkev

V nedeljo, 1. oktobra, ob 18. uri bo v okviru glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe nastopil BORNUS CON-SORT.

razne prireditve

TPK Sirena prireja danes, 28. t. m., ob 20.30 na sedežu v Miramarskem drevoredu 32, predvajanje diapozitivov z naslovom SPOMNIMO SE NA POLETNE DNI '89.

SKD Slavec organizira v soboto, 30. t. m. in v nedeljo, 1. oktobra, praznik ob 95-letnici ustanovitve društva. Program: v soboto ob 15. uri odprtje kioskov in od 19. ure dalje ples z ansambлом Pomlad. V nedeljo ob 10. uri odprtje kioskov, ob 16. uri nastop MPZ V. Vodnik, MePZ Primorsko, otroške folklorne skupine Trebče, MPZ F. Venturini, MePZ Slavec in pihalnega orkestra Breg, od 19. ure dalje ples z ansambлом Pomlad. Delovali bodo dobro založeni kioski. Vabljeni.

izleti

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 8. oktobra, strokovno vodeni izlet po socerbskem Krasu (Socerb z ogledom jame, Beka, Ocizla z ogledom naravnega mostu in povratek na Socerb). Odhod ob 8. uri izpred sodne palače v Trstu, oziroma ob 8.30 izpred menjalnice na jugoslovanski strani na Pesku. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Taborniki Rodu Modrega Vala iz Trsta in Gorice vabijo člane na jesenski izlet na Vremščico in v Škocjanske jame. Dobimo se v nedeljo, 1. oktobra, ob 8.30 v Senožečah.

SPDT vabi v nedeljo, 1. oktobra na tradicionalni pohod na Slavnik. Vodi in informacije nudi M. Milič, tel. 229258. Zbirališče ob 8. uri pri spomeniku NOB pri cerkvi v Bazovici.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1989-90

Friedrich Schiller: SPLETKE IN LJUBEZEN, Marij Čuk: LEPO JE V NASI DOMOVINI BITI, Tennessee Williams: TETOVIRANA ROŽA, Ivan Cankar: JAKOB RUDA, Natalia Ginzburg: INTERVJU, Paul Claudel: MARIJINO OZNANJENJE (MGL Ljubljana), Dušan Jovanović: ZID, JEZERO (Drama SNG Ljubljana).

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma do sobote, 30. t. m., od 10. do 14. ure po tel. 734265, pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4.

Vpisovanje novih abonentov od 2. oktobra dalje.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 **Palombella rossa**, r. in i. Nanni Moretti.
EXCELSIOR - 18.00, 22.15 **Arma letale 2. EXCELSIOR AZZURRA** - 17.15, 21.45 **L'insolito caso di Mr. Hire**, r. Patrice Leconte, i. Michel Blan.
NAZIONALE I - 16.45, 22.15 **Indio**, i. F. Quinn, M. Marvin Hagler.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Creatura degli abissi**.
NAZIONALE III - 16.20, 22.10 **Il vizio preferito di mia moglie**, porn., □□
NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 **Great Balls Of Fire (Vampate di fuoco)**.
GRATTACIELO - 17.15, 22.00 **007 - Vendetta privata**, pust., r. John Glen, i. Timothy Dalton, Carey Lowell.
MIGNON - 16.30, 22.15 **Poliziotto a quattro zampe**, kom., i. James Belushi.
EDEN - 16.00, 22.00 **Teresa, la furia del sesso 4**, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Il libro della giungla**, ris., prod. Walt Disney.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.15 **El Dorado**.
ALCIONE - 17.00, 22.15 **Black Comedy**, r. Atom Egoyan.
RADIO - 15.30, 21.30 **Sensi bollenti**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

KD Fran Venturini ob Domja sporoča, da je moški pevski zbor že začel z rednimi vajami ob torkih in četrtkih od 20. do 22. ure v prostorih centra Anton Ukmar-Miro pri Domju.

KD Fran Venturini ob Domja sporoča, da bo prva vaja otroškega zbora v soboto, 30. t. m., ob 14.30 v prostorih centra Anton Ukmar-Miro pri Domju.

KD Fran Venturini ob Domja sporoča, da se bo začel plesni tečaj standardnih in latinsko-ameriških plesov, ki ga vodi Renzo in Patrizia, z organizativnim sestankom v ponedeljek, 2. oktobra, ob 20. uri v prostorih centra Anton Ukmar - Miro pri Domju.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom V ponedeljek, 2. oktobra 1989, se začne tečaj rekreativne telovadbe. Vpisovanje danes, 28. t. m., od 16. do 18. ure.

Barkovljanska skupnost vabi vse, posebno pa noše, da se udeležijo procesije rožnovenčne Matere božje v nedeljo, 1. oktobra, po maši ob 8. uri.

SKD Barkovlje, Ul. Cerreto, 12, vabi na praznik KARAMALOV v nedeljo, 1. oktobra. Poskrbljeno bo za domačo hrano, rujno kapljico in veselo razpoloženje. Začetek ob 15.30.

DSMO in zbor Jadran se pripravljata na dostojno proslavo 15-letnice svojega delovanja, predvideno za prvo polovico prihodnjega leta. V ta namen vabita vsaj po enega zastopnika vsake slovenske družine iz miljske občine na posvetovalni pogovor, ki bo jutri, 29. t. m., ob 20. uri v Slovenskem centru v Miljah, Ul. D'Annunzio 62.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, bo imel prvi sestanek v letošnji sezoni v soboto, 30. t. m., ob 18.30. Na sporedu bo družabno srečanje s plesom. State in nove člane bo odbor seznanil z letošnjim programom in novimi pobudami. Vabljeni!

60-letniki z Opčin, ob Banov in Ferlugov pripravljajo družabni večer. Sestanek bo v soboto, 30. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Vabljeni! **Plesna šola KD France Prešeren iz Boljunca** obvešča, da so v teku vpisovanja v sezono 1989/90:

- šola standardnih in latinsko-ameriških plesov v internacionalnem stilu
- tečaj raznih plesov
- šola modernih plesov

Za informacije telefonirati na št. 228497 od 17. do 19. ure razen sobote in nedelje do 3. oktobra.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu - Peterlinova dvorana, bo začelo v ponedeljek, 2. oktobra, ob 20.30 z novo sezono svojih diskusijskih večerov. Prvi gost novega niza srečanj bo dr. Ferruccio CLAVORA s čedajskega SLORI, ki bo govoril na temo OD MITA ZDRUŽENJA K RESNIČNI ENOTNOSTI SLOVENCEV.

Sekcija KPI A. Gramsci iz Šklednja vabi vse občane na ZBOROVANJE, ki bo jutri, 29. t. m., ob 17.30 na sedežu sekcije (Ul. S. Lorenzo in Selva 4) na temo BESEDA SVETOVALCU - SAMO DA NI SLOVENEK. Prisotna bo Anamarija Kalc od tajništva tržaške federacije KPI.

Glasbena matica obvešča, da bo sestanek glede obnovitve otroškega in mladinskega pevskega zbora v ponedeljek, 2. oktobra ob 17. uri na šoli Glasbene matice, Ul. R. Manna 29.

Tržaški partizanski pevski zbor Pin-ko Tomažič obvešča, da bo danes, 28. t. m. ob 20.30 v prostorih partizanskega zbora v Bazovici vaja. Nadalje obvešča, da bo v soboto, 30. t. m. ob 14.30 od obmejnega prehoda na Pesku odhod avtobusa za nastop v Kočevju. Do Peska se vsak pripelje z lastnimi avtomobili.

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši - Prosvetni dom Opčine obvešča, da bo z oktobrom odprta ob torkih in petkih od 16. do 19. ure.

čestitke

Dragi BERTO! Ob tvojem 50. rojstnem dnevu ti želijo vse najboljše Milko, Nevenka, Katja, Debora in Ivo.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 28. septembra 1989

VIDICA

Sonce vzide ob 5.59 in zatone ob 17.52 - Dolžina dneva 11.53 - Luna vzide ob 4.26 in zatone ob 17.05.

Jutri, PETEK, 29. septembra 1989

STOJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 2.20 najnižje -46 cm, ob 8.44 najvišje 49 cm, ob 14.56 najnižje -38 cm, ob 20.46 najvišje 34 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,8 stopinje, zračni tlak 1013,1 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 61-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Manuel Nugnes, Luca Buratto, Marta Cermelj, Erik Knez, Chiara Bernardi.

UMRLI SO: 78-letni Giovanni Pogorevaz, 80-letni Elia Olivotti, 73-letni Luigi Zotta, 52-letna Marialuisa Bevilacqua por. Abba, 84-letna Anna Fabris vd. Braini, 74-letni Guerrino Zipzamiglio, 75-letna Iolanda Ianco por. Miot, 77-letna Rosa Rodriguez, 77-letna Leonarda Carli vd. Iaklic, 79-letni Giuseppe Rota.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 25., do sobote, 30. septembra 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

NABREŽINA (tel. 200466), **MILJE** - Maz-zinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NABREŽINA (tel. 200466), **MILJE** - Maz-zinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11. **NABREŽINA** (tel. 200466), **MILJE** - Maz-zinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

mali oglasi

PRODAM lado niva letnik 1982 v odličnem stanju. Prevoženih 50.000 km, vedno v garaži, opremljena. Cena po dogovoru. Tel. 228201.

SLOVENSKA ustanova išče prostor-skladišče v okolici Trsta. Tel. na št. 577941 od 8. do 16. ure (razen sobote).

PRODAM zaboj čebulic narciz po ugodni ceni. Tel. na št. 281920 ob uri obedov.

ODDAJAM v najem dvosobna stanovanja v Metajni na Pagu blizu plaže. Tel. (003851) 429133 v večernih urah.

TRŽAŠKA družina išče stalno otroško negovalko z znanjem italijanščine za dve deklici (4 leta in 10 mesecev). Nudimo 800.000 lir mesečno, hrano in prenočišče ter en dan na teden prosto. Interesente naj telefonirajo v torek od 9.30 do 12.30 na št. 040/631893.

ZAPOSILITEV v Milanu dobi inženir elektrotehnike z znanjem slovenskega jezika, za delo prodaje elektronskih komponentov v Jugoslaviji. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored XXIV Maggio 1, 34170 GORICA, pod šifro »INZENIR«.

PRODAM samičko z rodovnikom šampionov pasme straffortshire, izredno inteligentni in bojeviti psi ter ljubitelji otrok. Tel. 229289 (Bernarda).

MLADA gospa sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. (003867) 87121.

NA OPČINAH iščemo prostor primeren za skladišče. Tel. 228390.

PRODAJAMO tovornjak tipa fiat 650/N skupne nosilnosti 5.000 kg v dobrem stanju. Edini lastnik. Tel. na št. 225548.

TROBENTO za začetnike in klaviaturo Bontempi prodam po ugodni ceni. Tel. v večernih urah na št. 753938.

PRODAM 180-litrski hrastov sod in 600-litrsko smrekovo posodo v dobrem stanju. Tel. v večernih urah na št. 825845.

PRODAM stroj za čiščenje na vodni curek (idropultrice) tecnopompe 150 atmosfer. Tel. (0481) 884182 v večernih urah.

PRODAM fiat panda 45 letnik '81 v dobrem stanju. Tel. v večernih urah na št. 568509.

PRODAM A 112 letnik '75 v dobrem stanju. Cena ugodna, tudi po dogovoru. Tel. 228252.

menjalnica

27. 9. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1359,450	1345.—	Japonski jen	9,687	9,30
Nemška marka	725,500	720.—	Švicarski frank	835,130	828.—
Francoski frank	214,260	211.—	Avstrijski šiling	102,861	102.—
Holandski florint	641,700	637.—	Norveška krona	196,450	194.—
Belgijski frank	34,539	34.—	Švedska krona	211,320	209.—
Funt šterling	2203,750	2180.—	Portugalski eskudo	8,568	8,20
Irski šterling	1930,300	1900.—	Španska peseta	11,460	11,20
Danska krona	186,080	182,50	Avstralski dolar	1070,900	1030.—
Grška drachma	8,286	7,80	Jugoslov. dinar	—	0,03
Kanadski dolar	1153,800	1120.—	ECU	1496,400	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

PONOVNA EMISIJA

SEPTEMBER 89

CCT

Certificati di Credito del Tesoro — petletni

● CCT se lahko podpišejo pri okencih zavoda Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

● Obveznice so petletne in imajo enake finančne karakteristike kot tiste izdane 1. septembra in se nudijo občinstvu v podpis proti gotovini.

● Kupon je polletni; prvi kupon, ki znaša 6,65% bruto, zapade 1. 3. 1990.

● Obveznice se koristijo s 1. septembrom 1989 in je zato treba ob podpisu doplačati dozorele obresti.

● Naslednji kuponi bodo enaki doprinosu BOT na 12 mesecev bruto plus premija. Ta znaša 0,50 točke.

● V primeru da se preseže znesek podpisanih efektov, bo povpraševanje porazdeljeno.

● CCT imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto unovčijo.

V podpis od 2. do 4. oktobra

Emisijska cena

Rok

Efektivni letni donos

bruto

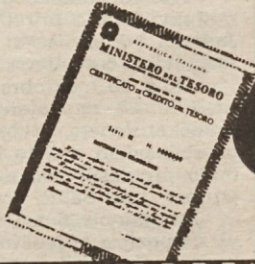
neto

97,75%

5 let

14,43%

12,58%

CCT

Težave britanskega teatra

Koščeni protagonisti

LONDON — Londonska gledališča so v zagati. V zadnjem času je namreč začelo primanjkovati okostnjakov, ki so londonskim gledališčem baje nujno potrebni za postavitve Shakespeareovih in Stevensonovih del. Alarmni zvonec je zabnel v gledališki hiši Marmad Theatre, ki za božič pripravlja postavitev Stevensonovega Otoka zakladov. V predstavi »nastopa« *tudi okostnjak pirata, ki s svojim res koščeni prstom kaže, kje je zakopal zlatnike. Vodstvo teatra že štiri tedne išče svojstvenega interpreta, a zaman.*

Producent prireditve Mark Borkowski je novinarjem, ki so prišli k njemu, potem ko so v časopisih prebrali mali oglas, s katerim je teater iskal okostnjak, pojasnil, da je doslej okostnjake za potrebe gledališč in zdravniške raziskave izvažala predvsem Indija. Sedaj pa je indijska vlada prepovedala ta izvoz. »V Indiji,« *je dodal producent, »mrliče pokopljejo tako, da vržejo truplo v Ganges. Obstajale so organizacije, ki so lovile trupla in jih nato izvažale. Čeprav se zdi lahko groteskno, je ta dejavnost reševala probleme britanskega teatra vsaj glede njegove najbolj tradicionalne produkcije, kot je na primer uprizoritev Hamleta.«*

Zakaj pa se gledališče ne reši iz zagate tako, da kupi plastični sklet, so novinarji silili v Borkowskega. »Tradicija velevala,« *je pojasnil produ-*

cent, »da v Stevensonovem Otoku zakladov »nastopa« *pravi okostnjak. Plastični sklet ne bi bil tako učinkovit, poleg tega pa bi povzročil precej problemov z nastopajočimi, saj je gledališko okolje zelo vraževerno in vsak prelom s tradicijo lahko pomeni nesrečo.«*

Marmad Theatre sedaj obžaluje, da je ob zadnji postavitvi Stevensonovega dela leta 1981 klonil prigovarjanju sir Bernarda Milesa in vrgel v Temzo svojega tedanjega koščene igralka, ki je »zelo uspešno podal« *vlogo okostnjaka pirata Allardaycea. Sir Miles je namreč dosegel, da je osebno spustil v objem hladne Temze okostnjak. In da bi bila slovesnost popolna je k poslu povabil še tenorja in violinista, žalni sprevod čolnov pa je vodil vikar. Ob obredu so nastale sicer težave, ker okostnjaku Temza kot pokopališče očitno ni bila preveč všeč. Ker so pogrebci namreč pozabili obtežiti sklet, je koščeni igralec takoj po pogrebu priplaval spet na površje, pogrebci pa so ga morali zasledovati do izliva, kjer so sklet končno obtežili, da se je potopil.*

Marmad Theatre je, kot rečeno, objavil v britanskem tisku ganljiv poziv v upanju, da si bo tako lahko zagotovil prepotrebne, čeravno nemega in negibnega interpreta. Doslej pa je dobil le ponudbo nekega inštituta za anatomijo, ki je imel na zalogi sklet, vendar brez rok.

Domnevna pristranskost

RIM — Program »Gradimo glavno mesto«, ki ga je druga mreža Rai posvetila problemom Rima, je izval ogorčeno reakcijo komunističnih, republikanskih in misovskih predstavnikov, ki so sodelovali v oddaji. S pismom predsedniku parlamentarne komisije za nadzorstvo nad radijsko in televizijsko službo so se pritožili, da je bila oddaja pristranska in pripravljena predvsem zato, da bi podkrepila kandidaturu nosilca liste PSI Carrara. Predstavniki omenjenih strank so ocenili tako pripravljeno pristransko oddajo kot neodgovorno početje predvsem pa v nasprotju z zakonom.

Novinar Giancarlo Santalmassi, ki je vodil oddajo je zavrnil kritike, češ da se je poslužil pravilnika volilnih tribun.

sklad mitje čuka

Otrok naj sodeluje pri odločitvah

Otroku moramo torej omogočiti, da sodeluje, ko je to mogoče, pri družinskih odločitvah. To je pravzaprav, kljub prevladujočemu prepričanju, velikokrat mogoče.

Otrok bi lahko odločal od vsega začetka, koliko ali kako malo bo pojedel, kljub strahu, da bo morda pojedel preveč ali pa premalo. Odločal bi o tem, kaj naj obleče. Neglede na strah, da bi se morda prehladil. Odločati bi mogel o tem, kdaj naj piše nalogo. Njegov lastni ritem bi mu povedal, kdaj je najprimernejši čas za to.

Otroci naj ne bodo le odsev zakonov, ki jih postavljajo odrasli. Tudi otroci morajo znati gledati na dogajanje konstruktivno kritično. Razumljivo je, da ne more biti diskusije o tem, kje naj sedijo v avtu ali če je potrebno, da si zvečer umijejo zobe. Marsikaj pa ne potrebuje prisile. Tudi otroci naj se svobodno odločajo.

V večini naših družin so sami otroci izkusili, da demokracija še ne dovoljuje posameznikovi trmi, da bi prišla na oblast in da pravzaprav demokracija živi od kompromisov. Demokracijo pa moramo predvsem imeti v zavesti. Zavest, da pripravljenost na pogovor, naravnost k razpravi in iskanju skupnih rešitev povsod tam, kjer je to mogoče omogoča prijetno sožitje družinskih članov.

Naložba za sožitje

Že triletni otroci so sposobni razumeti, kako lahko človek ujame hkrati različne interese v isto vrečo. Le razpravljati je treba. Posebej zaradi tega, ker se bo moral današnji triletnik v družbi, v kateri bo živel, celo življenje podrežati kompromisom. Seveda bo treba v take razlage investirati v začetku kar precej časa. Kakor hitro pa bodo otroci osvojili umetnost sožitja stvari in oseb in seveda kakor hitro bodo zlezli iz obdobja kljubovalnosti, takrat se bo toliko lažje v družini izogniti nepotrebnim bitkam.

Demokracija je tudi sposobnost vprašati drugega za mnenje; sposobnost pokazati s tem, kako ga cenimo. Zakaj ne bi vprašali kdaj šestletnika, kaj za ene čevlje naj obujemo in zakaj ga ne bi razveselili s tem, da bi sledili njegovemu nasvetu? Ali zakaj ne bi vprašali za mnenje ali nasvet pri reševanju družinskega problema tudi našega najstnika? Morda bi nas presenetilo, koliko pametnih domisli ima.

Seveda leži tudi v družinski demokraciji zadnja odločitev na starših. To se posebej pokaže, ko gre za zdravje, za gotovost pa tudi za šolski uspeh otrok. Starši morajo imeti občutek za situacije, ko je mogoče otrokov nasvet in morebitni kompromis, seveda pa tega ne bodo iskali, ko triletnik visi na balkonski ograji in mu preti nevarnost padca. Podobno si tudi ni mogoče zamišljati kompromisov o tem, kdaj naj gre otrok spat ali koliko časa lahko gleda televizijo.

Seveda bi bilo lepo iz priročnika našeti pravila, kdaj naj otroci odločajo sami in kdaj naj nastopijo starši. Vendar to ni mogoče. Sami starši se morajo izuriti v tem, da postavljajo meje samoodločitvam, skupnim odločitvam in prepovedim.

Res je - ni vedno lahko odločati o tem! Ne moremo se ravnati le po starosti otrok, temveč tudi po njihovem temperamentu in njihovih sposobnostih. Tudi ne smemo starši pozabiti, da so naši otroci z vsakim dnem starejši in da so morda opozorila, ki so bila še včeraj učinkovita, danes izgubila svojo moč. Kdaj pa naj ob vseh teh lepih nasvetih najdemo čas za debato z otroki?

Pojavi se, denimo, problem, ko mora sedemletnik ob osmih v posteljo, mati pa še pripravlja večerjo za vse ostale družinske člane. Sedemletnik sprašuje, zakaj mora le on tako zgodaj v posteljo, ko vsi njegovi sošolci še čujejo, mi pa imamo le napol pripravljeno večerjo na kuhalniku.

Ali pa prileti domov devetletnica, ki se je doslej vozila po mestnih ulicah s kolesom le pod nadzorstvom staršev: »Mama na glavnem trgu imamo turnir. Sošolci se ravnokar peljejo s kolesom tja, ali grem lahko z njimi? Proosim!«

Kaj storiti. Mnenje psihologov je dokaj preprosto: zaželeno je, da v družini o vsem diskutiramo, o tem, koliko časa in kdaj bomo gledali televizijo, o tem, kdaj bomo šli v posteljo, o tem, kako bo vsak pomagal pri gospodinjstvih delih. Bodimo torej toliko demokratični, kakor znamo biti, bodimo fleksibilni, mehki z našimi otroki, vendar teh debat ne opravljamo v skopo odmerjenih sekundah. Sedaj in takoj, ko se postavlja problem, pustimo otroku, da se pridruži svoji skupini. Jutri bomo lahko ob primernejšem času o vsem še debatirali.

Zdi se, da je nasvet dober in sprejemljiv. Kajti predvsem je pomembno, da je odnos staršev do otrok in otrok do staršev odprt in svoboden. Tak odnos pa bomo dosegli le s pomočjo strpnosti, fleksibilnosti, z ukazi, ki bodo dajali otrokom gotovost, z vsakdanjim obzirnim sožitjem in upoštevanjem, skratka z demokracijo.

Na tak način, ko bodo otroci in starši hodili vstric odprto in svobodno, se bodo vsi člani družine držali pravil. Seveda je treba dodati, da moramo odmisli v tem primeru, ko pride do konfliktnih situacij, vsakršen monolog ali dolgo debato. Marsičesa otrok še ne more razumeti, četudi mu razlagamo. Dveletnik, ki smo ga potegnili s ceste na pločnik v zadnjem trenutku, še ne bo razumel, kaj se pravzaprav zgodi, če ga povozi tovornjak. Zato je boljše, da na kratko opravimo z besedami: »Nočem, da greš na cesto,« *in morda pustimo daljšo razlago za trenutek, ko bosta oba mirnejša.*

Seveda tudi zato, da dosežemo demokracijo, je potreben napor. Zato nam nihče ne bo zameril, če si bomo tu pa tam od demokracije odpočili.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Il mago 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Tutto Chaplin 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo 13.30 Dnevnik in Srečno poletje! 14.10 Kvarov svet 15.00 Aktualno: Primmissima 15.30 Aktualno: Italijanske kronike 16.00 Pippi Calzelunghe 16.30 Risanke: I Gummi 17.00 Nan. Anna dai capelli rossi 17.35 Aktualno: spazio libero 17.55 Aktualno: Iz parlamenta 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Nan.: Santa Barbara 19.10 Nanizanka: E' proibito ballare 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: La tenda rossa (dram., lt.-SZ 1971, r. M. Kalatozov, i. Peter Finch, Sean Connery) 22.45 Dnevnik 22.55 Dok. odd.: Druga svetovna vojna 24.00 Nočni dnevnik 0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni RAI 2 6.35 NBC News in risanke 8.10 Film: La figlia del diavolo (dram., lt. 1953) 9.30 Dok.: La storia dell'olio d'oliva 10.00 Nanizanka: Cuore e batticuore 10.50 Iz DOC Cluba 11.30 TV film: Amore fra ladri (kom., ZDA) 13.00 Dnevnik, gospodarstvo 13.45 Capitol, 14.30 Tutti frutti 15.15 Lassie, nato risanka 16.10 Aktualno: Iz parlamenta 16.15 Dnevnik - kratke vesti 16.20 Film: Susanna ha dormito qui (kom., ZDA 1954, r. F. Tashlin) 18.00 Gli antenati in sport 18.45 Nan.: Perry Mason 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, sport 20.30 Nadaljevanka: L'ombra della spia 22.00 Dnevnik - nocoj 22.10 Aktualno: Fino all'ultima idea 22.55 Improvisando '89 23.40 Nočni dnevnik 24.00 Film: Charlie Chan alle Olimpiadi (krim., ZDA 1937, r. H. B. Humberstone, i. Warner Oland) RAI 3 11.25 Šport: atletika, softball (iz Parme) 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana 14.00 Deželne vesti 14.30 Šport: EP v odbojki Italija-Francija (iz Stockholm), 15.30 biljard (iz Milana) 16.55 Dokumentarna oddaja: Drobci 17.45 Nanizanka: Vita da strega 18.15 Dokumentarna oddaja: Splendore selvaggio 18.45 Športna oddaja: Derby (urednik Aldo Biscardi) 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Dokumentarna oddaja: Geo Estate 20.30 Film: Le fatiche di Ercole (pust., lt. 1958, r. Pietro Francisci, i. Steve Reeves, Sylva Koscina), vmes 21.25 dnevnik 22.20 Filmske novosti 22.25 Aktualno: Andreotti visto da vicino 23.25 Nočni dnevnik 23.40 Dokumentarna oddaja: La spinta dell'autunno 0.50 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti RTV Ljubljana 1 10.00 Video strani 10.10 Mozaik. Šolska TV: Slovar arhitekture (4. oddaja), 10.35 Naselbinska kultura na Slovenskem (4. oddaja), 11.05 Stiki: Kaj je komunikacija 16.20 Video strani 16.30 Dnevnik 16.50 Mozaik. Šolska TV: Slovar arhitekture, 17.15 Naselbinska kultura na Slovenskem, 17.45 Stiki: Kaj je komunikacija (pon.) 18.20 Spored za otroke in mlade: Z otroki iz dajnih dežel, 18.35 nanizanka Pravljicar 19.00 Risanke, 19.15 TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanka: Ellis Island (6. del) 21.00 Tednik 21.50 Dnevnik in vreme 22.00 Inf. oddaja za goste iz tujine 22.10 Retrospektiva komedije: La moschetta ali Komedija o lepem govorjenju (Angelo Beolco-Ruzzante) 23.35 Video strani TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Golden Juke Box 15.15 Rubrika: Pillole 15.30 Športna oddaja: Juke Box (pon.) 16.00 Bezbol 17.30 Rubrika: Pillole 17.45 Športna oddaja: Juke Box (pon.) 18.15 Rubrika: Pillole 18.30 Wrestling 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičišče 20.00 Športna oddaja: Juke Box 20.30 Rubrika: Mon-gol-fiera 22.00 TVD Novice 22.10 Rubrika o tenisu 0.30 Rubrika: Sportime Magazine RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Literarne podobe; 8.40 Revival; 9.00 Južnoameriška folklor; 9.25 Beležka; 9.30 Zvočne kulise; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Protestne pesmi; 12.00 Po sledovih Inkov; 12.25 Melodije; 12.40 Corovivo 88; 13.20 V žarišču 13.30 Glasba po željah, 14.00 Deželna kronika, 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Četrtekova srečanja; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Mi in glasba; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val - radio za vas, vi in radio. Made in Italy, Dijaška tribuna, Revival, Tema tedna, Noben človek ni otok; 19.20 Zaključek. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Do štirinajstih; 14.02 Govorimo angleško; 14.25 Glasba jug. narodov in narodnosti; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big band RTV Ljubljana; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Val 202; 13.00 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Lj. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo...; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Disco scoop; 10.35 Družina; 11.00 Pismo iz; 11.15 O italijansčini; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Portoroška riviera; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Glasbeno popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Dopust v YU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba za vse okuse; 15.00 C'est la vie; 16.30 Metalmanija; 19.00 V svetu knjige; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba. CANALE 5 7.30 Nanizanki: Alice, 8.00 Fantasilandia 9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro 10.00 Nanizanka: I cinque del 5. piano 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Nanizanka: Love Boat 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Variete: Grande festa italiana 22.45 Predstavitev oddaje Finalmente venerdì 23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate 1.00 Nanizanke: Petrocelli, 1.55 Lou Grant, 2.50 Bonanza RETE 4 8.30 Nanizanki: In casa Lawrence, 9.30 La grande vallata 10.30 Nadaljevanki: Aspettando il domani, 11.20 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: La piccola grande Nell 12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke 13.45 Nad.: Sentieri 14.45 Nanizanka: California 15.40 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 16.30 La valle dei pini, 17.30 Febbre d'amore 18.30 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Quincy 20.30 Film: Caboblanco (pust., ZDA 1969, r. Jack Lee Thompson, i. Charles Bronson) 22.15 Film: S.O.B. (kom., ZDA 1981, r. Blake Edwards, i. Julie Andrews, William Holden) 0.30 Nanizanke: Ironside, 1.30 Agente speciale, 2.30 Adam 12 ITALIA 1 7.00 Risanke 8.30 Nan.: Strega per amore, 9.00 Mork e Mindy, 9.30 Cannon, 10.30 Agenzia Rockford, 11.30 Simon & Simon 12.30 Zabavna oddaja: Barzellettieri d'Italia 12.35 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I. 14.35 DeeJay Television 15.30 Aktualno: So to Speak 16.00 Bim bum bam 16.10 Risanke 18.00 Nanizanke: Arnold, 18.30 A-Team, 19.30 I Robinson 20.00 Risanke: Ti voglio bene Denver 20.30 Tv film: Tutti in palestra (kom., i. Jenny Tamburi, Mauro Di Francesco, 2. del) 22.25 Predstavitev nanizanke Valentina 22.55 Nanizanki: Starsky e Hutch, 23.55 Stazione di polizia 0.55 Glasbeni oddaji: Be Bop a Lula, 1.55 DJ Television ODEON 10.45 Nadaljevanki: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale 12.15 Nanizanka 13.00 Otroški variete: Sugar estate, vmes risanke 15.30 Nad.: Anche i ricchi piangono, 16.30 Maria 17.30 Nanizanki: Rituals, 18.00 Lottery 19.30 Risanke 20.00 Nanizanki: Quattro donne in carriera, 20.30 Mister Ed 21.00 Film: Il giorno più lungo di Scotland Yard (krim., VB 1975, r. Don Sharp, i. Rod Steiger) 23.00 Film: Il miracolo (kom., Fr. 1986, r. Jean Pierre Mocky, i. Michel Serrault) TMC 8.30 Dok.: Narava prijateljica 9.00 Nanizanka: Get Smart 9.30 Nadaljevanka: Adamo contro Eva 10.15 Nanizanka: Il giudice 10.45 Nad.: Terre sconfinite 11.30 Aktualno: TV donna mattino 12.30 Nadaljevanka: Il profumo del potera 13.30 Vesti in sport 14.30 Glasba in risanke: Clip clip 15.30 Kviz: Girogiromondo 16.00 Film: Cash McCall (kom., ZDA 1959, r. Joseph Pevney, i. James Garner) 18.00 Aktualno: TV donna 19.15 Aktualno: Oglledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 TV film: Il grido della morte (krim., ZDA 1975, r. Richard T. Heffron, i. Raul Julia) 22.15 Glasbena oddaja: Montreaux Jazz Festival '89 22.50 Vesti in sport: EP v odbojki - Italija-Francija, boks - polfinale SP (iz Moskve) TELEFRIULI 11.30 Nanizanka: Condo 12.00 Il salotto di Franca 12.30 Morski sporti 13.00 Dnevnik 13.30 Rubrika o zdravlju 15.30 Music box 17.15 Nad.: La vera storia della signora delle Camelie, 18.00 Cristal 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Il grande teatro del West 20.30 Nadaljevanka: Quarantesimi ruggenti 22.30 Nan.: Chopper One 23.00 Rubrika o kolesarstvu 24.00 Dnevnik, nato dražba 1.00 Vesti: News TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi

Industrijci hočejo javno pomoč za uničevanje svojih odpadkov

V industrijskih podjetjih na Goriškem vsako leto proizvedejo najmanj osem tisoč ton odpadkov. Večino jih izvozijo v druge dežele, za nadaljnjo predelavo, oziroma uničenje. Tako izhaja iz zelo podrobne analize, ki so jo pred kratkim opravili pri goriškem združenju industrijcev in ki so jo na nedavnem srečanju s predsednikom pokrajine, posredovali tudi tej ustanovi. Pokrajinska uprava naj bi namreč sodelovala pri iskanju trajnejših rešitev za zelo aktualno vprašanje. Ne gre samo za odgovorno ravnanje do okolja, ampak je predelava in uničevanje

odpadkov, tako kakor je zdaj urejena, povezana z visokimi stroški v breme industrijskih podjetij.

Predsednik Pokrajine Gianfranco Crisci je predstavnikom združenja industrijcev povedal, da je ustanova pred kratkim poverila izdelavo analize o celotni količini in vrsti odpadkov, ki se letno proizvedejo na Goriškem, tako v gospodinjstvih kakor v industrijskem sektorju in nasploh v gospodarskih dejavnostih. Crisci je menil, da bo analiza, ki so jo opravili na pobudo Zveze industrijcev koristno do-

polnilo podatkom, ki se zbirajo po nalogu Pokrajine.

Na srečanju med predstavniki pokrajinske uprave in Zveze industrijcev so začeli tudi razpravo o možnih rešitvah. Tako so pozitivno ocenili predlog, da bi ustanovili nekakšno borzo industrijskih odpadkov. Strinjali so se tudi s predlogom, da je treba za uspešno reševanje ekološke problematike težiti k čim tesnejšemu sodelovanju med Pokrajino in Zvezo industrijcev.

Drugi del srečanja med predstavniki Pokrajine in Zveze industrijcev je bil namenjen razpravi o vprašanju kje in kako hitro zagotoviti nove površine za gradnjo industrijskih objektov. Ob številnih načrtih in prošnjah za industrijske gradnje, se je namreč razpoložljivost zemljišč skrčila.

Predstavniki Zveze industrijcev predlagajo, da bi za industrijo namenili zemljišče pri Vilešu, ki je last tamkajšnje občine. Gre za s kmetijskega vidika nezanimivo in v glavnem pustozemljišče. Treba pa bi bilo rešiti vprašanje z urbanističnega vidika. Z drugo besedo: potrebno je posredovanje na Deželi, da se prilagodi regulacijski načrt.

Delegacijo Zveze industrijcev so sestavljali predsednik German, član vodstva arh. Protto ter funkcionarja Flamio in Geotti, delegacijo Pokrajine pa, poleg predsednika Criscija, še odbornik Bressan.

Skupnost »La tempesta« delno obnovila sedež

Dekleti se skušata rešiti droge z delom na kmetiji terapevtske skupnosti. V ozadju novo poslopje s prodajalno biološke povrtnine (foto Marincič)

Na sedežu terapevtske skupnosti "La tempesta" v Ul. III. armata so prejšnji večer z "biološkim" piknikom predali namenu obnovljeno poslopje, ki ga bodo uporabljali za komercialne dejavnosti skupnosti. Pred tem so na tiskovni konferenci predstavili delovanje skupnosti, kjer zdravijo z mamili ali zdravili zasvojen mladino. O tem so govorili sociolog Rodolfo Picciulin, psihologinja Marina Gulin, agronom Flavio Montanino in pokrajinski odbornik Franco Visintin. Pokrajina jim je dala na razpolago staro kmetijo zraven bivše umobolnice, sedaj pa so s prispevkom iz Goriškega sklada obnovili gospodarsko poslopje. Skupnost, ki sprejema povprečno po 10-12 gostov, se finansira s prispevki KZE in z biološko kmetijo. Narkomani se zdravijo z obdelovanjem zemlje po bioloških postopkih, tj. z zavračanjem sintetičnih kemikalij. Pridelek prodajajo odjemalcem - teh je vedno več - ki so odkrili prednosti neokužene povrtnine.

Obisk ministrskih predstavnikov v zvezi z odprtjem univerze

Po pisni nalogi na sprejemnih izpitih za vstop v novo goriško fakulteto mednarodnih in diplomatskih ved sta ministrska predstavnika ambasador Bacchetti in svetovalec Mochi Onori bila včeraj na obisku pri goriškem županu Scaranu. Spremljala sta ju dekan fakultete za politične vede v Trstu prof. Cocco-palmerio in ravnateljica univerzitetne podporne ustanove prof. Pagnini. Gostje so izrekli zadovoljstvo zaradi odprtja novega diplomskega tečaja v Gorici. Gre namreč za povsem novo študijsko smer, ki bo delovala v primernem okolju namesta ob meji, kjer so mednarodni odnosi del vsakdanjega življenja. Scaranu je dejal, da je Gorici v čast odprtje univerzitetnega tečaja, ki bo še povečal njen prestiž.

Ministrska svetovalca sta nato kot člana izpitne komisije povedala, da je vseh 160 kandidatov (od teh je kar tretjina iz drugih italijanskih dežel) pokazali solidno pripravo in veliko resnost, kar dobro obeta za uspešno delovanje novega univerzitetnega tečaja v Gorici.

Deželna konferenca o zaposlovanju prizadetih

V Fogarjevem avditoriju na Verdijevem korzu 4 se bo danes odvijala deželna konferenca o problemih pri zaposlovanju prizadetih. Posvet z naslovom "Delo za prizadete. Utopija: do kdaj?" prireja pokrajinsko odborništvo za socialne storitve v sodelovanju z deželnim ravnanstvom za socialno skrbstvo, Goriško KZE in Pokrajinskim konzorcijem za oskrbo in rehabilitacijo. Zasedanje bosta ob 9. uri odprla deželna odbornika za zdravstvo Mario Brancati in za oskrbo Paolina Lamberti Mattioli.

Uvodno poročilo bo nato imel prof. Luigi Gandini s Tržaške univerze. Poročila in posegi se bodo nadaljevala dopoldne in popoldne. Na posvetovanju bodo sodelovali predstavniki vseh ustanov in združenj, ki imajo kakorkoli opraviti s problematiko zaposlovanja prizadetih, predstavniki sindikatov in delodajalcev.

Zaključna razprava je predvidena ob 17.30. Posvet bo vodil ravnatelj pri deželnem odborstvu za socialno skrbstvo dr. Elio Palmieri, ki bo na koncu posvetovanja podal zaključne misli.

V petek, 29. septembra, ob 20.30 v restavraciji NANUT na Tržaški cesti

RUSKI VEČER

z modno revijo in tipičnimi ruski-mi jedmi. Rezervacije po telefonu 20595.

Na Sveti gori bodo jutri odprli muzejsko zbirko o Soški fronti

Izpolnjujeta se veliki projekt in stara želja muzejskih delavcev, zgodovinarjev, kulturnikov in tudi širših delov ostale javnosti na območju Nove Gorice. Na Sveti gori je namreč Goriški muzej uredil novo in zelo pomembno muzejsko zbirko o Soški fronti. S slednjo pojmujeemo okrog 90 km dolgo frontno črto, na kateri so se med prvo svetovno vojno bojevale avstroogrske in italijanske enote. Osrednji del bojne črte ali fronte se je nahajal oziroma je potekal vzdolž reke Soče in tudi zaradi bojev med prvo svetovno vojno je ta naša reka postala del evropske in tudi svetovne zgodovine.

V tem prispevku o otvoritvi muzejske zbirke na Sveti gori seveda ni moč navajati vseh dejstev in podrobnosti o Soški fronti, ki je zdaj pomemben del zgodovinskega spomina obeh bojujočih se strani, vendar navajamo nekaj bistvenih podrobnosti, ki jih je zapisala kustosinja Goriškega muzeja Nataša Nemec, ki je skupaj s svojim kolegom in strokovnjakom Dragom Sedmakom pripravila in uredila novo zbirko. Pravi tudi naslednje "Oba vladarja, avstroogrski cesar Franc Jožef I., za njim pa Karel I., in italijanski kralj Viktor Emanuel III. sta trdno stala na levem in desnem bregu Soče. Italijani so hoteli prodrati na slovensko ozemlje in v osrčje Avstro-Ogrske, ta pa je morala ozemlje obraniti. Zahodni rob slovenske zemlje, ob narodnostni meji z Italijani in Furlani, se je spremenil v bojišče, ki je edino od slovenskih dežel okusilo grozote fronte v

prvi svetovni vojni ter pritegnilo nase pozornost sveta. Zato so vladarja in njuni generali poslali v boj na stotisoče vojakov mnogih narodnosti, jim za hrabrost in zasluge podeljevali odlikovanja, pri tem pa so sejali smrt in opustošenje."

S pripravo fronte in začetkom sovražnih operacij se je začela tudi kalvarija civilnega prebivalstva, ki je moralo v begunstvo. Sodijo, da je vseh beguncev bilo od 80 do 100 tisoč. Vendar je ta plat prve svetovne vojne, ta njen tragični vidik, še premalo znan in v marsičem nepreučeni, pravi kustos Drago Sedmak. Običajno so civilni prebivalci iz območij na desnem bregu Soče odhajali v italijanska taborišča, z levega brega pa se je reka beguncev razlila po deželah Avstro-Ogrske. Prvi in največji organiziran val beguncev z ogroženih območij je odšel takoj po izbruhu sovražnosti in vojni operaciji. Sledila sta mu dva manjša, avgusta 1916, ko so Italijani zasedli Gorico in meseca avgusta 1917, ko so italijanske enote zasedle zahodni rob Banjske planote. S civilnim prebivalstvom so se odselili tudi uslužbenci upravnih enot, od županov do goriškega glavarstva in deželne vlade, ki je odšla na Dunaj. Enako usodo so doživele cerkvene oblasti, deželne ustanove, bolnišnice in šole. Življenje je zastalo do konca vojne.

Smrt je na Soški fronti prizadela okrog milijon ljudi. V spomin na te vojake, različnih narodnosti, ver in socialnega statusa je bilo zgrajenih pre-

cej pokopališč in spomenikov, ki imajo poleg spominskih tudi druge vrednote.

Muzejska zbirka na Sveti gori bo ponazorila vse, kar se nanaša na Soško fronto, tako boje, opustošenja, mrtve, tragedijo beguncev, o čemer so zbrali najrazličnejše predmete in druge muzealijske. Vse kar bo razstavljenega za ogled je last Goriškega muzeja. Zbirka je postavljena na površini okrog 400 kvadratnih metrov in bo obiskovalcem lahko ponazorila veliko in tragično obdobje, ki se imenuje Soška fronta v naših krajih. Glavni napisi k dokumentom in drugim muzealijam bodo v slovenskem in italijanskem jeziku, pozneje pa bodo zagotovili tudi nemški prevod. Obiskovalcem bodo posredovali tudi pisni dokument o Muzejski zbirki. Gre za tako imenovano zloženko z besedili, ki so jih napisali soavtorica zbirke Nataša Nemec in umetnostna zgodovinarja iz Goriškega muzeja Nelida Nemec in Marko Vuk. Besedila so v slovenskem in italijanskem jeziku.

Muzejsko zbirko o Soški fronti bodo odprli jutri, 29. septembra, ob 17. uri, hkrati z uradno otvoritvijo restavracije na Sveti gori. Slavnostni govornik bo Sergij Pelhan, predsednik Kulturne skupnosti Slovenije. Po otvoritvi bo v svetogorski baziliki koncert, ki ga bodo izvajali goriška glasbenika Hubert Bergant in Armando Mariutti, oktet Vrtnica in Komorni mešani zbor iz Nove Gorice.

Marjan Drobež

V deželnem avditoriju razstava slikarskih del patra M. Rupnika

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici praznuje trideseto obletnico delovanja. Jubilej bodo obeležile številne kulturne in druge prireditve. V ta okvir se uvršča tudi samostojna razstava del Marka Ivana Rupnika, duhovnika, jezuita, ki so jo v torek zvečer odprli v deželnem avditoriju v Gorici in ki bo na ogled do 7. oktobra.

Gre za prvo samostojno predstavitev umetnika, ki je sicer doma v Idriji, in ki kakoli dve leti živi in ustvarja v Gorici. Umetniška in razstavna dejavnost Rupnika pa sega že v konec sedemdesetih let in je doslej razstavljal v Rimu, Milanu, Združenih državah, Trstu in Ljubljani, Kranju itd.

Goriški publiki se razmeroma mladi (rojen leta 1954) in nadarjeni umetnik predstavlja z dovolj bogato zbirko slik (izključno verske tematike), ki v mnogočem spominjajo na ikone.

"Slike govorijo v jeziku sodobnosti, imajo pa neko svojstveno sporočilnost", je bilo poudarjeno na torkovi predstavitvi, ki se je je udeležilo zares veliko občinstva, zlasti mladih.

Po kratkem glasbenem uvodu gojencev Centra za glasbeno vzgojo E.

Komel, je na slovesnosti spregovoril dr. Damijan Pavlin. Sledila je predstavitev umetniškega snovanja patra Rupnika. Udeležence sta pozdravila nato še goriški župan Scaranu in nadškof Bommarco.

Tiskanje ličnega kataloga je omogočila Kmečka banka, medtem ko je pokroviteljstvo nad razstavo prevzela Občina.

Na sliki (foto Klemše): torkova slovesnost v avditoriju

Podtaknjen požar uničil kapelo pokopališča v Ronkah

Silovit in po vsej verjetnosti namerno-podtaknjen požar je včeraj ponoči opustošil kapelico na pokopališču v Ronkah. Škoda dosega več desetnih milijonov lir, saj je ogenj poškodoval ostrešje in druge dele poslopja, povsem pa je zgorela oprema urada pokopališkega oskrbnika, arhiv in skladišče.

Ogenj je divjal ponoči, vendar ga nihče ni opazil, saj so na poslopju kovinska polkna in se plameni niso razširili navzven. Požar oz. njegove posledice je zato šele včeraj zjutraj ob 8. uri odkril čuvaj Flaminio Berardi. Na vratih kapele so bili vidni znaki vloma, kar pa ni novost na pokopališču, kjer so že pogosto imeli opravka z nočnimi obiski in manjšimi vandalskimi dejanji. Tokrat pa so neznanci zanetili ogenj, ki je uničil notranjost poslopja. Poleg opreme urada je popolnoma zgorel arhiv s podatki od leta 1924 do današnjih dni. Plameni so uničili tudi stroje in orodje v skladišču (škoda na opremi je približno za 7 milijonov lir). Največja škoda, katere točni znesek so včeraj še ocenjevali, pa je gotovo na poslopju, ki ga bodo morali najbrž v celoti obnoviti.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 17. 9. do 23. 9. 1989

OKLICI: fizik Paolo Gondolo in učiteljica Manuela Chetti, uslužbenec Silvano Ostuni in profesorica Alessandra Morelli, trgovec Maurizio Quattrocchi in lekarnarica Annalisa Palmerini, oficir Massimo Signore in studentka Marina Calligaris.

POROČILI SO SE: policist Moreno De Toffol in policistka Barbara Kriznic, mesar Riccardo Ferletic in mesarica Mara Gorjan, delavec Giannantonio Burg in natakarka Vidosava Nikolic, podoficir Gino Natale in gospodinja Cinzia Corazza, Michelino Barile in Marina Sessanta O Santi, delavec Diodato Graziani in uslužbenka Clara Codermaz, delavec Dario Rigo in gospodinja Cristina Cargnel, policist Luigi Auletta in poštna raznašalka Claudia Bidut, delavec Marco Antonelli in gospodinja Antonella Loretelli, sladoledar Roberto Benussi in slaščičarka Claudia Pellizzon, policist Antonio Baldasso in trgovka Patrizia Bradito.

izleti

Društvo slovenskih upokoјencev za Goriško bo 8. oktobra priredilo enodnevni izlet v Ribnico na Dolenjskem, z ogledom muzeja lesarske obrti in suhe robe. Kosilo bo v Ribnici. Prijave bodo sprejemali danes, 28. septembra 1989, od 10. do 12. ure na sedežu in pri poverjenikih.

razna obvestila

Občinska uprava v Doberdolu sporoča: vozniki red avtobusa za Gubbio in Assisi: Jamlje, pred spomenikom ob 6. uri, Mikoli, na glavni cesti ob 6.10, Palkišče, pred spomenikom ob 6.15, Poljane, pred gostilno Peric ob 6.20, Doberdob, Trg sv. Martina ob 6.25.

Na območju sovodenjske občine bo v soboto, 30. t. m., mesečna akcija pobiranja odpadnega papirja in drugega materiala. Potekala bo tako kakor običajno. Občani naj odložijo papir, povezan v svežnje, na pločnik oziroma na rob ceste.

kino

Gorica
CORSO 17.00-22.00 »La mosca II — tremate«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI 18.00-22.00 »Arma letale II«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Transex«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 17.30-22.00 »Giochi bestiali nel mondo 2«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica
SOČA - Nova Gorica 18.30 in 20.30 »Akacija terorizem«.

SVOBODA - Šempeter 20.30 »Gledališče smrti«.

DESKLE Danes zaprto. Jutri 19.30 »Begunca in punčka«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni - Bassi - Raštel, 52 tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio - Ul. Romana, 147 tel. 40497.

pogrebi

Danes v Gorici ob 12. uri Giovanni Zorzutti iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Pozitiven obračun dogajanja v okrilju starodavnih Križank Festival Ljubljana po uspešnem poletju pripravlja sedaj še bogat zimski spored

Prehod iz poletne v jesensko-zimsko sezono je vedno tudi trenutek obračuna. V nasprotju z zimsko sezono, ki ima običajno točno definirano gledališko ali resno glasbeno fiziognomijo, so poletni sporedi običajno lahkotnejši, njihovi profili so včasih manj strogi in se pretakajo iz zvrsti v zvrst, saj so tudi potrebe in predvsem želje občinstva poleti bistveno drugačne, čeprav enako ali še bolj zahtevne.

Z obračuni in programi se v teh tednih ukvarja tudi vodstvo Festivala Ljubljana, ki je kot vse kulturne ustanove in organizacije v Sloveniji in Jugoslaviji obremenjeno z nemajhnimi finančnimi težavami. Vendar to ne uspe skaliti veselja nad sezono, ki se je komaj zaključila, in nad najbolj zgovornim podatkom, da so na 44 predstav odpadle samo štiri, v glavnem zaradi objektivnih težav. Tako so, denimo, odpovedali sodelovanje japonski gostje, dovolj pravočasno, da ni njihova odpoved povzročila organizacijskih težav; isto se je zgodilo z 82-letnim gostom; folklorni skupini Šota iz Pristine je preprečila nastop v Ljubljani obveznost ob vrhu neuvrščeni; lutkovni skupini iz Lucce pa so se križali termini z nastopom na Bifeu, kar je bilo težko vedeti pred začetkom sezone. Tisti, ki so sledili letošnjemu sporedu Križank, lahko mimogrede ugotovijo, da so te štiri odpovedi v primerjavi z vsemi prireditvami, ki so se nemoteno izvršile, pravzaprav malenkost, še več, prav nič se ni zataknilo po organizatorjevi krivdi.

Vsekakor je treba omeniti, da je bil začetek sezone nespodbuden. Baletni bienale je kljub nekaterim nadvse kvalitetnim predstavam prinesel s seboj vrsto organizacijskih težav in dilem, ki jih bo treba vsekakor rešiti pred naslednjo izvedbo. Za nameček je bil pri baletnih predstavah (razen pri otvoritveni) kljub kvaliteti izredno slab tudi odziv občinstva.

Direktorja Festivala Ljubljane Vladimirja Vajdo, ki nam je posredoval tudi zgornje podatke, smo povprašali prav o okusih, željah in reakcijah občinstva. Levji delež v letošnjem poletnem sporedu je vsekakor pripadal resni glasbi. Vse predstave so bile v glavnem dobro obiskane, še posebno komorne. Vsekakor je tu potreben razloček: 250 oseb

je že dober obisk in ob tem številu prisotnosti je Viteška cerkev natrpana, v poletnem gledališču z 1600 sedeži pa zevajo grozo vznemirja.

Sicer je vedno težko predvideti odziv občinstva, ki zna pogosto zelo presenetiti, kot je bilo opazno pri predstavah lahke glasbe in jazza. Že na začetku sezone je bilo slišati pripombo, da je bilo letos predvidenih premalo folklornih predstav, kar je le deloma res. Manj je bilo nastopov folklornih skupin (predvsem jugoslovanskih) v klasičnem smislu, ker so jih nadomestile sodobnejše in nekoliko drugačne predstave, ki pa jim prav tako pritiče oznaka »folklorne«. Tu je res vprašanje občinstva, ker si organizator ne more privoščiti, da bi vabil nekatere skupine, ki bi jih radi videli samo člani ljubljanskih ali slovenskih folklornih skupin. Poleg tega je takih predstav (ne vedno dovolj kvalitetnih) še preveč v vseh turističnih središčih.

Slabše je bilo letos zastopano gledališče, čeprav je vrzel sorazmerno dobro zapolnila predstava Maraton v režiji Zvoneta Šedlbauerja, edina domača produkcija Festivala, ki je doživela zadovoljiv uspeh.

Glede občinstva je treba pripomniti še to: najslabše so obiskane predstave junija, ko se še zaključujejo gledališki in drugih abonmaji iz zimske sezone. Očitno si julija občinstvo privoščiti oddih, poletnih predstav pa si zaželi šele avgusta, ki je letos še enkrat dokazal, da zna privabiti največ ljudi ne glede na zvrst. Prihodnja poletna sezona v Križankah bo zato nekoliko krajša. Operni bienale, s katerim se bo sezona začela, bo ločen od ostalega sporeda, ki se bo začel šele 14. julija in bo trajal do 3. septembra. Spored bo razdeljen na dva dela: en del je v bistvu že zastavljen, drugi del pa bodo organizatorji dopolnjevali sproti.

V pričakovanju prihodnjega poletja pa ponuja Festival občinstvu zimski abonma ali glasbene cikle z vrhunskimi domačimi in tujimi umetniki, Slovenskimi madrigalisti, ki bodo nastopali v raznih cerkvah, in skupino Slovenicum. S koncerti, ki bodo posvečeni Mozartu, bo Slovenicum ob začetku prihodnjega leta poskrbel za nekakšno uverturo v proslavljanje obletnice tega velikega skladatelja. (nak)

Glasbeni popoldnevi

V okviru glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe Repentabor je v nedeljo v lepem okolju tamkajšnje cerkvice na čembalu koncertirala Dina Slama. V nedeljo pa prihaja v goste poljski Bornus Consort (Foto Magajna)

Gledališki in glasbeni abonma na Sežanskem

Leto je naokrog in Zveza kulturnih organizacij Sežana vabi številne ljubitelje gledališke in glasbene umetnosti, da oblikujejo kulturno karavano. Za sezono 1989/90 bodo lahko zainteresirani obiskali gledališke in operne hiše v Trstu, Novi Gorici, Ljubljani ter na Reki. Za letos so zbrali kar tri vrste abonmajev, ki vsebujejo različne žanre in tako zadostijo različnim okusom.

Prvi abonma zajema predstave z resnejšo in angažirano vsebino, ki ponujajo velike odrske uprizoritve in tudi velik razpon igralskih kreacij. Poleg Williamsove Tetovirane rože v izvedbi SSG Trst (nosilca glavnih vlog sta B. Cavazza in M. Caharija) ter Kogojev Črne maske (v Operi SNG Ljubljana), ki bodo končno po štirih desetletjih ponovno na našem odru, so tudi ljubitelji kulturnih dobrin ogledali še Cankarjevega Jakoba Rudo (SSG Trst), Havelovo Skušnjo (PDG Nova Gorica) in Adanovo Hudičovo plačilo (Balet SNG Ljubljana).

Drugi abonma vsebuje kriminalno, ljubezenske spletke in ljubezenska razočaranja. Gre za sledeče igre: I. Levin: Smrtna past (PDG Nova Gorica), W. Schiller: Spletke in ljubezen (SSG Trst), M. Synge: Ta vražji fant z zahodne strani (MGL Ljubljana), G. Bizet: Carmen (Opera SNG Ljubljana) in simfonični koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. O simfoničnem koncertu organizatorji ne morejo povedati kaj več, toda potrudili se bodo, da bodo izbrali tisto, kar je večini pri srcu.

Tretji abonma je vesele in razpoloženske vsebine. Del tega abonmaja bodo skušali predstaviti tudi v sežanskem amfiteatru v zgodnjem poletju. Sicer pa ta abonma vsebuje: Ayekbourn: Razglašeni zbor (PDG Nova Gorica), Ginzburg: Intervju (SSG Trst), Chandler: Grk Zorba in Grgič-Kabiljo: Jalta, Jalta (oboje musical - Narodno kazališče Reka) in Rossini: Seviljski brivec (Opera SNG Ljubljana).

Cena posameznega abonmaja znaša 1.200.000 dinarjev. Znesek se lahko plača v treh obrokih do konca tekočega leta. Prvi obrok je potrebno plačati ob vpisu. V ceno abonmaja je vključen tudi avtobusni prevoz. Abonma vpisujejo na sedežu Zveze kulturnih organizacij Sežana, Partizanska cesta št. 15 ali pri kulturnem animatorju v delovni organizaciji do 13. oktobra.

Olga Knez Stojkovič

V slovenskem prevodu izšle študije velikega jezikoslovca Jakobsonova misel o jeziku je vedno aktualna

Roman Jakobson: Lingvistični in drugi spisi; (prevedli Drago Bajt, Bojan Baskar, Frane Jerman, Zoja Skušek-Močnik, Zdenka Škerlj-Jerman). Ljubljana: ŠKUC: Filozofska fakulteta, 1989 (Studia humanitatis)

Roman Jakobson (1896-1982) se je rodil v Moskvi, kjer je študiral lingvistiko, zgodovino književnosti in folkloristiko. Bil je med ustanovitelji Moskvskega in Praškega lingvističnega krožka; sodeloval je pri pisanju slovitih »Tez Praškega lingvističnega krožka« (1929). Leta 1930 je v Pragi doktoriral in kasneje poučeval na Masarykovi univerzi v Brnu. Pred nacističnimi kremplji se je leta 1939 umaknil najprej v Skandinavijo, potem pa leta 1941 v ZDA, kjer je že leta 1943 ustanovil Newyorški lingvistični krožek. Od leta 1946 je predaval na University of Columbia v New Yorku, od 1949 pa na Harvardu. Njegovi akademski disciplini sta bili slavistika in splošna lingvistika. Bil je profesor emeritus na Massachusetts Institute of Technology, častni doktor 25 univerz in član 9 znanstvenih akademij (med njimi od 1955 tudi srbske). Od 15. do 21. septembra 1955 je bil v Beogradu Mednarodni slavistični sestanek, ki je imel med drugim nalogo seznaniti udeležence z nacionalnimi slavistikami v povojnem in deloma predvojnem obdobju. Konec istega meseca se je na povratku v Ameriko R. Jakobson ustavil tudi v Ljubljani in imel v Inštitutu za slovensko filologijo predavanje o ameriškem jezikoslovju, ki je bilo pomembno ne le zaradi informacije o obilju raziskav zlasti ruskega jezika, ampak predvsem za-

radi trežnje po teoretskih podstavah jezikoslovnih raziskav in zaradi informacije o njih. Kot most med ameriško opisno slovnico in med evropsko še zmeraj pretežno zgodovinsko orientacijo v jezikoslovju je Jakobson razumel teorijo komunikacije in interpretacije, ki so iz nje možne. Slavistične študije v Ameriki je vključil v aktualno problematiko jezikov milijonov slovanskih priseljencev v stiku z ameriščino in sociolingvističnih nasledkov tega stika. V tem kontekstu ga je zanimal tudi vpliv slovanskih jezikovnih navad na novo komunikacijo v angleščini. Prav tako je opozoril na vprašanja dvojezičnosti. Poučarjal je, da je za ameriško jezikoslovje in s tem v zvezi za slavistiko značilna velika mera interdisciplinarnosti in kolektivno delo; v takem kontekstu so se tedaj od slovanskih jezikov ukvarjali največ z ruščino.

Opozoril je na zblizanje lingvistike z matematiko in se posebej pomudil ob tedaj aktualni teoriji komunikacije. Med teoretičnimi postavkami in dosežki zlasti pred vojno zastavljenih jezikoslovnih panog fonologije in morfologije je posebej poudaril teorijo predvidljivosti pojavov kot temeljno pomagalo pri natančnem opisu sistema. Te sinhronne metode so uporabljali tudi za jezikovne opise zgodnjih obdobjev slovanskih jezikov, kar je bila tedaj velika novost. Med zgodovinskimi študijami, ki so jih gojili bodisi s filološkega kakor tudi že z jezikoslovnega stališča, je omenil predvsem študije ob izdajanju starih besedil (npr. Slova o polku Igorjevem). Iz

jezikoslovja je prišlo tudi do zveze s slovansko antropologijo in kulturologijo; kritični pretres spomenikov je namreč pripeljal do podobe slovanskega predkrščanskega verovanja in drugih kulturnih sistemov v njihovem življenju. Jakobson je tudi opozoril na izginjanje strahu pred komparativnim študijem slovanskih literatur, npr. pred študijem razmerja med ustno in umetno literaturo itd., med vplivi cerkvenoslovanske itd., pri tem pa poudaril, da gre za zveze na znanstveni ravni in nikakor ne za politični panslavizem. Šlo je namreč za izredno razvejano in teoretsko razvito slavistiko, glede na to, da slovanski jeziki v Ameriki niso državni (uradni) jezik.

Do prvega strukturalnega vala v širši humanistiki je prišlo v poznih štiridesetih in petdesetih letih, ko je najprej Levi-Strauss, izhajajoč iz epistemoloških nauk Jakobsonove fonologije, sistematiziral material antropološkega proučevanja sorodstvenih struktur in postavil temelje strukturalni antropologiji. Nekoliko kasneje je Lacan formuliral povratek k Freudu na podlagi Jakobsonove teorije o dveh jezikovnih oseh - metonimični in metaforični osi. Za drugo obdobje strukturalizma v humanistiki je značilno, da je Jakobson v njem nastopal kot klasik skupaj z Levi-Straussom in Lacanom, da je potekalo v duhu Saussurovega projekta semiologije kot »splošne znanosti o življenju znakov v družbi« in da je filozofska kritika odkrivala dotlej implicitne ali samoumevne razsežnosti strukturalnega pogleda. Za to drugo obdobje se je pozneje uveljavil izraz »poststrukturalizem«.

Rastko Močnik meni, da bi temu obdobju lahko rekli čas »semiotičnega strukturalizma«. Pri tem pa bi morali govoriti o treh strukturalizmi: prvi bi bil »lingvistični«, zanj bi bila značilna dela kakor Trubeckojeva načela fonologije, Benvenistovi spisi, praški krožek, njegov središnji čas pa bi bila trideseta leta. Drugi strukturalizem bi bil antropološki in psihoanalitični, rekli bi mu lahko »zunaj-lingvistični«, značilna zanj bi bila Levi-Straussova in Lacanova dela, osrednji čas pa petdeseta leta. Tretji strukturalizem bi bil »semiotični« strukturalizem iz šedesetih let. Če bi zadnje obdobje tako poimenovali, bi s tem ustrezno zajeli tudi Jakobsonovo delo, ki sicer pokriva vse tri omenjene faze. Jakobson je zastopal tezo, da neka skupna splošna razsežnost povezuje razne znakovne sisteme in se je zato lotil tudi zunanjejezikovnega gradiva. Prepričljivo je dokazal, da ima lingvistika v semiotičnih študijah vodilno vlogo. Jakobsonova ugotovitev ne izvira iz naivnega pogleda kakor pri Saussuru (da je »jezik« najpomembnejši ipd. znakovni sistem, in je torej njegovo proučevanje lahko za vodilo proučevanju drugih znakovnih sistemov), temveč izhaja iz spoznanja o »notranjih« povezavah med govorico in drugimi semiotičnimi sistemi, tj. iz

spoznanja o jezikovni posredovanosti vsakršnega semiotičnega procesa. Jakobson ni bil le med začetniki strukturalne metode, pač pa se je strukturalizem v svojem razvoju kar naprej oslanjal na njegove tekste in se usposabljal, da iz njih razbira dosežke, ki so mu poprej ostali neopaženi. Eno izmed splošnih mest strukturalizma je vodilna vloga, ki jo ima v njem jezikoslovje. Jakobson se je tega vprašanja z značilno skrbnostjo lotil na področju, ki obravnava razmerja med lingvistiko in poetiko. Kadar razmerje med lingvistiko in poetiko postavimo kot teoretski problem, proizvedemo potujitveni učinek glede na obojno samoumevnost: tako glede njunega povezovanja kakor glede njunega razločevanja. Ugotoviti je treba, kaj je tisto v jeziku, kar mu omogoča, da ga je mogoče »uporabljati« tudi na poetičen način - ali z drugimi besedami in natančneje, kaj v jeziku omogoča poetične jezikovne učinke. Po Jakobsonu je poetičnost možna zato, ker je poetična funkcija ena izmed temeljnih razsežnosti jezika. Ne glede na to, kako jezik uporabljamo, vselej uveljavljamo neko sistemsko ekonomijo njegove poetične funkcije (hkrati z njo pa seveda tudi vseh drugih funkcij).

Tudi če poetična funkcija v neki konkretni jezikovni rabi ni prevladujoča funkcija, jo »uveljavljamo« ali »uporabljamo« namreč tako, da jo uveljavljamo v neki podrejeni funkciji, v podreditvi neki drugi funkciji, ki jo uveljavljamo kot prevladujočo, dominantno. Strukturalistično strategijo Jakobson izrecno obravnava v drugem predavanju O zvoku in smislu. Njegov postopek prakticira koncepcijo znanstvene teorije, v kateri se teorija vzpostavlja tako, da prelomi iz ideologijo in na njenem področju postavi novo (teoretsko, ne ideološko) problemsko polje - filozofija pa intervenira v to polje šele potem ko je že vzpostavljeno kot znanstveno teoretsko polje. Ko ugotavljamo nekatera izhodišča za današnje branje Jakobsonovega dela, se nam vsiljuje vprašanje, od kod nenavadna produktivnost njegovega besedila oziroma iz njega izvirajoča moč, da v različnih teoretskih konjunkturah, v času ko strukturalizem doživlja nove in nove aktualizacije in tudi nove spodbudne nastaveke za obdelavo v drugih teorijah. Postavlja se torej vprašanje o presežku teoretskega produkta na proceduro, ki ga je proizvedla. Teorije ni mogoče zvesti na nikakršno aplikacijo, niti na aplikacijo svojih lastnih načel, in inverzno aplikacija ne more biti teoretsko početje. Rastko Močnik poudarja, da je to najdragocenejši splošni nauk, ki nam ga prinaša današnje branje Jakobsona, in je naposled tudi pojasnilo, zakaj je ta avtor aktualen tudi onkraj klasičnega strukturalističnega obzorja, celo produktivnejši zunaj tega horizonta kakor v njem.

SLAVKO GABERC

Glasbeniki v katedrali

V okviru ciklusa Mladi glasbeniki v katedrali je bil v nedeljo pri Sv. Justu koncert violinista Črtomira Šiško, katerega je na orglah spremljal Mauro Macri

Na včerajšnjih povratnih srečanjih prvega kola v treh evropskih nogometnih pokalih Vse po predvidevanjih, le Inter presenetljivo izločen

POKAL PRVAKOV

HJK HELSINKI - MILAN 0:1 (0:1)

STRELEC: Borgonovo v 30'.
HJK HELSINKI: Jakonen, Yla-Jusila, J. Vuorela, Rissanen, Kanerva, Tiainen (v 72' Rautiainen), Onttonen, Rasmus, Vayrynen, Grandlund, Valla (v 72' Suokonautio).
MILAN: Pazzagli, Carobbi, Costacurta, Colombo, F. Galli, Baresi, Stroppa (v 46' Simine), Rijkaard, Borgonovo, Fuser (v 56' Evani), Lantignotti.
HELSINKI — Milan je tudi s petimi igralci, ki so prvič stopili v "mednarodno areno" na tujem premagal sicer šibko finsko ekipo, ki je že v Milanu gladko izgubila s štirimi goli razlike. Srečanje je bilo sicer bolj podobno zahtevni trening tekmi, čeprav so se domačini zelo trudili, da bi vsaj rešili svojo "profesionalno čast". Vendar so bili Sacchijevi varovanci nevarnejši in v enem od svojih učinkovitih napadov tudi povedli z lepim zadetkom Borgonova, ki se do sedaj v Milanovih vrstah še ni izkazal.

INTER - MALMOE 1:1 (0:0)
STRELCA: Serena (I) v 68', Enqvist (M) v 80'.

INTER: Zenga, Bergomi, Brehme, Matteoli, Ferri, Mandorlini, Bianchi (v 67' Cuccchi), Berti, Klinsmann, Matthaeus, Serena (v 70' Morello).

MALMOE: Fedel, Agren, Schwarz, Jousson, Vondenburg, Larsson (v 72' Dahlin), Persson, Enqvist, Nilsson, Andersson, Lindman (v 77' Ekhein).

MILAN — Že takoj na začetku tekme je bilo jasno, da bo nasprotnik za Inter zelo neugoden. Igralci Malmoeja so namreč atletsko in fizično zelo dobro pripravljeni, poleg tega pa so zelo dobro izvajali presing in protinapad. Njihova kvalifikacija pravzaprav ni niti preveliko presenečenje, čeprav so igrali z "nogometnimi milijarderji". Inter je skušal stalno napadati, le tik pred golom Serene pa bi kmalu prejel zadetek. Iz te nevarnosti se očitni Trapptonijevi varovanci niso nič naučili, saj so prejeli usodni zadetek le malo pred zaključkom tekme. Finala pokala prvakov Milan - Inter tako očitno ne bo...

VOJVODINA - HONVED 2:1 (1:0)
STRELCI: Mihajlovič v 27', Tanjga v 49', Gacheša (avtogol) v 72'.

VOJVODINA: Maras, Gacheša, Dakić, Milovac, Kartalija, Tanjga, Mihajlovič, Punišić, Jokanović, Šestić, Aleksić (Vorkapić).

HONVED: Disztl, Sallai, Czeh, nadj, Csabi, Sijatro (File), Šikeždi, Csuhay, Saš, Fodor (Pisont), Gregor.

NOVI SAD — Kljub domači zmagi je Vojvodina že v prvem kolu izločena iz nadaljnega tekmovanja pokala prvakov, saj je v prvi tekmi izgubila z 1:0, madžarski zadetek v Novem Sadu pa tako velja dvojno. Žal pa je zadenek za Honved dal igralec Vojvodine in to skoraj ob koncu tekme, tako da je bilo časa za nadoknaditi zamujeno že zelo malo. Vojvodina je tekmo zaigrala taktično odlično in jo dominirala prav do konca. žal pa se je branilec Gacheša nehotе spremenił in nasprotnikovega napadalca. Ob koncu tekme je trener Vojvodine Ljubomir Petrović izjavil, da so Madžari zasluženó napredovali v drugo kolo najvažnejšega evropskega tekmovanja.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

SAMPDORIA - BRANN 1:0 (0:0)
STRELEC: Katanec v 75'.

SAMPDORIA: Pagliuca, Carboni, Katanec, Pari (v 80' Lanna), Viercho-

wod, Pellegrini, Victor (v 63' Salsano), Invernizzi, Vialli, Mancini, Dossena.
BRANN — Elvenes, Bjornstad, Ahlsen, Wassberg, Moldestad, Roth, Torvanger (v 46' Berentsen), Drici, Nordeide, Thordarson, Hadler, Olsen (v 72' Nybo).

GENOVA — Sampdoria je proti norveškim nasprotnikom odigrala povsem rutinsko tekmo in skoraj nehotе premagala nasprotnika. V obnovljenem genovskih stadionu, ki pa je bil ob tej priliki praktično prazen, sta Mancini in Vialli bolj iskala uigranost pred prvenstvenimi nastopi, kot pa osebni zadetek. Slednji je padel bolj po naključju kot po pripravljeni akciji, saj je Katanec s stegnom spremenil smer strelu Carbonija ter tako ukanil nemočnega nasprotnikovega vratarja.

CELTIC - PARTIZAN 5:4 (1:1)
STRELCI: Vujačić (P) v 8', Djekanovski (C) v 25', 47', 55' in v 80', Djordjević (P) v 50', Djurovski (P) v 60', Vokker (C) v 65', Šćepović (P) v 89'.

CELTIC: Boner, Grand, Rogan, Ejtken, Elliot, Wayt, Galoway, Mcstain, Djekanovski, Vokker, Miller.

PARTIZAN: Pandurović, Stanojković, Spasić, Milanić, Petrić, Vujačić, Djordjević (M. Bajović), Milojević, Šćepović (Djurovski), Bogdanović (Djurdjević).

GLASGOW — Beograjski Partizan je igral naravnost "junaško", saj je izboril kvalifikacijo z zadetkom v zadnjih trenutkih tekme. Partizan je dokazal, da je sedaj eden glavnih favoritov za osvojitev pokala pokalnih prvakov.

POKAL UEFA

NAPOLI - SPORTING 4:3

po enajstmetrovkah (0:0, 0:0, 0:0)
STRELCI: Careca, Mauro, Baroni, Ferrara (Napoli), Douglas, Cascavel, Carlos Manuel (Sporting).

NAPOLI: Giuliani, Ferrara, Francini (v 119' Corradini), Crippa, Alemao, baroni, Fusi, de Napoli (v 91' Mauro), Careca, Maradona, Carnevele.

SPORTING: Ivković, Oceano, Leal, Venancio, Luisinho, Carlos Manuel, Valtinho (v 91' Ali Hassan), Douglas, Lima (v 119' Cascavel), Marlon, Gomes.

NEAPELJ — Kdor je mislil, da bo zmaga Napolija lahka in rutinska, se je povsem uštel, saj se je mlada ekipa iz Lizbone izkazala hitra, učinkovita in pravzaprav dokaj nevarna. Razumljivo so imeli domačini več priložnosti za zadetek, vendar pa so imeli tudi nogometaši Sportinga v protinapadu nekaj zrelih priložnosti. Vse se je torej odločilo na enajstmetrovkah. Presenetljivo je Maradona zgrešil svoj strel in tako izgubil stavo z nasprotnikovim vratarjem Ivkovićem, ki je s tem za služil sto dolarjev, vendar pa so ga klubski tovariši tokrat rešili. Zmaga Napolija pa je zaslužena, saj je bil tako v prvi tekmi kot tudi včeraj boljši nasprotnik.

FIorentina - ATLETICO MADRID 4:1

po enajst. (1:0, 1:0, 1:0)
STRELCI: Buso v 25'. Battistini, Pioli, Baggio (F), Bustingorri (A).
FIORENTINA: Landucci, Pioli, Volpecina, Iachini, Pin, Battistini, Zironelli, Dunda (v 65' Faccenda), Detrycia (v 116' Sereni), Baggio, Buso.

ATLETICO MADRID: Abel, Tomas, Sergio, Ferreira, Goicoechea, Donato (v 65' Marina), Pizo Gomez (v 77' Manolo), Arejuela, Baltazar, Futre, Bustingorri.

PERUGIA — Fiorentina se je morala spet predati svojemu "nogometne-

mu bogu" Baggio, da je se je otesla nadvse neugodnega nasprotnika, ki je že v prvi tekmi dokazal, da je dokaj soliden. Igralci trenerja Giorgija so v regularnem času komaj izenačili stanje v dvojnem srečanju, več pa niso zmogli. Tudi podaljški so se izkazali za pravo potratro energije, tako da so bile enajstmetrovke neizbežne. Odločilni zadetek pa je, kot rečeno dosegel Baggio, ki se vse bolj spreminja v prvega italijanskega nogometaša sploh.

JUVENTUS - GORNIK 4:2 (4:1)
STRELCI: Schillaci (J) v 2' in 25', Fortunato (J) v 4', Marocchi (J) v 5', Kosela (G) v 43', Lišek (G) v 82'.

JUVENTUS: Tacconi, Galia, De Agostini, Fortunato, Brio, Tricella, Alejnikov, Barros (v 46' Casiraghi), Zavarov, Marocchi (v 46' Bruno), Schillaci.

GORNIK: Wandzik (v 46' Sulski), Waldock, Dankowski, Jegor, Staniek, Rzepka, Warzycha, Lišek, Kosela (v 74' Brzoza), Cygan, Cyron.

TURIN — Kaj lahko poročamo o tekmi, ki je bila zaključena že v šesti minuti, ko so domačini že nasuli nasprotniku tri zadetke? Če pomislimo, da so slednji že zmagali na tujem razumemo, da je bila tekma zaključena še predno se je pravzaprav začela. In res se je tekma dolgočasno vlekla do konca, Poljaki pa so omilili poraz bolj zaradi nepazljivosti Juventusove obrambo kot po lastni zaslugi.

CRVENA ZVEZDA - GALATASARAY 2:0 (1:0)

STRELCA: Lukić v 3', Pančev v 67'.
CRVENA ZVEZDA: Stojanović, Jurić, Marović (Radinović), Kanatlarovski, Drizić, Najdoski, Prosinčki, Savičević, Pančev, Stojković (Stošić), Lukić.

GALATASARAY — Simović, A. Bulent, Semih, Hinajt (Cuneyt), Erhan, K. Bulent, Serhat, Prekazi, Hasan, Mohamed, Erdal (Tufekci).

BEOGRAD — Kaže, da se Crvena zvezda v mednarodnih srečanjih povsem spremeni (spomniti se moramo le lanskega dvojnega srečanja z "atomskim" Milanom) in suvereno obvladuje stanje (in nasprotnika). Tako je sinoči brez posebnih težav premagala turški Galatasaray, ki je kar solidna ekipa, saj se je že lani presenetljivo uvrstila v polfinale pokala prvakov. Beograjčani so napadali od prve do zadnje minute in njena zmaga ni bila nikoli v dvomu. Napredovanje je torej povsem zasluženó.

SPARTAK - ATALANTA 2:0 (1:0)
STRELCA: Čerencov v 29', Rodionov v 89'.

SPARTAK: Čerčesov, Bazulev, Kulikov, Ivanov, Pozdnjikov, Bokij, Kuznecov (v 54' Pasulkov), Šalimov, Šmarov, Čerencov (v 63' Kapustin), Rodionov.

ATALANTA: Ferron, Contratto, Pasciullo, Bordin (v 21. min. Madonna), Vertova, Progna, Stromberg, Prandelli (v 72' Bortolazzi), Caniggia, Nicolini, Bonacina.

MOSKVA — Čeprav je izid 2:0 navidezno zelo gladek, je bila včerajšnja zmaga domačinov nezaslužena. Šlo je za "športno krajo", vendar pa so pravilna nogometa pač taka, da zmaga tista enajsterica, ki večkrat potisne žogo v nasprotnikovo mrežo. Mondonicovi varovanci so namreč imeli vsaj pol ducata priložnosti, vendar so jih po svoji in po krivdi... vratarja Spartaka tudi zgrešili. Ob koncu sta bila še izključena Stromberg in Pasulkov zaradi medsebojnega obračunavanja ter trener Atalante Mondonico zaradi ugovaranja. Vsekakor Atalanta zapušta to tekmovanje z dvignjeno glavó.

Danes se začne košarkarski pokal prvakov Philips na Portugalskem

MILAN — Danes se bo začel tudi kvalifikacijski del košarkarskega pokala prvakov. Medtem ko je Jugoplastika (kot evropski prvak) še prosta bo milanski Philips nastopil na Portugalskem proti klubu Benfica, ki v košarki nima nogometnega renomeja. Trener Benfice je Američan Shea, ki je že treniral v nižjih italijanskih ligah. Edina ovira za Milančane je v tem, da bodo nastopili z enim samim Američanom (Iavaroni bo jutri operiran) in brez D'Antonija.

Poraz Smelta Olimpije

Sinoči pa so odigrali prve tekme prvega kola v Koračevem pokalu. Ljubljanska Smelt Olimpija je v Izraelu proti solidni ekipi Hapoela iz Kfar Buma tesno izgubila s 73:70. Izarelska tla pa so bila bolj naklonjena Phonoli iz Caserte, ki je v Hajfi zmagala z 81:75 (Oscar 20 točk, Dell'Agnello 23, Esposito 12, Boselli 11, Gentile 8, Gluckov 7). Ostali pomembnejši izidi: Heraklis Solun (Gr.) - Crvena zvezda Beograd (Jug.) 99:81; Fenerbache (Tur.) - Sarajevo (Jug.) 86:92; Spartak Pleven (Bol.) - Zadar (Jug.) 72:119 (36:61); Hapoel Hajfa (Izr.) - Phono-la Caserta (It.) 71:75.

Pari McDonald's

BOLOGNA — NBA in FIBA sta določili para na turnirju open McDonald's, ki

POKAL PRVAKOV			
Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalific.
Spora Luksemburg (Luks.) - Real (Šp.)	0:3	0:6	Real Madrid
Steaua Bukarešta (Rom.) - Fram (Isl.)	4:0	1:0	Steaua Buk.
Ruch Chorzow (Polj.) - Sredets (Bol.)	1:1	1:5	Sredets
Eindhoven (Niz.) - Luzern (Švi.)	3:0	2:0	Eindhoven
Derry City (Irska) - Benfica (Port.)	1:2	0:4	Benfica
Malmoe (Šved.) - Inter (It.)	1:0	1:1	Malmoe
Glasgow (Škot.) - Bayern München (ZRN)	1:3	0:0	Bayern
Dinamo Dresden (NDR) - Aek Atene (Gr.)	1:0	5:3	Aek Atene
Rosenborg (Nor.) - Malines (Bel.)	0:0	5:0	Malines
Milan (It.) - Hjk Helsinki (Fin.)	4:0	1:0	Milan
Tirol Innsbruck (Av.) - Omonia (Cip.)	6:0	3:2	Tirol
Olympique (Fr.) - Brondby (Dan.)	3:0	1:1	Olympique
Sparta Praga (ČSSR) - Fenerbache (Tur.)	3:1	2:1	Sparta
Linfield (Sev. Irska) - Dnjepr (SZ)	1:2	0:1	Dnjepr
Sliema (Malta) - Nentori Tirana (Alb.)	1:0	0:5	Nentori
Honved (Madž.) - Vojvodina (Jug.)	1:0	1:2	Honved

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCE			
Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalific.
Panathinaikos (Gr.) - Swansea (Wales)	3:2	3:3	Panathinaik.
Anderlecht (Bel.) - Ballymena (Irska)	6:0	4:0	Anderlecht
Brann Bergen (Nor.) - Sampdoria (It.)	0:2	0:1	Sampdoria
Barcelona (Šp.) - Legia Varšava (Polj.)	1:1	1:0	Barcelona
Besiktas (Tur.) - Borussia Dort. (ZRN)	0:1	1:2	Borussia
Union (Luks.) - Djurgarden (Šve.)	0:0	0:5	Djurgarden
Partizan BG (Jug.) - Celtic (Škot.)	2:1	4:5	Partizan
Valur (Isl.) - Dinamo Berlin (NDR)	1:2	1:2	Din. Berlin
Slovan (ČSSR) - Grasshoppers (Švi.)	3:0	0:4	Grasshoppers
Belenenses (Port.) - Monaco (Fr.)	1:1	3:0	Monaco
Valladolid (Šp.) - Hamrun (Malta)	5:0	1:0	Valladolid
Dinamo Tir. (Alb.) - Dinamo Buk. (Rom.)	1:0	0:2	Dinamo Buk.
Groningen (Niz.) - Ikaast (Dan.)	1:0	2:1	Groningen
Ferencváros (Madž.) - Haka (Fin.)	5:1	1:1	Ferencváros
Admira (Av.) - Ael Limassol (Ciper)	3:0	0:1	Admira
Torpedo Moskva (SZ) - Cork City (Irska)	5:0	1:0	Torpedo Mos.

POKAL UEFA			
Dvaintridesetina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalific.
Stuttgart (ZRN) - Feyenoord (Niz.)	2:0	1:2	Stuttgart
Aberdeen (Škot.) - Rapid Dunaj (Av.)	2:1	1:0	Rapid
Dinamo Kijev (SZ) - Mtk Budim. (Madž.)	4:0	1:2	Dinamo Kijev
Wettingen (Švi.) - Dundalk (Irska)	3:0	2:0	Wettingen
Twente Enschede (Niz.) - Bruges (Bel.)	0:0	1:4	Bruges
Köln (ZRN) - Plastika Nitra (ČSSR)	4:1	1:0	Köln
Sochaux (Fr.) - Jeunesse d'Esch (Luks.)	7:0	5:0	Sochaux
Karl Marx St. (NDR) - Boavista (Port.)	1:0	2:2	Karl Marx
Gornik Zabrzte (Polj.) - Juventus (It.)	0:1	1:4	Juventus
Hibernian (Škot.) - Videoton (Madž.)	1:0	3:0	Hibernian
Oergryte (Šved.) - Hamburg (ZRN)	1:2	1:5	Hamburg
Liege (Bel.) - Akranes (Isl.)	2:0	4:1	Liege
Žalgiris Vilnius (SZ) - Göteborg (Šve.)	2:0	2:0	Žalgiris
Glentoran (Irska) - Dundee Un. (Škot.)	1:3	0:2	Dundee
Hansa Rostock (NDR) - Banik (ČSSR)	2:3	0:1	Banik
Kuusysi Lahti (Fin.) - Paris SG (Fr.)	0:0	1:3	Paris SG
Austria Dunaj (Av.) - Ajax (Niz.)	1:0	prek.	—
Lilleström (Nor.) - Werder (ZRN)	1:3	0:2	Werder
Rovaniemi (Fin.) - Katowice (Polj.)	1:1	1:0	Rovaniemi
Zenit Lenin. (SZ) - Naestved (Dan.)	3:1	0:0	Zenit
Limassol (Cip.) - Real Zaragoza (Šp.)	0:3	1:1	Zaragoza
Atalanta (It.) - Spartak Moskva (SZ)	0:0	0:2	Spartak Mos.
Rad Beograd (Jug.) - Olympiakos (Gr.)	2:1	danes	—
Vitoša Sofija (Bol.) - Antwerpen (Bel.)	0:0	3:4	Antwerpen
Porto (Port.) - Flacara Moreni (Rom.)	2:0	2:1	Porto
Atletico Mad. (Šp.) - Fiorentina (It.)	1:0	1:4	Fiorentina
Iraklis Solun (Gr.) - Sion (Švi.)	1:0	0:2	Sion
Auxerre (Fr.) - Apolonia Fier (Alb.)	5:0	3:0	Auxerre
Galatasaray (Tur.) - C. zvezda (Jug.)	1:1	0:2	C. zvezda
Sporting Lizbona (Port.) - Napoli (It.)	0:0	3:4	Napoli
Valencia (Šp.) - Victoria Buk. (Bol.)	3:1	1:1	Victoria
La Valletta (Malta) - Wien (Av.)	1:4	0:3	Wien

Po nedeljskih izgredih v Reggio Hude kazni za Triestino

MILAN — Kot je bilo pričakovati je športni sodnik po izgredih na in ob robu igrišča v Reggio Emiliji z vso silo udaril po Triestini. Na osnovi novih pravil proti nasilju (ki so jih uvedli pred pričetkom letošnje sezone), po katerih je posamezno društvo odgovorno za ravnanje in vedenje svojih navijačev tudi na gostovanjih, je za eno kolo diskvalificiral igrišče tržaškega drugoligaša, ki bo tako moral odigrati nedeljsko tekmo z Avellinom na nevtralnem igrišču. Poleg tega je športni sodnik za dve koli diskvalificiral Polonio, za eno pa Buttija in Cero-neja. Tile trije igralci so bili izključeni med tekmo z Reggiano.

V utemeljitvi ukrepa o diskvalifikaciji igrišča je rečeno, da so navijači Triestine, če jim lahko tako sploh rečemo, med tekmo proti sodniku metali na igrišče razne predmete, pljunili proti stranskemu sodniku, se spopadli s policijo na tribunah in žalili nasprotnike. Sodnika je med povratkom v slačilnico zadel kamen.

V zvezi z nedeljskimi dogodki naj omenimo še, da je sodišče v Reggio včeraj obsodilo na osem mesecev zapora enega od štirih aretiranih "ultrasov" Triestine, 26-letnega Cristiana Bottizera, ki pa so mu kazensuspendirali in ga izpustili. Devetnajstletnemu Gianluci Tommasiniju bodo sodili jut-

ri, oba mladoletnika pa sta se že vrnila domov, vendar s prepovedjo, da se v prihodnje udeležujeta tekem Triestine, tako domačih, kot gostovanj.

Kar se tiče A lige je športni sodnik diskvalificiral za dve koli Moriera (Lecce) in Amarilda (Lazio), za eno pa Victorja (Sampdoria), Rizzardijs (Cremonese) in Vanolija (Udinese).

Ferrari se pritožuje

MARANELLO — Ferrari je vložil prošnjo za zamrznitev prepovedi nastopa na nedeljski VN Španije v formuli ena za pilota Nigela Mansella. Vodstvo italijanske avtomobilske hiše ugotavlja, da razsodišče FISA ni izpolnilo pravice pilota do obrambe, saj, kot znano, so Mansella obsodili, ne da bi ta imel možnost za zagovor.

Vindiš še drugi

BEVAGNA — Na etapnem maratonu »Settimana verde« je tretjo etapo od Spelle do Bevagne (Perugia), dolgo 18,9 km dobil Italijan Bettiol. Na skupnem vrstnem redu ima Bettiol 2'50" prednosti pred Jugoslovanom Mirkom Vinišem, klj je bil včeraj tretji z 59' zaostanka. Četrta etapa (10 km na kronometer posamično) bo jutri.

Moško odbojgarsko EP

Azzurri zmleli močno Švedsko

STOCKHOLM — Italijanskim odbojkarjem se na evropskem prvenstvu vse bolj obeta osvojitev kolajne.

V zelo pomembni tekmi 1. kvalifikacijske skupine so namreč sinoči pred 7.000 gledalci dobesedno zmleli ambiciozno domačo ekipo Švedske, ki so ji v treh nizih prepustili vsega 25 točk (15:8, 15:9, 15:8). Danes bodo azzurri igrali še s Francijo (sinoči je ta premagala ZRN), v primeru zmage pa bi si nepremagani zagotovili prvo mesto v skupini. S tem bi se v polfinalu izognili dvoboju s Sovjetsko zvezo, njihov najverjetnejši nasprotnik bi bila v tem primeru Poljska, ki je za azzurre, glede na zdajšnje sijajno formo, vse prej kot nepremagljiva. Skratka, v italijanskem taboru lahko počasi že razmišljajo o velikem finalu, s čimer bi že dosegli svoj najboljši rezultat na EP.

Jugoslavija pa je v B skupini z dobro in učinkovito igro s 3:1 (2:15, 15:13, 15:12, 15:10) premagala Nizozemsko, danes pa bo igrala z Grčijo.

Ostali sinočni izidi: Bolgarija - NDR 3:2; Francija - ZRN 3:0; SZ - Poljska 3:1; Romunija - Grčija 3:1.

LESTVICA A SKUPINE: Italija 8, Švedska in Bolgarija 6, Francija 4, ZRN in NDR 0 točk.

LESTVICA B SKUPINE: SZ 8, Poljska 6, Nizozemska in Jugoslavija 4, Romunija 2, Grčija 0.

Z reprezentanco FJK
Odličen nastop
Coslovicheve

Atletinja Bora Infordata Claudia Coslovich je tekmovala za deželno juniorsko reprezentanco v Veroni, kjer so nastopile tudi reprezentance Vene-ta, Piemonta in Avstrije. Borova atletinja se je v tej močni mednarodni konkurenci odlično odrezala, saj je osvojila prvo mesto v metu kopja, kar predstavlja za Claudio obenem prvi večji mednarodni uspeh. Njen rezultat 44,30 je sicer zelo dober, a bi bil prav gotovo še bistveno boljši, če ne bi bila morala pol ure pred startom v kopju nastopiti tudi v disku, kjer je osvojila 3. mesto. Ob rezultatu in prvem mestu v metu kopja je še posebej pomembno dejstvo, da je bila med predstavniki dežele Furlanije-Juljske krajine edina, ki je osvojila zlato medaljo.

Za pokrajinsko reprezentanco pa sta v Gorici nastopila kadeta Roberto Pavlica v disku in Andrej Želfi v kopju. Oba sta med predstavniki štirih pokrajin naše dežele osvojila 3. mesto z rezultatom 21,86 m oziroma 35,40 m.

(I. P.)

Jugoslovansko prvenstvo superbike na Grobniku
Nova zmaga Edmunda Hlabjana

Zdi se, da je po hudem padcu na začetku sezone pilot teama Primotor Adriaimpex Edmund Hlabjan končno res ujel pravo formo. V nedeljo je namreč kot gost premočno osvojil dirko za jugoslovansko prvenstvo superbike. Tokrat so bile sobotne uradne poskusne vožnje res merodajne: prvi je bil namreč Hlabjan, drugi Dimitrijevič, tretji pa Pisetta, tudi pilot Primotor kluba (team Archimot - Alibert). Vsi trije so v nedeljo privzeli skozi cilj v istem vrstnem redu. Hlabjan, ki je takoj prevzel vodstvo in večal svojo prednost iz kroga v krog, je na koncu Dimitrijeviču nasul kar 12 sekund zaostanka. Naj omenimo, da je stalno vozil pod minuto in 40 sekund na krog, najboljši krog pa je prevozil v 1'38"56. Mladi pilot iz Doline lahko zdaj resno računa na osvojitve 1. trofeje Alpe-Adria, ki se bo končala v nedeljo na Grobniku.

V razredu do 125 ccm je Repencu Robiju Hmeljaku, ki nastopa za motoklub Novo Mesto, spodletel naskok za osvojitve naslova jugoslovanskega prvaka. Zasedel je drugo mesto za 19-letnim Gregorjem Gorcem (AMD Domžale), ki je z nedeljsko zmago postal novi jugoslovanski prvak.

Če je v nedeljo moškim uspelo, pa je edinemu dekletu, ki tekmuje za Primotor, tokrat delno spodletelo. Jasna Parovel je v Vallelungi zasedla 6. mesto na dirki za prvenstvo Ladies Cup in tako na skupni lestvici zdrknila z drugega na tretje mesto. Do zaključka prvenstva manjka še ena sama dirka, ki bo v Misanu, Jasna pa ima seveda vse možnosti, da ostane med najboljšo trojico. (Šik)

Zmagovalni oder na Grobniku (z leve proti desni): Gianfranco Pisetta (kawasaki), Edmund Hlabjan (suzuki) in Daren Dimitrijevič (kawasaki)

Zmagal je M. Donnini
Uspel teniški
turnir TKB

Kot smo že poročali, so na igriščih ŠZ Gaja na Padričah odigrali finalno tekmo medbančnega turnirja v tenisu, ki ga je organizirala Tržaška kreditna banka.

Zadnjo tekmo sta odigrala Maurizio Donnini, uslužbenec Tržaške hranilnice in Robert Corbo (Tržaška kreditna banka). Po dveh urah odlične igre je Corbo prednjačil, a je zaradi poškodbe klonil pred nasprotnikom tik pred zaključkom srečanja.

Končna lestvica je bila tako sledeča: 1. Maurizio Donnini (CRT), 2. Robert Corbo (TKB), 3. Fulvio Colonna (Credito Italiano), 4. Boris Ciuk (TKB).

Tekmo so si ogledali tudi predstavniki deželne teniške zveze FIT in tržaški občinski odbornik za šport Roberto De Gioia.

Tržaška kreditna banka bo v bližnji prihodnosti podprla prireditve drugega teniškega turnirja, na katerega bodo povabili predstavnike bank dežel Alpe-Jadran.

Na deželnem finalu v superminiodbojki na Trgù Unità
Bor Friulexport in Olympia prvaka

Deželni finale v superminiodbojki, ki je bil v nedeljo na Trgù Unità v Trstu, je minil v znamenju pravega zmagovalstva slovenskih odbojkarjev in odbojkaric. V moški konkurenci so namreč zmagali fantje Olympie, Sloga pa je bila peta, med dekleti pa je zmagala A ekipa Bora Friulexport, medtem ko se je B ekipa uvrstila na prav tako dobro tretje mesto.

Tekmovanje, ki je bilo namenjeno zmagovalcem in drugouvrščenim ekipam iz pokrajinske faze, je zaradi odsotnosti dveh ženskih ekip (Sangiorgina in Cordenons) in ene moške (Val) potekalo v nekoliko okrnjeni obliki, vendar je bilo vseeno privlačno in je pritegnilo, poleg mnogo staršev in ljubiteljev te panoge, tudi precejšnje število mimoidočih.

Na višji kakovostni ravni je bilo žensko tekmovanje, v katerem so imele borovke glavno besedo, čeprav je bila konkurenca močnejša, kot so pričakovale. Ekipa A je upravičila vlogo favorita (borovke so namreč kot znano pred poletjem v tej kategoriji osvojile 1. mesto na področni državni fazi) in se brez težav uvrstila v finale, kjer je naletela na izredno močan odpor Vivila, ki je iztržil drugi niz, v tretjem pa vodil z 11:5, vendar pa so plave reagirale

enkratno in zaslužno zmagale, čeprav so nastopile brez svoje najvišje igralkke, kar se v tej kategoriji ob mreži še kako pozna. Druga Borova ekipa je prvo tekmo dobila brez boja, nato po slabi igri klonila pred Vivilom, v finalu za 3. mesto pa je po razru na osem v prvem nizu igrala sijajno in zmagala na štiri ter tako osvojila tretje mesto zaradi boljše razlike v točkah.

Zmagovalna je bila tudi pot fantov Olympie, ki so po vrsti premagali vse svoje nasprotnike in pokazali že dokaj izdelan koncept igre. Tudi slogaši so se izkazali in smola zanje je bila v tem, da so prav v prvem kvalifikacijskem srečanju igrali z Olympio, sicer bi bila lahko njihova končna uvrstitev še boljša.

Zmagovalje naših ekip sta dopolnili še posamični priznanji. Za najboljšo igralko turnirja je bila namreč imenovana borovka Paola Gregori, med fanti pa je bil tega priznanja deležen slogaš Devan Grgič.

finale za 3. mesto: Vivil - Remanzacco 2:0, finale za 1. mesto: Olympia - Prata 2:0.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Olympia Gorica; 2. Prata PN; 3. Vivil Villa Vicentina; 4. Remanzacco; 5. Sloga; 6. De Tommasini TS; 7. Maniago.

OLYMPIA: Sfiligoj, Susič, N. in M. Pintar, Povše, Komjanc, Di Battista.

SLOGA: Kralj, Malalan, Volčič, Marc, Grgič, Glavina.

DEKLETA

IZIDI: Bor Friulexport A - Lucinico 2:0; Bor Friulexport A - Gammalegno Cecchini 2:0; Bor Friulexport B - Cordenons 2:0 b.b.; Vivil - Staranzano 2:0; Vivil - Bor Friulexport B 2:0; finale za 5. mesto: Staranzano - Lucinico 2:0, finale za 3. mesto: Bor Friulexport B - Gammalegno Cecchini 1:1 (8:15, 15:4); finale za 1. mesto: Bor Friulexport A - Vivil 2:1.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Bor Friulexport A; 2. Vivil Villa Vicentina; 3. Bor Friulexport B; 4. Gammalegno cecchini; 5. Staranzano; 6. Lucinico.

BOR FRIULEXPORT A: Vitez, Legović, Gregori, Neubauer.

BOR FRIULEXPORT B: F'ego, Čok, Vodopivec, Pernarčič, Zubalič.

Naši nogometaši v mladinskih ligah
Obetaven začetek

Na Tržaškem NARAŠČAJNIKI

Skupina A

BREG - OPICINA 1:0 (0:0)

STRELEC ZA BREG: Mauri

BREG: Gillifanò, Kalc, Strain, Lavrica, Rocchetti, Švab, Bandi, Reja (v 30' d.p. Sancin), Mauri (v 35' d.p. Mondo), Ferluga, Buzzi, Rapotec, Poretti, Bajec.

Bražani so nestršno pričakovali pričetek prvenstva, tako da so bili prve zmage zelo zadovoljni. Misli so, da bodo zlahka odpravili nasprotnika, a so se morali pošteno potruditi. Po temeljitih pripravah v Kočevju in Dolini so se fantje že dobro uigrali z novimi, mlajšimi igralci, ki so komaj prestopili v to kategorijo. Sicer so v prvi tekmi naši igrali bolj zmeden, vseeno pa so vseskozi napadali, dokler ni prišlo do zadetka, za katerega je poskrbel lanski izbrani strelec prvenstva »najmlajši« Mauri. Skratka, sadovi požrtvovalnega in vztrajnega dela trenerja Hafnerja so že vidni. (Luka)

OSTALA IZIDA 1. KOLA: Costalunga - Montebello; Chiarbola - Zauale.

ZAČETNIKI

Skupina A

ZARJA ADRIAIMPEX - CAMPANELLE 2:1

STRELEC: Lipovec

ZARJA: Družina, Metlika, Baldi, M. Urdih, Brazzani, Križmančič, Jerman, Ban, Furlani, Umek, Lipovec, L. Urdih.

Zmaga Zarje je bolj prepričljiva, kot kaže rezultat. Skozi vso tekmo je bila boljši tekmelec na igrišču in golov bi bilo veliko več, ko bi si Zarjini napadalc ne zapravili stoodstotnih priložnosti. Vžno pa je, da so se vsi borili prav do poslednje minute.

OSTALI IZIDI 1. KOLA: Soncini A - Fani B 3:0, Altura - S. Andrea 0:5, Esperia - Muggesana 4:0, Domio - Portuale 1:1, S. Vito - Ponziana 0:2, S. Luigi - Fulgor 0:1.

Skupina B

IZIDI 1. KOLA: Ponziana A - S. Giovanni 1:0, BREG - Fani A 0:6, Opicina - Primorje 3:0, Chiarbola - Zauale 0:0, CGS - Don Bosco 2:0, Fortitudo - Soncini B 1:1, S. Sergio - Montebello 4:1.

Na Goriškem NARAŠČAJNIKI

JUVENTINA - PRO ROMANS 4:2 (1:2)

STRELCI: Kobal, Peteani, Gergolet, Devetak.

JUVENTINA: Peric, Marvin, Peteani, Šuligoj, Florenin, Marusič, Pisk (Gergolet), Kobal, M. Peteani, Bais.

Izkušeni nasprotnik je bil pred srečanjem favorit, toda slovenski fantje so pokazali predvsem dobro telesno pripravo. Takoj na začetku je Pro Romans povedel, nakar so domačini reagirali in s Kobalom izenačili. Pred koncem prvega polčasa je sodnik dosodil gostom še sporno enajstmetrovko. V drugem polčasu je Juventina igrala z vso paro. Priborila si je enajstmetrovko in izenačila. Kmalu potem so Ferfoglievi varovanci povedli z Gergoletom, nakar so gostje povsem odvedovali. Tekma se je končala z lepim Devetakovim golom. (M. M.)

IZIDI 1. KOLA: Natisone - Pieris 1:2, Audax - Romana 1:2, Azzurra - Villesse 5:3, San Marco Sistiana - Gradese 1:5, Isontina - Corno 0:5, Lucinico - Anspi San Polo 2:2, San Michele Juventina 2:2.

Tekmovanje v hoji v Gradišču
Zmaga Ruzzierja

Atletska sezona se počasi bliža koncu, medtem ko so na sporedu še nekatera tekmovanja tradicionalna za to obdobje. Eno takih je bilo v soboto v Gradišču, kjer je bila na sporedu 18. izvedba trofeje »Marino Borghes«, v organizaciji tamkajšnje Torriane. Na tekmovanju, ki je bilo nekoliko zaradi preutrujenosti atletov, nekoliko pa zaradi precej višoke temperature, bolj skromno obiskano, je v hoji na 10 km nastopil tudi naš atlet Fabio Ruzzier, ki je na tej zanj prekratki razdalji vseeno zmagal s časom 45'24"1.

obvestila - obvestila

ZŠSDI
vabi vse ljubitelje kolesarstva na 12. Kolesarjenje prijateljev, ki bo v nedeljo, 1. oktobra, (start ob 9.30 v Novi Gorici). Vpisovanje na sedežu ZŠSDI v Ul. Malta, 2 v uradnih urah (tel. 33029).

TPK SIRENA
prireja danes ob 20.30 na sedežu v Miramarskem drevoredu 32 predvajanje diapozitivov z naslovom Spomnimo se na poletne dni '89.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET
obvešča vse starše otrok, ki gojijo minibasket, da bo jutri ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah sestanek s starši.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR
sporoča, da bo prvi trening za odbojkarje začetnike (letnik 1978 in mlajši) jutri ob 15.30 v telovadnici liceja Prešeren. Vpisovanje neposredno pred začetkom treninga.

SK BRDINA
sporoča, da tradicionalno zimovanje na Pohorju v hotelu Habakuk bo od 26. 12. do 2. 1. 90. Vpisovanje in pojasnila na sedežu društva (Opčine - Proseška ul. 131) vsak četrtek od 19. do 21. ure. Zainteresirane prosimo, da se čimprej prijavijo.

KK BOR
obvešča, da so treningi minibasketa za letnika '78 in '79 (trener Umberto Acerbi, tel. 53220) na stadionu 1. maj ob 18.30 (14.30-16.00), sredah (14.30-15.30) in petkih (14.30-15.30), za letnike '80, '81, '82 (trener Walter Corbatti, tel. 361476) na stadionu 1. maj pa ob sredah (15.30-16.30) in petkih (15.30-16.30).

TPK SIRENA IN ŠPORTNA ŠOLA TRST
priredita v sredo, 4. oktobra, ob 13.30 regato optimistov za osnovnošolsko olimpiado. Prijave pri predstavnikih športne šole oziroma na sedežu Sirene - tel. 422696.

iz planinskega sveta

Uspel izlet SPDT v Val Pesarino

Nedeljski avtobusni izlet SPDT v Val Pesarino v Karnijskih Alpah je vsestransko uspel, saj se je lepo število izletnikov ob lepem vremenu podalo na nekajurno pot od Pra di Bosco najprej do koč De Gasperi, nato pa na prelaz El Bel, kjer so si ogledali gorski stolp Mimoja, dosegli istoimensko planšarijo ter se nato vrnili na izhodišče, kjer jih je čakal avtobus. Lep izlet, katerega so nekateri "neugnani" planinci še podaljšali s pohodom na Creton di Clas Grande. S tem jesenskim pohodom, ki ga je vodil Franc Armani, se je zaključila visokogorska sezona SPDT.

Začetek predavateljske sezone SPDT

Predavateljska sezona SPDT se začneja v četrtek, 12. oktobra, ko bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2. nad.) ob 20. uri predaval Franc Vogelnik na temo: Koroška gorska pokrajina. V svojem izvajanju, ki bo opremljeno z barvnimi diapozitivi, bo predavatelj predstavil naravne lepote Koroške od Golice v Karavankah do Grossglocknerja.

Pri AO SPDT tečaj jadralnega padalstva

Prejšnji petek je na rednem sestanku članov AO SPDT zamejski alpinist in jadralni padalec Peter Regent predaval na temo: Jadrarno padalstvo: nova veja alpinizma. Izvajanje je bilo zelo zanimivo, saj je Peter nazorno predstavljal to nadvse privlačno in novo športno disciplino, ki pa ima v Sloveniji že zelo dosti privržencev.

Ta predstavitev pa je bila je uvod v tečaj jadralnega padalstva, ki ga prireja alpinistični odsek SPDT v nedeljo 8. in 15. oktobra na Vremščici nad Senožečami. Vpisovanje in vse informacije dobite pri Petru Regentu (tel. 225603), Davorju Zupančiču v trgovini Papi Sport (327277) ter Dušku Jelinciču pa Primorskem dnevniku (7796600), predvsem pa na sestanku odseka, ki bo v petek, 6. oktobra, na njegovem sedežu (Ul. Carducci 8/2. nad.) ob 20.30. Sestanek bo v celoti posvečen temu tečaju, ki ga vodita učitelja iz Bovca Marjan Mlekuž in Zarko Komac.

Pohod na Slavnik

Tradicionalni planinski pohod na Slavnik, ki ga organizira Obalno PD Koper letos že enajstič zapored bo to nedeljo, 1. oktobra 1989. Pot je primerna prav za vsakogar, vendar bo organizator še posebej poskrbel za varno hojo in dobro počutje. Vzpon na Slavnik poteka iz naslednjih smeri: iz Podgorja, Prešnice in Skadanskih. Za udeležence z obalnega območja bo zagotovljen prevoz s posebnimi avtobusi in to ob 7.00 in 8.00 uri z Ukmarjevega trga. Planince obveščamo, da je primeren tudi redni vlak z odhodom iz Kopra ob 15.50 in ob 9.48 uri - vlaka imata postajališče v Prešnici. Povratek rednega vlaka iz Prešnice v Koper je ob 15.40 uri.

Kdor se bo pohoda udeležil prvič, bo na vrhu prejel posebno izkaznico. Udeleženci treh pohodov bodo prejeli bronasto značko. Podelili bomo tudi precej srebrnih značk za šesti pohod ter zlate značke za vseh devet pohodov. Letošnji pohodniki Slavnika imajo možnost ogleda znamenite jame Dimnice pri Markovščini, ki bo odprta ta dan ob 9.00 ure dalje. Vodenje po jami bo organiziralo Jamarsko društvo Dimnice. Organizatorji pričakujejo, da bodo nastopili tudi zmajarji in prikazali svoje veščine.

Skupina C

PRIMORJE - SANT'ANDREA 2:0 (1:0)

STRELEC: Škabar (2).

PRIMORJE: Franza, Battigelli, Košuta, Puntar, Savi, Sardoč, Regent (Kariša), Štoka, Gruden, Škabar, Štolfa.

Primorje je zmagalo kljub povprečni igri. Prosečani so takoj začeli napadati na nasprotna vrata in so že v 12. min. povedli s Škabarjem, ki je z diagonalnim strelom premagal nasprotnega vratarja. Gostje so takoj reagirali in nekajkrat ogrozili Franco, ki je enkrat odbil žogo čez prečko. Proti koncu prvega polčasa so imeli domačini novo priložnost, a Regent je bil za las netočen.

V drugem polčasu so gostje napadali, Prosečani so se podali le v protinapad in prav iz akcije v protinapadu je Škabar po predlošku Sardoča in osebni akciji z diagonalnim strelom podvojil. (Š. M.)

OSTALA IZIDA 1. KOLA: CGS - Olimpia 1:1, Azzurra - Fortitudo 0:0.

NAJMLAJŠI

Skupina A

DON BOSCO - PRIMORJE 1:3 (0:1)

STRELCI: Vremec, Emili in K. Pacor

PRIMORJE: Plehan, Guštin, Husu, Emili, Gherbassi, Kante, Praselli, Nadlišek, Rebul, Vremec, K. Pacor, Gregori, A. Pacor, Ostrouška.

V krstnem nastopu je naša enajsterica igrala učinkovito. Čeprav naši še niso dovolj uigrani, so imeli vaje igre trdno v svojih rokah, če ne upoštevamo 10-minutne zmede v drugem polčasu. Prvi zdetek je dal Vremec z diagonalno podajo, ki je ni nihče prestregel in žoga se je zakotalila v mrežo. V drugem polčasu so naši podvojili s točnim volejem Emilija. Tretji gol je v protinapadu z natančnim strelom dosegel Kristjan Pacor. (Maxi)

OSTALA IZIDA 1. KOLA: Fortitudo - S. Andrea 2:1, S. Giovanni - Triestina 1:3.

Skupina B

ZAULE RABUIESE - ZARJA ADRIAIMPEX 3:2

STRELCA ZA ZARJO: Cinti in Jurinčič.

ZARJA: Dellafontana, Biondi, Grgič, Umek, Pussimi, Castellano, Razem, Osič, Jurinčič, Cinti, Kralj (Granzotto, Doljak).

Ne glede na negativen rezultat je Zarja prikazala lepo igro in bila enakovreden nasprotnik. Glede tudi na to, da je bil to njihov krstni nastop smo lahko s prikazano igro zadovoljni, saj so naši igralci pokazali precejšnjo uigranost, povezanost in prodornost v konici napada. Malce več dela je imela obramba, ki bo morala biti v naslednjih nastopih bolj pazljiva.

OSTALA IZIDA 1. KOLA: Portuale - Domio 0:1; S. Luigi - Servola 9:0.

ZAČETNIKI

CORMONESE - SOVODNJE 3:0 (1:0)

SOVODNJE: Tomasi, Ožbot, D. in S. Tomasi, Pisk, Plesničar, Bonan, Figelj, Prinčič, Pelegrin, Marusič, Cotič.

Fantje Sovodenj so v Krmini igrali z eno najmočnejših ekip. Že po prvih minutah je Cormonese vodil z 1:0 in kazalo je, da bodo modro-beli doživeli hud poraz. Čeprav je nastopilo okrnjeno, je naše moštvo dobro opravilo krstni nastop. Tokrat se je izkazala obramba, posebno pa še vratar Tomasi. (I. Prinčič)

MLADOST - S. CANZIAN 0:3 (0:2)

MLADOST: Ferletič, Gorjan, Peric, I. in A. Gergolet, Pahor, Nardon, Gallo, Lavrentič, Farra, Subani, Isoni, Černic, Lorenzut.

Začetniki Mladosti so se po prvem smešnem голу demoralizirali in so v prvem polčasu prešli še drugega. Šele v drugem polčasu so se zavedali, da je S. Canzian igral le po sredini in desni strani igrišča. Odtlej so uspešno zaustavljali nasprotnikove napade, imeli so tudi lepo priložnost, ki pa je žal niso izkoristili. Gostje so proti koncu srečanja izkoristili nepazljivost domače obrambe. (A. G.)

CICIBANI

MLADOST - RONCHI 1:2 (0:0)

MLADOST: Devetak, Černic, Sergio, Jelen, Gorjan, D. in M. Ferletič, Jarc, Isoni, Rakar, Frandolich, Bagon.

STRELEC: Gorjan v 54'.

Končni rezultat ni pokazatelj razmerja moči srečanja, v katerem so domačini imeli vsekakor večje število priložnosti, ki jih žal niso izkoristili. Frandolicevi varovanci so igrali res požrtvovalno, Ferletič je imel tudi tri 100-odstotne priložnosti, ki jih je zastrejal. Vsekakor je bil prvi letošnji nastop Doberdobcev obetaven.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 6.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojeanci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poslani tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

28. septembra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ob zaključku dvodnevnega zasedanja tristranske komisije na Viminalu Italija, Španija in ZDA so se domenile da bodo šle skupno v boj proti mamilom

RIM — Ob zaključku dvodnevnega zasedanja med zastopniki Italije, Španije in ZDA so se člani delegacij domenili za okvirno strategijo, s katero naj bi se postavili v bran trgovcem z mamili in obenem lahko pomagali tistim državam, ki se na domačih tleh borijo proti proizvodnji kokaina in heroína.

Italijanski notranji minister Gava je izjavil, da bodo Italija, Španija in ZDA usklajevale predvsem boj proti proizvodnji, trgovanju in razpečevanju mamil. Pomembni bodo tudi ukrepi, ki naj bi onemogočali pranje umazanega denarja ter bodoči zakonodajni posegi, ki naj bi privedli do skladnosti tudi v vsebinah zakonov proti mamilom.

Rimsko zasedanje tristranske komisije bi lahko predstavljalo prvi korak na poti tesnejšega sodelovanja med državami, ki jih pestijo slični problemi. V ZDA bi se rada Busheva administracija čim prej rešila trgovcev s smrtjo, vendar ji bo to težko uspelo, če bo načrtom namenila tako malo zveznega denarja. Prav tako v škripcih pa so tudi v Italiji in Španiji. Italijanska vlada je komaj odprla parlamentarno razpravo o zakonu proti mamilom, a je na dnevnem redu že več kot 800 priporočenih amandamanov, španske oblasti pa so prav tako v težavah.

V središču pozornosti so vsekakor države Srednje in Latinske Amerike, predvsem Kolumbija, ki je prva stopila na prste trgovcem s kokainom. V zadnjih tednih je kolumbijska nacionalistična skupina M-19 (Gibanje 19. aprila) pripravila načrt po katerem naj bi prizanesli tistim proizvajalcem kokaina, ki bi bili pripravljeni zapreti svoja »podjetja« in obenem odpustiti vse plačance, ki skrbijo za »red« v kartelih.

Gverilci svetujejo torej vladi, naj se pogaja s trgovci s kokainom, načrti kolumbijskega predsednika pa se najbrž bistveno razlikujejo od načrtov skupine M-19. Vprašanje plačancev pa je vsekakor zadobilo v zadnjih dneh tudi mednarodne razsežnosti, saj je med njimi tudi veliko Britancev, ki so se pustili tudi intervjuvati za neko televizijsko mrežo. Na malem ekranu so se tako pojavili nasmejani obrazi Britancev, ki so poljubljali bankovce mesečne plače (približno 30 milijonov lir), britanske oblasti pa so ogorčeno protestirale zaradi neokusnega spektakla.

Na sliki (telefoto AP): minister Gava s predsednikom ameriške DEA Johnom Lawnom

Iz previdnosti je DC super 80 ostal na stezi

PALERMO — Izkušen pilot se je včeraj izognil letalski nesreči s pogumnim manevrom sredi letališke steze. Njegov premišljeni, čeprav neobičajni poseg je bil sicer preventivnega značaja, vendar izredno dobrodošel, saj so ga potniki in člani posadke pozdravili s pravim navdušenjem.

V prvih popoldanskih urah se je na palermskem letališču Punta Raisi pripravljala na vzlet DC super 80 družbe ATI. Na krovu je bilo 99 potnikov, med katerimi tudi otrok, in šest članov posadke. Polet je bil namenjen v Milan. V Palermu je bilo, na stezi, ki so jo namenili pilotu Consalvu pa je bila velika luža. Kolesa podvozja so menda nerodno zdrsnila na mokri površini in pilot je rajši prekinil vzlet.

Nekateri očividci so sicer izjavili, da je v letalu udarila strela, kar ni nemogoče, kontrolni stolp pa ni potrnil te vesti.

Potniki so zapustili letalo in se preselili v čakalnico, saj so iz previdnosti prekinili tudi vse ostale polete za Milan. Edino enega potnika, srčnega bolnika so morali prepeljati v bolnišnico, vsi ostali potniki pa so brez velikega strahu prestali neobičajno avanturo.

V Ženevi bodo danes obnovili pogajanja o strateškem orožju

Kako emigrirati v ZDA

Konzularni predstavnik ZDA v Moskvi pojasnjuje prisotnim pred ameriško ambasado nove ameriške emigracijske predpise (AP)

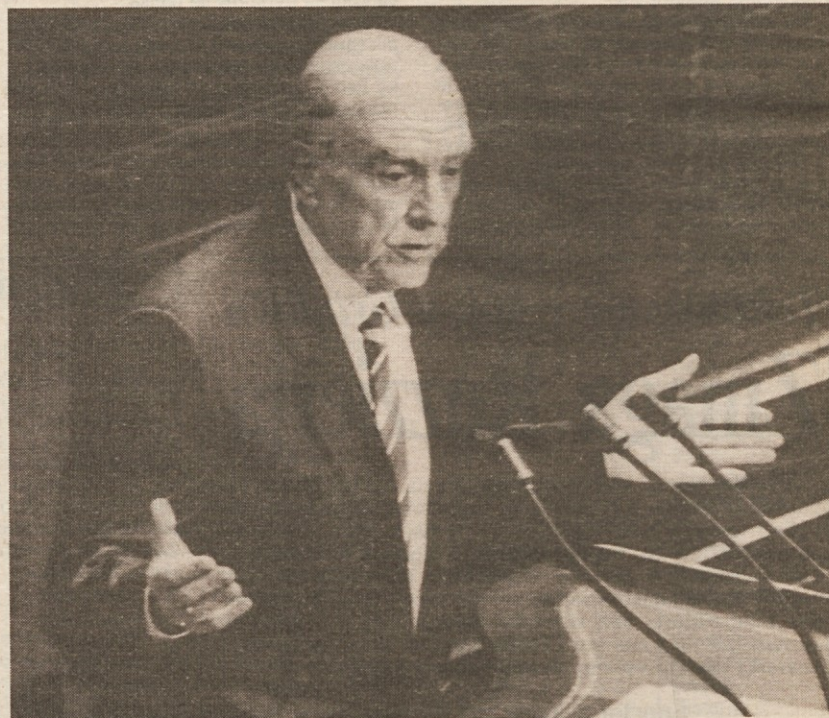
ŽENEVA — Danes se bodo v Ženevi obnovila sovjetsko-ameriška pogajanja za zmanjšanje strateške jedrske oborožitve START. Ozračje pred začetkom pogovorov je dokaj optimistično, optimizem pa mnogi gradijo na nedavnih uspešnih pogovorih med sovjetskim zunanjim ministrom Eduardom Ševardnadzejem in njegovim ameriškim kolegom Bakerjem v ZDA.

K vzpodbudnemu vzdušju je nedvomno prispevala tudi sovjetska pripravljenost, da podpiše ustrezen sporazum o zmanjšanju strateške jedrske oborožitve, ne da bi v zameno od ZDA zahtevala, da se odpovejo načrtu o tako imenovanih »zvezdnatih vojnah«. Prav s tem v zvezi pa je treba tudi povedati, da je ameriški senat v torek sprejel sklep, da prvič zmanjša sredstva za ta načrt in tako posredno najbrž povzročil, da bo Reaganov načrt o »zvezdnatih vojnah« počasi šel v pozabo.

Edini pogoj, ki ga Sovjetska zveza postavlja pred današnjo obnovitvijo pogajanj START, naj bi bilo dosledno spoštovanje sporazuma ABM o protibalističnih raketah. Kot je povedal vodja sovjetske delegacije v Ženevi Nazarkin, naj bi pogovori o tem sporazumu potekali vzporedno s pogajanjmi START, da bi na ta način dokončno določili, kaj sporazum ABM dovoljuje oziroma kaj prepoveduje obema podpisnicama.

Nazarkin je na tiskovni konferenci še povedal, da pričakuje ameriški odgovor na njihove predloge, šele potem pa naj bi videli, kako dolga bo še pot, ki jo bo treba prehoditi, da bi končno dosegli dogovor, ki predvideva petdesetodstotno zmanjšanje strateških jedrskih arzenalov v obeh državah.

Papandreouova obramba

Bivši grški premier Andreas Papandreu se je včeraj pred parlamentom branil obtožbe, da je pomagal nekemu bančniku pri utaji 210 milijonov dolarjev (AP)

Letos v Avstriji zabeležili občuten porast tujih nočitev

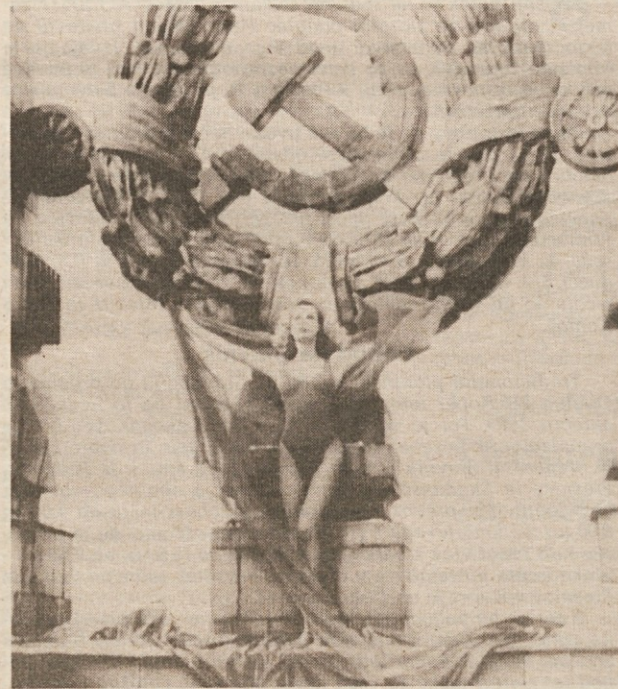
DUNAJ — Medtem ko se Italijani pritožujejo nad letošnjo turistično sezono, pa so Avstrijci nadvse zadovoljni. Letos so imeli namreč že 72 milijonov nočitev, 4 milijone več kot v enakem obdobju lani.

Po podatkih, ki jih je posredoval avstrijski minister za gospodarstvo Wolfgang Schüssel, je Avstrija v obdobju od maja do avgusta s turizmom zaslužila kar 64,5 milijarde šilingov (približno 6.450 milijard lir), lani pa je znesek znašal 55,2 milijarde šilingov.

Spodbuden je podatek, da so tuji turisti ustvarili 43 milijonov nočitev, kar je 6,7 odstotka več kot lani. Povečalo se je tudi število domačih gostov, in sicer za 3,8 odstotka. Pri razčlenjevanju podatkov ugotovimo, da je bilo letos kar za 32,2 odstotka več Italijanov, povečalo se je tudi število Švicarjev (+ 20,4 %) in Francozov (+ 12,8 %).

Glede na posamezne zvezne dežele so največji priliv turistov zabeležili v Tirolu (+ 8,6%), na Dunaju (+ 7,9%) in v Voralbergu (7%).

Pod srpom in kladivom jo zebe kot še nikoli

Brhko dekle je model, ki jo slikajo za britansko izdajo koledarja Unipart. Sliko so posneli v Moskvi, kjer je temperatura že padla pod ničlo, dekle pa je priznalo, da jo je zeblo kot še nikoli prej (AP)

Sindikati zahteva poseg vlade v zadevi Bagnoli

NEAPELJ — Odločitev Evropske komisije o zaprtju železarn v Bagnoliju je povzročila veliko zaskrbljenost v vrstah sindikatov in to predvsem zaradi hudih posledic, ki bi jih zaprtje tega obrata že na kratek rok imelo za ravnovesje v evropski proizvodnji jekla, za slabšo preskrbljenost domačega trga in s tem povezanim nujnim uvozom, najhujše posledice pa bi bilo čutiti na področju zaposlovanja.

Zato sindikati zahtevajo od vlade, da najde izhod iz tega položaja. Odločitev Evropske komisije je državni tajnik UIL za železarje Silvano Veronese ocenil kot izredno hudo, vendar pa je ob tem poudaril, da kljub vsemu položaj še ni brezizhod. Za Veroneseja je nesprejemljiva odločitev, da je bil za zaprtje nepreklicno določen 31. marec prihodnjega leta, pa čeprav po Veronesejevih trditvah železarni v Bagnoliju priznavajo strateški pomen mnogi italijanski privatni industrijci, med katerimi je posebej omenil Falcka in Arvedi.

Za državnega sekretarja FIOM - CGIL Paola Franca pa je sklep ES nesprejemljiv, saj proizvodnjo iz Bagnolija prenaša na ostale evropske proizvajalce, kar je po njegovem mnenju pravi absurd. Zato se je Franco zavzel za odločno akcijo italijanske vlade, ki naj bi se uprla tej odločitvi in na ta način pridobila na času, da bi lahko pripravila dokončen predlog glede usode Bagnolija, poleg tega pa naj bi se po Francovem mnenju v proizvodni proces v Bagnoliju takoj vključili zasebniki.

O zadevi Bagnoli pa je včeraj spregovoril tudi generalni direktor ustanove IRI Tedeschi. Na vprašanje, kaj misli o odločitvi Evropske komisije, je Tedeschi odgovoril, »da gre za izredno težko tekmo, vendar ni nujno, da Italija to tekmo izgubi.«

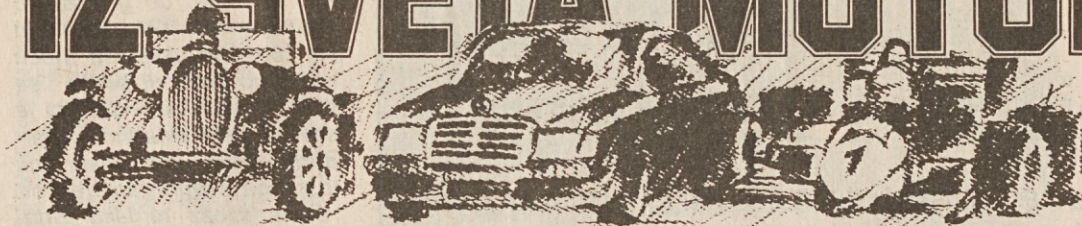
Proti zaprtju železarn v Bagnoliju pa se je odločno izrekel tudi neapeljski župan Lezzi, ki je dejal, da mora Italija od ES zahtevati jasn odgovor, zakaj je Evropska komisija zavrnila ponovno obravnavanje celotne zadeve in to kljub temu, da so bile poudarjene vse negativne posledice, ki jih sklep o zaprtju za to področje lahko ima.

Sedem mrtvih v letalski nesreči v zahodni Kanadi

VANCOUVER (KANADA) — Sedem oseb je v torek izgubilo življenje v letalski nesreči pri letališču v Terraceju, kakih 700 kilometrov severno od Vancouverja.

Po trditvah glasnika letalske družbe Skylink Airlines Cristiane Coté je dvomotorni dvakrat poskušal pristati na letališču v Terraceju. Zaradi goste megle mu prvič ni uspelo, a se je pravočasno dvignil, preden bi zgrešil pristajalno stezo. Ker pa mu je primanjkovalo goriva, je poskusil drugič. Namesto na pristajalni stezi je končal med krošnje dreves bližnjega gozda in se vnel.

IZ SVETA MOTORJEV

MESEČNA PRILOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Ureja: IVAN FISCHER

Št. 21

September 1989

Pooblaščen avtomehanična
delavnica

»ENZO«

OPČINE

Bazoviška ul. 60

Tel. 214618

Pomladitev za Fiatov uno

Po šestih letih uspehov se je zunanja podoba Fiatove uspešnice uno nekoliko

spremenila. 21 različic una je na voljo z devetimi različnimi motorji in s tremi stop-

njami opreme. V modelih z močnejšimi motorji končno nov, natančnejši menjalnik

Frankfurt '89: predpremiere prihajajočega desetletja

V znamenju hude konkurence med japonskimi in evropskimi avtomobilskimi hišami - Kljub vsemu pa odločilnih novosti ni bilo

BMW 850 i je bil nedvomno zvezda letošnjega frankfurtskega salona

Frankfurtsko sejmišče se je med 14. in 24. septembrom spremenilo v avtomobilsko središče sveta. Postalo je krstno prizorišče za avtomobile letnika 1990. In hkrati nekakšna predpremiere prihajajočega tisočletja. Saj je jasno: ob zdajšnjem ritmu novih vozil, avtomobili, predstavljeni v Frankfurtu, ne bodo obveljali polnih deset let. So pa precej zgovorna napoved tistega, kar na tem področju prihaja. So tudi dokaz, da noče nihče popustiti - in, da sta Evropa in Japonska avtomobilsko gledano spet močno enakovredna partnerja.

Salonski zvezdnik je bil novi bavarski kupe **BMW 850i**, stilistično zelo uspešna zmes nekdanjega M1 in zdajšnjih modelov serij »5« in »7«, pa s prestižnim dvajstvaljnikom (5 litrov, 300KM) v nosu. Tehnično briljantna je zasnova tako imenovane integralne preme, motorno moč prenašata samodejni ali ročni šeststopenjski menjalnik, pod kožo pa je novinec do zadnjih kotičkov napolnjen z elektroni-

ko. Elegantno in tudi po zunanjih merah vpadljivo vozilo pospeši z mesta do hitrosti 100 km/h v 6,8 sekunde in zmore (tovarniško omejeno) največjo hitrost 250 kilometrov na uro.

S kupejem so postregli tudi pri Oplu: na osnovi vectre so zgradili **calibro**, ki se ponaša z rekordnim količnikom zračnega upora (0,26) in je na voljo z dvema motorjema, ki zmoreta ob dveh

litrih gibne prostornine 115 KM oziroma, če gre za 16 ventilov, 150 KM. Na voljo sta tudi dva prenosa moči: na samo prednji, ali na vsa štiri kolesa hkrati. Calibra je seveda zelo skladno in moderno obla, pri odstiranju krstnega pregrinjala je botrovala sveža teniška zmagovalka Steffi Graf, napovedali pa so tudi kabrioletsko različico. No, ne novi BMW ne novi opel še nista zrela za prodajo. Kupci bodo morali potrpeti vsaj do prihajajoče pomladi.

Premiero so slavili tudi pri Peugeotu, kjer imajo po zastarelem peugeotu 604 spet veliko in dovolj ugledno limuzino: **peugeot 605**. Ta je seveda večja od že znane peugeota 405, mu je pa z osnovnimi karoserijskimi potezami precej podobna. Motorja (2-litrski štirivaljnik in 3-litrski šestvaljnik) ter dobršen del mehanike so takšni kot pri **citroenu XM**, ki je bil v Frankfurtu glavna Citroenova privlačnost. ta tehnična enakost gre na račun družjenja pod isto hišno streho (PSA), od motorjev pa hkrati zavisi, kako zmogljiv je peugeotov novinec: tovarna obljublja pospešek z mesta do hitrosti 100 km na uro v 11 do 8 sekunde in največje hitrosti med 197 in 235 kilometrov na uro.

Mercedes-Benz, ki se je tokrat v Frankfurtu prvič in pod taktirko prof. Wernerja Nieferja predstavil kot samostojna avtomobilska firma znotraj koncerna Daim-

na 3. strani ➡

Opel calibra - kupe na podvozju preizkušene vectre

→ z 2. strani

njem največjega audija V8 (in se imenuje L office).

Volkswagen, ki v Frankfurt ni pripeljal kabrioletskega corrada, je polepšal in pomladil golfe: s skladnejšo zunanostjo pa tudi z različico GTI G 60 (160 KM, ABS). V prihodnost sta usmerjeni dizelska golf in jetta s katalizatorjem izpušnih plinov (za zgorevanje saj, kar pomeni odločno manj dima in smradu) ter prototip **IRVW futura**, ki je limuzina z 2+2 sedeži, zelo oblih potez, z velikimi steklenimi, a proti toploti odpornimi površinami ter s celo vrsto »bodočih« dodatkov: od štirikolesnega volana, ki je posebej naklonjen parkiranju, do monitorjev za vzvratno vožnjo ter novega 1,7-litrskega bencinskega motorja, ki je dizelsko varčen.

Proti koncu še nenačeta desetletja je bil obrnjen tudi **porsche panamericana**, oblikovalsko morebiti ne pretirano privlačen prototip na

Volkswagnova futura je za sedaj le zanimiv prototip

osnovi carrere 4, toda tipičen roadster z veliko moderne tehnike. Za zdaj služi kot hišno darilo dr. Ferryju Porscheju ob njegovi osemdesetletnici. Hkrati pa so v tej tovarni preuredili tudi ostali program in ob carrero 4 postavili še carrero 2 (dvojka je za pogon na le zadnji kolesi).

Ford je paleto novih fiest zaokrožil z različico XR2 v

novi podobi. Oblikovalska firma **Ghia** pa je po Fordovem naročilu predstavila **fiesto bebop**, ki je dizelski poltovornjaček za mlade po duši in po srcu ter študijo via, ki kaže, kakšne naj bi bile v prihodnje športne limuzine (seveda na Fordovem podvozju).

Iz Italije - tako kot Ghia - so prišli tudi novi **ferrari 348 T** (namesto dozdejšnjega

328), ki ima motor V8 nameščen vzdolžno (3,4 litra, 300 KM), menjalnik pa prečno (zato tudi oznaka T-trasversale); pa obnovljeni **fiat uno** (o katerem prav tako pišemo na drugem mestu v tej številki) z novimi motorji od 1,1 do 1,4 litra in tudi s siceršnjo podobnostjo večjemu tipu ter **Bertonejev freeclimber**, terenec z Beemvejevim 2,4-litrskim šestvaljnim turbodizlom.

Kaj pa Japonci? **Toyotina** nova vaba za kupce je že peta generacija vse bolj športne celice, ki vsebuje tudi štirikolesni pogon. **Honda** je s čedno predstavo oznanila novi accord, ki je sedaj večji od prejšnjega in je na voljo z moderno zasnovanimi 2,0 in 2,15 litrskima motorjema. **Nissan** je briljiral z elitno športnim kupcem 300 ZX (trilitrski motor V6, 24 ventilov, dva turbinska polnilnika, 280 KM, 0-100 km na uro v 6 sekundah, 250 km na uro), ki so ga opremili s klimatsko napravo, sončno streho in s

na 4. strani →

Golf 1990 Motus symbol.

VOLKSWAGEN
je vreden zaupanja

EQUIPE

STRADA DELLA ROSANDRA
T R S T

Eleganca se pomika v 90. leta. Golf 1990 je DINO CONTI.

Do 30. oktobra

1.500.000 popusta

ob nakupu originalnih delov · platišč iz zlitine · anti turbo deflektorjev · maske z dvojnimi žarometi · električnih stekel · prevlek · avtoradia · zvočnikov · anten · snežnih verig · prtljažnika.

Ali

8.000.000 lir brez obresti

v 15 mesecih ali 48 obrokov po 217.900 lir

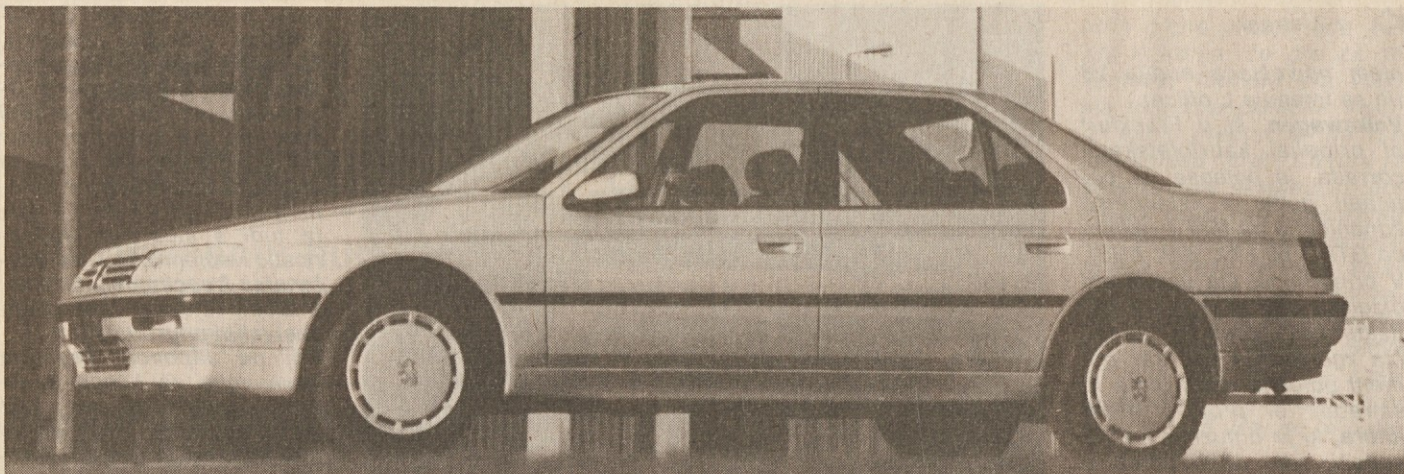
Ali

super ocenitev rabljenega avtomobila

DINO CONTI pomeni dinamičnost in stil.

DINO CONTI

ul. rosandra vogal ul. flavia tel. 281444

Po letih krize se Peugeot spet lahko ponaša s cestno križarko. 605 ne skriva ambicij, da bi se kosal z velikimi mercedesi in beemveji

➡ s 3. strani

Mercedes-Benz, je za sezono 1990 na novo obdelal mercedese 200/300, ki so dobili nekaj stilističnih popravkov, vključno plastične oplate na bokih, luksuznejšo notranjost, predvsem pa -za najzmogljivejšo različico 300 E-24 - iz še svežega roadsterja (SL) presajeni trilitrski motor s po 4 ventili za vsakega od šestih valjev. Modernejši (z lepotnimi popravki od zunaj) in udobnejši (z limuzinskimi dodatki v notranjosti) je tudi že znani terenec mercedes G. Ta je psoplej na voljo s stalnim štirikolesnim pogonom, z ABS in rahlo šibkejšimi (kot doslej) motorji od 84 KM (dizel) do 175 KM največje moči. Ni pa bilo videti pričakovane kabrioleta 190, ki naj bi bil odgovor na snemljive strehe pri najmanjših beemvejih ter novo kabrioletsko študijo znamke Audi. Ta je nastala iz audija 80/90, streho je moč »skriti« pod zaklop za zadnjim naslonjalom, v nos vozila pa so za začetek namenili 20-ventilski petvaljnik s 170 KM, pozneje pa nameravajo postreči z odločnejšimi 220 KM. Ker audi cabrio še ni nared, je bila mnogim vseh uporabnejša, predvsem pa varčnejša novost iz Ingolstadt: novi 2,5-litrski turbodizel (120 KM), s katerim so tovarniški vozniki dosegli poprečno porabo 1,76 litra plinskega olja na 100 km (ob poprečni hitrosti 60 km na uro). Kdor noče varčevati, temveč uživati pa se lahko odloči za novi audi 80 16V, ki ponuja motor s štiriimi valji, 16 ventili in 140 KM.

V nečem pa sta bila Mercedes-Benz in Audi enaka: oba sta postavila ma odra podaljšani in službeno-uglednim vožnjam namenjeni različici znanih limuzin: Mercedesova sodi v njihov srednji razred, Audi je pa je nastala s podaljša-

na 5. strani ➡

Tehnološko popoln

Od 17.665.000 lir dalje, ključi v roke

LEPOTA IZRAŽA TALENT. PEUGEOT 405: SINTEZA NAJNOVEJŠE TEHNOLOGIJE, RAČUNALNIŠTVA IN AERODINAMIČNOSTI. OČITEN IN NEZAMENLJIV DESIGN PININFARINA. PEUGEOT 405: BERLINA IN STATION WAGON, BENCIN ALI DIZEL.

PEUGEOT 405

Izraz talenta

MODEL	PROSTORNINA (CM³)	HITROST MAX (KM/H)	POSPEŠEK OD 0 DO 100 KM/H (SEK)
BERLINA			
GL - GR - SR	1580	180	11.6
SR	1905	190	10.2
SRI	1905 I.	200	9.7
MI 16	1905 I. 16 V	220	8.6
GLD - GRD	1905	165	16.0
GRDT - SRDT	1769 TURBO D	180	12.2

PEUGEOT 405 STATION WAGON: BENCIN 1580 - 1905 I. DIESEL 1905 IN TERBODIESEL INTERCOOLER 1769. *ASCOLTO 24*, TELEFON, KI JE NA RAZPOLAGO VSEM VOZNIKOM AVTOMOBILOV PEUGEOT TALBOT 24 UR DNEVNO. TEL. 167833034 (BREZPLAČEN POZIV PO CELI ITALIJI).

POSKUSITE GA PRI

PADOVAN & DE CARLI

UL. FLAVIA 47

TRST - TEL. 827782

PEUGEOT. USTVARJAMO USPEHE.

Fiesta bebop, poltovornjak za mlade po srcu in duši

Audio cabrio za sedaj še ni v prodaji, je pa prikupen

➔ s 4. strani

številnimi elektronskimi dodatki. Hkrati pa so postavili pod žaromete prototip UV-X, potovalno limuzino prihodnosti, s 16-ventilskim motorjem in največjo hitrostjo 230 kilometrov na uro.

Športna in obenem vetrnjaška je dvosedežna **mazda MX-5**, ki so jo najprej namenili Američanom, a ker so kabrioleti, pravzaprav tudi roadsterji v Evropi vse bolj (že spet!) priljubljeni, je zdaj naprodaj tudi na naši celini. Vabljuje lastnosti so: motor z 1,6 litra, 16 ventilov in 118 KM, največja hitrost 190 km na uro in zelo ugodna cena. V isti sapi pa je Mazda prenovila tudi model 323: pod tremi karoserijskimi oblikami se skriva prednji pogon, stalni pogon na vsa štiri kolesa pa je šele v prototipni izvedbi in zagotavlja (vnovič!) zagrizene

dirkaške ambicije.

Mitsubishi je galantove poteze prenesel še na manjši lancer, **Daihatsu** je kombilimuzino swift ponudil tudi v klasični limuzinski podobi, **Subaru** pa je po Japonski in ZDA krstil novi legacy še v Evropi. Njegova 1,8 in 2,2-li-

trska bokerska motorja, štirikolesni pogon in celotna zasnova so namenjeni vzdržljivosti in solidnemu prevozu.

Med vpadljivejše novosti velja prišteti še fact 4, cestni dirkalnik zahodnonemške firme **Zender**, ki je seveda dvosedežnik s sredinskim Audi jevim motorjem V6 (448 KM) in s precej dirkalne opreme te znamke. Pa Chryslerjev **viper RT 10**, ki je bil prototip klasičnega roadsterja v sodobni podobi in s sodobno opremo. Pa Pontiacov (General Motors) **trans sport SE**, ki je limuzinski kombi za prihodnje čase, a takoj uporaben. Pa **jaguar XJ 6** z novim 4,0-litrskim motorjem, ki streže z več moči in več prožnosti kot dozdajšnji 3,6-litrski šestvaljnik. Ali pa povsem nov 2,3-litrski **Saabov** motor s 16 ventili, ki ga vgrajujejo v modela 9000 in 9000 CD. Pa **land rover discovery**, ki je vmesna stopnja med klenim terencem land roverjem in luksuzno imenitnejšim range roverjem. Pa, ne nazadnje, **Seatov protoT**, ki hoče

biti limuzina s petimi vrati in je nastal pod okriljem tovarne VW in tudi z veliko njene mehanike. In tako dalje. Frankfurtskih novosti je še za dolgo vrsto, ne le, ko gre za osebne avtomobile tudi pri težkih cestnih vozilih in pri vozilih namenjenih počitnikovanju. Navsezadnje je na 252.000 kvadratnih metrih tamkajšnjega razstavišča gostovalo 1950 razstavljalcev iz 36 dežel. Tudi Crvena Zastava oziroma **Yugo**, ki je s pomočjo novega zahodnonemškega zastopnika postavila pred bodoče kupce svojo novo različico floride: z 1,3-litrskim motorjem, z vbrizgavanjem goriva in s tris-teznim katalizatorjem, čistemu okolju v prid. Pa so se radovedneži ob njenih odrih dosti bolj ozirali po manjšem yugu cabriu, ne le zaradi električne odmične strehe, ampak zaradi prijetno ljubke, čeprav ponekod malomarno obdelane podobne nasploh. Da, sredi svetovljanskega Frankfurta je vsem okusom res težko ustreči.

Nissan 300 ZX, trilitrski motor V6, 24 ventilov, 280 KM, 250 km na uro

Roadster mazda MX-5 bo nared spomladi 1990

CENTER ZA TERENSKA VOZILA

cierreauto

ZASTOPSTVO

DAIHATSU - LADA

Poverjeni prodajalec **FIAT**

SEJEM RABLJENIH AVTOMOBILOV

Nissan Patrol 2.8 autocarro	1986	srebrne barve	17.500.000
Lancia Prisma 1.300	1984	sinje barve	8.500.000
Renault 4 TL	1988	bele barve	7.800.000
Autobianchi Y 10	1989	zelene metal.	10.000.000
Isuzu jeep renegade	1981	rdeče barve	14.000.000
Uaz marathon 2500 dizel	1985	rdeče barve	18.000.000
Volvo 740 turbo intercooler	1986	bele barve	20.500.000

OB PONEDELJKIH ZAPRTO

Trst - Križišče Prosek/drž. cesta 202 - Tel. 251028

Fiatov uno so uradno predstavili javnosti leta 1983, s prvo svetovno megapredstavitvijo turinske tovarne v ameriškem Orlando, v neposredni bližini baze NASA na Cape Canaveralu. Od takrat je s Fiatovih tekočih trakov steklo že skoraj 4 milijone unov. Prvi milijon so izdelali že dobro leto po začetku proizvodnje in od takrat je uno beležil uspeh za uspehom, dokler ni dobil konkurenco na domačem zeljniku, ko se je lani rodil njegov mlajši brat tipo. In tako je letos bilo nujno posodobiti ta velik Fiatov uspeh.

V novo serijo unov je Fiat vložil približno 350 milijard lir, kar je sicer čedna vsota, za načrt novega avta pa ni kdove kaj. In unu se to tudi pozna. Ima sicer popolnoma različen nos, kjer je maska sedaj ozka, z dvema režama, na katerima je opazen Fiatov emblem: pet poševnih črt, ki že nekaj let krasijo vse Fiatove modele. Žarometi so nizki in široki, tako da je ves prednji videz mnogo bolj aerodinamičen kot doslej. Spremenil se je tudi bočni videz, predvsem v zadnjem delu, kjer so peta oziroma tretja vrata sedaj bolj debela, tako da uno z bočne strani nekoliko spominja na tipo. Drugih večjih novosti v zadku ni opaziti, razen zajetnejšega odbijača, ki sedaj vključuje tudi spojler.

Voznikov delovni prostor je prijeten, ob volanu ni več dosedanjih satelitov z ročicami in gumbi za luči, brisalce, smerokaze itd., temveč so se spet odločili za tri klasične ročice za volanom: na desni za brisalce, na levi pa za luči in smerokaze.

Uno je na voljo v 21 različicah z 9 različnimi motorji, od katerih je šest bencinskih, trije pa so dizli. Prav pri motorjih beležimo pravzaprav največje novosti: predvsem naj omenimo nov 1100-kubični Fire, ki zmore 57 KM, in nov 1372-kubični motor, ki poganja verzijo 70 SX (z elektronskim vbrzganjem single-point - 72 KM) in turbo i.e (s turbinskim polnilnikom, elektronskim vbrzganjem multi-point - 118 KM). Osnovni model je uno sting, ki ga še vedno poganja stari 903-kubični motor, ki je poganjal fiat 127, naj mu bo lahka zemlja!

Različice s 1400-kubičnim motorjem, ter 1700-kubični dizel in 1400-kubični turbodizel imajo sedaj nov menjalnik, ki so ga unu presadili s tipa. Odlikujeta ga dokajšnja natančnost in odsotnost tresljajev. V menjalniku ostalih verzij pa so zamenjali sinhronizatorje, kar bi moralo prispevati k lahkotnosti pretikanja.

Sicer pa kaže, da pri Fiatu sledijo zgledu nekaterih nemških tovarn: osnovni modeli so dokaj špartansko opremljeni, medtem ko za doplačilo dobite cel kup dodatne opreme. Tako

Po šestih letih uspehov končno nova serija unov

Dva nova motorja: 1100-kubični FIRE in 1400-kubični štirivaljnik, ki poganja tako uno turbo kot različici SX in selecta

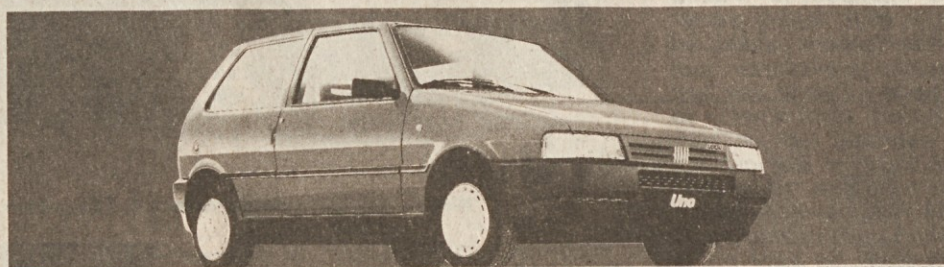

dobite na primer za doplačilo varnostne pasove za zadnje sedeže, čeprav bodo slednji

kaj kmalu obvezni. Posebej boste morali tudi primakniti nekaj sto tisočakov denimo za

pomično streho ali za napravo, ki vam samodejno ohranja določeno temperaturo v avtu.

ODKRIJ NOVO LJUBEZEN

U N O

Podružnici

FIAT

TRIESTE AUTOMOBILI

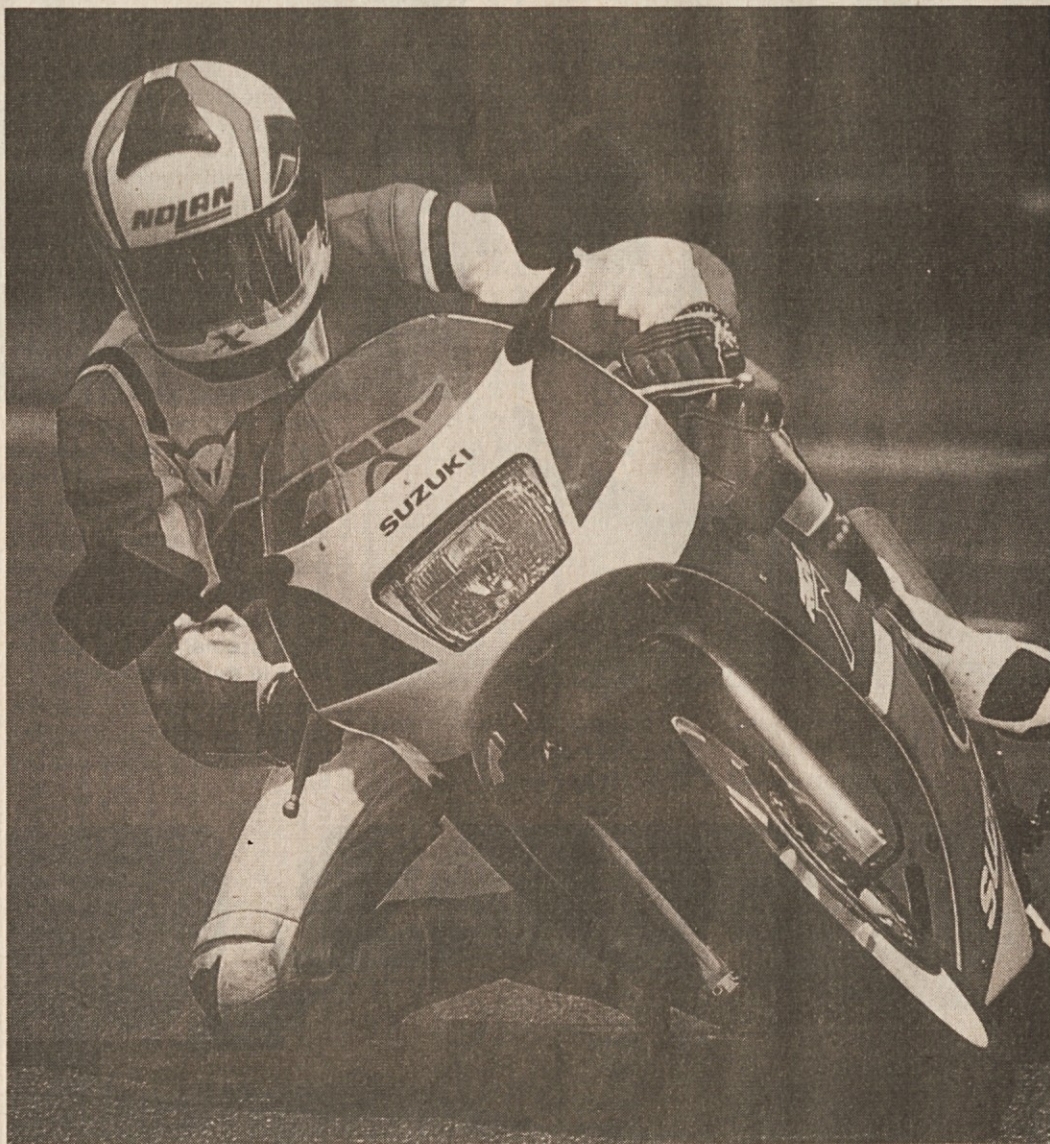
V Rojanu - Ulica dei Giacinti 2 - Tel. 040/411950
Ulica di Roiano 6 - Tel. 040/413337

PLAHUTA GILBERTO & C. s. n. c.

Miramarski drevored 19 - Tel. 417000 - Ul. Flavia 104 - Tel. 829695 - 813242

Japonci krepijo pozornost za četrtlitrške pošasti

Motociklistične tovarne brusijo nože za prihodnjo sezono - Suzukijeva gamma 250 se močno približuje dirkalnim motornim kolesom

Jesen je pred nami in motociklistične hiše že brusijo nože za naslednjo sezono. Večinoma posvečajo svojo pozornost načrtovanju novosti na cestnih modelih, ki so lani šli najbolj v prodajo. Se pravi motociklom, katerih prostornina se giblje od 500 do 1000 kubičnih centimetrov. Zanemariti pa ne bodo smeli niti 125-kubičnih motociklov, saj je v zadnjih časih postala tudi v tem sektorju konkurenca neizprosna. Tako se lahko zgodi, da postane še tako "nepomembna" estetska izboljšava glavni razlog za nakup tega ali onega cestnega motocikla. Nihče pa v zadnjih časih ni

posvečal veliko pozornosti 250-kubičnim motociklom. To predvsem zato, ker četrtlitrski cestni motocikli pri nas niso preveč priljubljeni, saj so bile njihove zmogljivosti zmeraj povprečne in niso zadovoljile kupcev v Italiji, ki so se zato raje odločali za nakup 350 kubičnega motocikla.

Povsem drugače pa je drugod po svetu. Posebno na Japonskem, kjer tistega, ki se odloči za nakup štiristo ali tisoč kubičnega motocikla, država z davkom dobro ožema. Poleg tega malokdo izdelava na vozniskem izpitu za motocikle, katerih pro-

stornina je večja od 250 kubičnih centimetrov. To sta glavna razloga, da japonske hiše še zmeraj posvečajo veliko pozornost tej kategoriji. Ne smemo pa tudi pozabiti na svetovno motociklistično prvenstvo, kjer so prav tekmovanja v tej kategoriji v zadnjih letih najbolj zanimiva.

Treba je priznati, da se Suzukijev model RGV 250 gamma, bodisi po zunanosti kot po svojih zmogljivostih, še kako približuje dirkalnim motociklom. Na tem modelu najdemo veliko tehnoloških novosti zadnjih let: aluminijasti okvir, vzdržljiva in močna prednja vilica in čisto lah-

ka zadnja nihajna vilica, posebni elektronsko vodeni ventili na izpušni cevi ter vbrizgavanje goriva direktno v karter.

Tudi sedež je povsem enak tistim, ki ga lahko vidimo na dirkalnih motociklih, se pravi povsem neprimeren za dolge turistične ture, da ne govorimo o sedežu za potnika, ki ne bo prav nič prispeval k udobnemu potovanju. Skratka Suzukijeva gamma je bolj primerna za dirkalne steze, kot pa za vožnjo po mestu.

Nekaj posebnega pa je motor, se pravi srce, tega četrtlitrškega bolid. Gre za dvotaktni motor z valji na V pod kotom 90 stopinj, kot to velja najnovejša tehnologija, saj se vse hiše, ki tekmujejo na svetovnem prvenstvu poslužujejo tovrstnih motorjev. Ta rešitev omogoča namreč, da se težišče motocikla precej zniža in tako pridobi na stabilnosti v ovinku. Kako pa je kaj z močjo tega Suzukijevga malčka? Pri 11.000 obratih premore celih 58 KM. Doseže pa zavidljivo in nad vse spoštljivo hitrost 205 km na uro. Motor se kar lepo obnaša in lagodno sprošča svojo moč vse tja do 9.000 obratov (k temu pripomorejo predvsem posebni izpušni ventili). Od tu dalje, vse do 12.000 obratov pa jezno in bliskovito sprostijo svojo moč. Tudi poraba goriva krepko poskoči, saj bomo s tako vožnjo lahko prevozili z enim litrom bencina le 7,7 kilometra. Če pa se bomo krepko potrudili in bolj malo navijali motor bomo z enim litrom goriva prevozili "kar" 14 kilometrov.

Pri taki moči in hitrosti so seveda zelo pomembne zavori. Pri Suzukiju so se v tem primeru res potrudili in dosegli višek, saj je zaviralna razdalja pri vsaki hitrosti rekordno majhna. Spredaj je gamma opremljena z dvema kolutoma s premerom 290 mm in dvema zavornima čeljustima s štirimi nasprotnimi bati. Zadaj pa so jo opremili z enim kolutom s premerom 210 mm, na katerega deluje čeljust z dvema batoma.

Edino kar ni na nivoju dirkalnih motociklov je vzmetenje, ki je za hitro vožnjo po dirkalni stezi nekoliko premehko, povsem dobro pa se obnaša pri vsakdanji uporabi v mestu ali po okoliških cestah. Cena tega Suzukijevga na pol dirkalnega motocikla, ki ga opremlja šeststopenjski menjalnik, je 8.032.500 lir, kar res ni poceni saj gre le za četrtlitrsko zverino.

ZVONKO PETJE

Zanimive novosti z letošnjega turinskega salona Caravan Europa

Italijanske tovarne bivalnih vozil na pohodu s konkurenčnimi modeli - Cl turistico: poceni in solidno - Granduca za globlje žepe

Smo sicer že pri koncu turistične in počitniške sezone, vendar se je te dni v Turinu zaključil največji italijanski sejem opreme za kampiranje - Caravan Europa, na kateri so razstavili zadnje novosti in torej prikolice, bivalna vozila, šotore itd, ki jih bomo videli v kampih in na cestah v prihodnji sezoni.

Med bivalnimi vozili sta bila, kar zadeva razmerje cena-kakovost, med najzanimivejšimi motorkaravani zadnja proizvoda toskanskih hiš Cl Caravans in Granduca.

Cl Caravans je predstavila eno najbolj poceni bivalnih vozil, ki so trenutno na tržišču: turistico 320 je dolg 5,2 m, poganja pa ga ali 2.000-kubični bencinski motor Ford, ki so ga prilagodili tudi za utekočinjeni plin, ali pa Fordov 2,5-litrski dizel. Podvozje je seveda transitovo, v vozilu pa je prostora za 4 osebe, možno pa je vgraditi še dodatno peto posteljo. Turistico 320 razpolaga z vsem, kar si poprečni koristnik lahko želi od frižiderja, kuhalnika, plinskega

ogrevanja, do opremljene kopalnice s tušem in navtičnim WC ter 100-litrskim re-

zevoarjem za pitno vodo. Edino kar dobite za doplačilo je plinski bojler. Cene so

še kar dostopne, saj velja turistico 320 približno 20 milijonov z motorjem na polin in bencina, dva milijona več pa z dizlom. Seveda so to cene brez davka IVA.

Nekoliko višjega razreda je serija Granduca (49,56,62, kjer številke pomenijo dolžino v decimetrih). Toskanska tovarna meni, da bo šel najboljše v denar srednji model (56), ki ima pet ležajev (dva v mansardi sta, vsaj kar zadeva dolžino, zelo udobna, saj sta dolga 208 cm, medtem ko bi lahko bila malo širša - dvojna postelja je namreč široka 126 cm). Mehanski del je kar se da preizkušen, saj gre za šasijo in motor Fiatovega ducata 10 turbodiesel.

Granduca 56 je zelo dobro opremljen: 120-litrski frižider s freezerjem, ogrevanje, kompletno opremljena kopalnica s tušem, bojlerjem in navtičnim WC, mreže zoper komarje na vseh oknih (vsa okna se odpirajo), 42-litrski rezervoar za utekočinjeni plin, 150-litrski rezervoar za pitno vodo.

Tudi vozne lastnosti so zelo dobre, saj je najvišja hitrost tega 120 km/h, vozna hitrost pa dosega 100 km/h. Nobenega problema torej tudi za hitra in dolga potovanja.

Cene sicer še niso določili, vendar bo najnižja približno 28 milijonov brez davka IVA.

